

EMPERYALİZME UŞAK HALKA DÜŞMAN!

Emperyalizm ve faşist TC, hem bölgede hem de içeride saldırgan bir tutum içindedir. Buna karşı daha örgütlü olmak, devrim bilinciyle donanmak zorunludur.

özgür gelecek için

Yeni Demokrasi

gazetesi

1 MAYIS - 15 MAYIS 2026 • SAYI: 208 • FİYAT: 30 TL • ISSN: 2630-5526

SINIFIN İRADESİYLE
KAVGAMIZ SÜRÜYOR

EMEK

4

MADENCİYE BARİKAT
ŞİRKETLERE RUHSAT

Bugün bütün bu sorunları yaşamamızın sebebi tıkanmış sistemin tökezlemesi, manevra kabiliyetinin zayıflamasıdır. Dolayısıyla, sınıfın kavgasını büyütmeli, işçilerle beraber sınıf siyasetini toplumun önüne getirmeliyiz. Bunu başaramadığımızda bu tür hareketlerin devrimci yıkıcılığı evrilemeyeceğini bir kez daha görmüş oluruz.

DÜNYA

14

KRİZDEN MEŞRUIYETE:
EMPERYALİST SÖMÜRÜNÜN
DEĞİŞEN BİÇİMİ

//Yeni Ekonomik Düzen", emperyalist sömürünün bir tezahürü ve emperyalist güçlerin kendi yarattıkları bataklıkta boğulmamak için sergiledikleri beyhûde bir çırpınıştır. Sömürgeciliğin niteliği baki kalmakla birlikte, bu süreç emperyalizmin kendini tahkim etme çabasından ibarettir.

SAYFA 12-13

KOLEKTİF DOĞRULTU/

Umut Ayağa Kalkmaya Cüret Edenlerin Cesaretindedir

"1 Mayıs da, Partizan da Meşrudur!"

1 Mayıs günü 6 okurunun tutuklanması üzerine açıklama yapan Partizan, "Partizan" isminin cezalandırılmak istendiğini vurgulayarak saldırılara boyun eğmeyeceklerini duyurdu.

Partizan, 28 Nisan günü 11 okurunun gözaltına alınmasıyla başlayan ve 6 okurun tutuklanmasıyla devam eden sürece ilişkin bir açıklama yaptı. Açıklamada "Partizan" isminin cezalandırılmak istendiği; fakat on yıllardır bu gayretin başarısız olduğu belirtildi. Meşruluğunu haklı ve doğru olandan alan bir fikrin, ruhun, eylemin sözde yasaklarla "suç" haline getirilme isteği faşizm açısından yeni değildir. Partizan faşist saldırganlığa karşı "Cüretimiz ve umuda bağlılığımız asla kırılmayacak" diyerek çarpıtmalara açıklık getirdi.

"1 Mayıs da, Partizan da Meşrudur!" başlıklı açıklamanın tamamı şu şekilde:

"1 Mayıs çalışmaları gerekçe gösterilerek 6 yoldaşımız 'Partizan adına faaliyetleri' dolayısıyla tutuklandı. Bu 'Partizan' adı nedeniyle ilk kez uğradığımız bir saldırı değil. Ne var ki bugüne kadar bu isim yasaklanmadı. Buna rağmen bu adı kullanmamız nedeniyle 'cezalandırılmak' isteniyoruz. Oysa Partizan adı, kimliği yasalar nezdinde suç sayılmamıştır ve suç olarak kabul edilmemektedir. Cüretimiz ve umuda bağlılığımız keyfi bir şiddetle kırılmak isteniyor. Bu asla olmayacak.

"Partizan adına duyulan öfke hiç kuşku-

suz bu topraklarda komünist hareketin sahip olduğu role karşı bir öfkedir. Partizan'ın, kendisini Türkiye komünist hareketinin bir parçası olarak görmesi ve bu hareketin birikimine dayanması en demokratik eylemine bile olağandışı bir illegal eylem gibi yaklaşılmasına neden olmaktadır. 1 Mayıs çalışmalarının 'illegal eylem' kategorisine sokulmak istenmesi; hukukun, dolayısıyla yasaların izin vermeyeceği bir cezalandırmanın keyfi yorumlar ve yetkilerle gerçekleştirilmesi Partizan kimliğinde somutlaştırılan 'komünist harekete' duyulan nefretin dışı vurumundan ibarettir. Biz bu kimliği bir örgütlülük olarak değil; ama bir bilinç olarak, bir hareket olarak taşıyoruz. İbrahim Kaypakkaya'nın Mustafa Suphi'ye neğine dayanarak, onun Şefik Hüsnü eliyle lekelenmiş bayrağını temizleyerek yeniden dalgalandırması bu hareketin özüdür ve bu gelişme devrim tarihinde bizim için nitel bir gelişmedir. Bu gelişmeyle Cumhuriyet tarihi, siyaseti, ekonomik düzeni, toplumsal yapısı bilimsel bir değerlendirmeye kavuşmuş;

sınıf mücadelesi yeniden ve doğru bir perspektifle tanımlanmıştır. Partizan bu değerlendirmeye ve perspektife sadık bilincin savunucusudur. Bunun ötesindeki iddialar faşist kafaların devrimci her iddiaya, görüşe, eyleme, tutuma karşı öfkesinden başka bir şey değildir.

"1 Mayıs çalışmaları yaptıkları için gözaltına alınan ve ardından tutuklanan 'Partizan okurlarına' 'TKP/ML'nin açık alan örgütlenmesi' suçlamasında bulunmaktadır. Açık alanda ve demokratik biçimlerde kendini gösteren çalışmaların illegal örgütlenen ve kendini silahlı mücadeleyle gösteren TKP/ML'nin çalışmaları olarak gösterilmesi devletin gerçek mantığını ele vermektedir. Devlet komünist hareketi ve hatta devrimci her hareketi kendine göre biçimlendirmek istemektedir. Devletin, düşman gördüğü bu siyasî davaya 'biçim vermek' gibi bir saçmalığa girdiği görülmektedir. Biçim verme güdüsü onu 'olmadık suçlar' yaratmaya itmektedir. Partizan adında dergi çıkarmak da, Partizan adına afiş yapıştırmak da, yazılama yapmak da,

açıklamalar yayımlamak da suç değildir. Yasalar nezdinde suç olmadığı gibi, haklı bir mücadele olduğu için meşrudur da. Partizan'ın meşruluğu karşısında devletin kendi yasalarını da çiğneyen tutumun bir önemi esasta yoktur. Çünkü komünist fikir geliştirilmeli ve yayılmalıdır. Fikrimizin kaynağı, hareket etmemizin koşuludur.

"Bu nedenle biz tabii ki kitleleri 1 Mayıs'a çağıracağız; tabii ki 'kendi doğrularımızı' duyuracağız. Çünkü biz sınıf mücadelesine inanıyoruz ve bunu büyütmeyi hedefliyoruz. Bunlar bilinmez değildir. Bu, Partizan'ın meşruluğa dayanan gerçeğidir. Bugüne kadar birçok kez polis zorbalığına maruz kalsak da Partizan adının ve simgelerinin yasaklandığı bir mahkeme kararı çıkmamıştır. Açılan davalardan yoldaşlarımız beraat kararlarıyla çıkmıştır. Partizan olarak yaptıklarımızın farkındayız ve bunların suç olmadığına bilincindeyiz.

"Partizan'ın 'illegal partinin açık alan örgütlenmesi' suçlamasında bulunulması demokratik, açık ve meşru devrimci çalışmalara karşı devletin tahammülsüzlüğünden kaynaklanmaktadır. Partizan adına afişleme, yazılama yapanlar Partizan okurlarıdır. Partizan adına '1 Mayıs'ta Taksim'e' çağrısı yapanların tutuklanması mücadelemizin meşruluğuna yönelik bir saldırdır. Bu saldırıların bizi yıldıramayacağı açıktır. Tutuklamalar, baskılar bizi yıldırmayacak, mücadelemizi büyütme gerekçelerimizden biri olacaktır. Tutuklananlar derhal serbest bırakılmalıdır."

Hindistan'da Maoistlerden eylem: 4 Hint askeri öldü

Hindistan'ın Chhattisgarh eyaletine bağlı Kanker bölgesinde faşist Hint ordusu askerlerinin operasyonu

esnasında Hindistan Komünist Partisi (Maoist)'e bağlı Halk Kurtuluş Gerilla Ordusu (PLGA) gerillalarının önceden

yerleştirdiği bomba patlatıldı. Gerçekleşen patlamada 4 Hint askeri öldü.

2 Mayıs günü Kanker bölgesinde faşist Hint ordusunun askerî operasyonunda Maoistler gerillaları tarafından önceden yerleştirilen bomba patlatıldı. 3 Hint askeri patlama anında öldü, 1 asker ise kaldırıldığı hastanede öldü.

HALK SAVAŞI SÜRÜYOR

Gericı Hint devleti tarafından iki yıldır kesintisiz bir şekilde devam eden imha operasyonlarına Maoist gerillalar

eylemlerle karşılık veriyor. Hint devleti tarafından yapılan açıklamalarda 31 Mart 2026'da "Hindistan'dan Maoistleri sileceğiz" demesine rağmen gerçekleştirilen eylem gericı Hint devletine vurulmuş bir darbe oldu. Bir yandan devletin kapsamlı imha operasyonlarına direnen gerillalar bu eylemle aynı zamanda tasfiyecı-ihanetçi çizgi sahipleri Sonu, Satish ve Devji hainlerine de cevap niteliğı taşıyor.

HKP (Maoist) Kuzey Koordinasyon Komitesi yakın zamanda kamuoyuna yaptığı açıklamada tüm iç ve dış saldırılara karşı Halk Savaşı çizgisini büyüteceklerini ifade etmişti.

POLİTİK
GÜNDEMEMPERYALİZME UŞAK
HALKA DÜŞMAN!

ABD emperyalizminin savaş kışkırtıcılığı ve çığırtkanlığı, Trump'ın cüretkâr temposuyla sürüyor. Müzakerelere, anlaşma metinlerine ve arabuluculuk gayretlerine tanıklık etsek de ABD; diğer emperyalist devletleri ardı sıra sürüklemeye ya da hegemonyasını onlara tescil ettirme politikasını sürdürerek, başkanı Trump'ın asılsız iddiaları ve değişken söylemleriyle gündemi işgal ediyor. Kamuoyunu ve piyasaları bu yolla yönlendirmekteki "maharetini" sergiliyor. Bu, onun başkan olmadan önce de tarzıydı; bugün farklı olan şey ise elbette başkanlık sıfatının özellikle uluslararası piyasalar üzerindeki etkileridir.

Orta Doğu'yu bir ateş sarmalında tutan ABD ve Siyonist saldırganlık; ilan edilen ateşkeslere rağmen, çok boyutlu niteliği nedeniyle derinleşme eğilimindedir. Bu saldırıların, İran'ın tüm kozlarını zayıflatarak süreci bir ekonomik kuşatmayla sonuçlandırılmak istendiği söylenebilir. Özellikle Hürmüz Boğazı'nın enerji naklindeki kritik rolünü zayıflatmak ABD'nin temel amaçlarından biri olarak öne çıkıyor. ABD, alternatif kanallar yaratmayı da içine alacak şekilde, kontrollü bir kriz yönetimine başvuruyor. Fakat, İran devletinin direngenliği ondan ibaret olmayan bir temele sahip. Bu da bu türden "beklentileri" boşa düşürmektedir. Bu nedenle ABD; İran'ı ve daha çok da stratejik planda tüm müttefik güçlerini etkisizleştirecek, onları ekonomik ve politik olarak daha dar bir alana sıkıştırarak adımlar atmaktadır. Bu saldırganlık, Orta Doğu'nun çok daha kapsamlı gerginliklerin ve askerî çatışmaların zeminini olmaya devam edeceğine işaret ediyor. Kuşkusuz bu da emperyalist güçler ve bölge güçleri arasında statükoyu değil, daha kapsamlı değişimleri haber veren bir gerginlik anlamına gelir.

Zira ABD ve Siyonizm; Akdeniz'de daha güçlü bir etkinlik ve bir hegemonya adına stratejik adımlar atmaktadır. İsrail'in 29 Nisan'da Gazze'ye doğru ilerleyen yeni "Sumud Filosu"na Girit yakınlarında gerçekleştirdiği saldırı, İsrail'in Akdeniz'deki nüfuz hattını tüm dünyaya açıkça göstermiştir. Bu

saldırıyla, Hindistan-Orta Doğu-Avrupa Ekonomik Koridoru'nun (IMEC) hayata geçirileceği ve bu alternatif hattın güvenliğinin mutlak suretle sağlanacağı mesajı verilmiştir.

Bu gerginlikle; Çin de kapsamlı bir ekonomik ve siyasî kuşatma ile sınırlan-dırılmak istenmektedir. ABD; İran'dan Akdeniz'e uzanan geniş bir coğrafyada sadece hegemonya kurmakla yetinmeyen, bundan çok daha fazlasını arzula-yan bir iştahla hareket etmektedir. Bu stratejide asıl hedef tahtasında Çin'in bulunduğu konusunda hiçbir şüphe olmamalıdır.

Çin, dünyada meta ticaretinin yüzde 30'una sahipken, bunun on yıl içinde yüzde 45'lere çıkacağı öngörülmektedir. Daha da önemlisi Çin durmaksızın ticaret fazlası vermekte, devasa düzeyde sermaye birikimi sağlamakta ve bu sermayeyi ihraç yollarını açmaktadır. Çin, özellikle 2023'ten itibaren ucuz iş gücü yanında, yüksek teknolojiyle üretimi büyütme, böylelikle emeğin üretkenliğini artırma yoluna gitmiştir. Bu durum Çin için toplumsal zenginleşme olanaklarını daha fazla büyütecek; rakipleriyle mücadelede sosyal dayanaklarını güçlendirdiği gibi üretkenlikte de büyük avantajlar oluşturmaya olanak sağlayacaktır. ABD güvenlik stratejisi, Çin'in ekonomik olarak katettiği gelişmelerin kendi hegemonyası için temel tehdit durumuna geldiğini anons etmektedir. Bunu engellemek için de yeni arayışlar, ekonomik koridorlar ve siyasî hamleler peşinde koşmaktadır.

ABD emperyalizmi, izlediği sürecin savaş risklerini ve olasılıklarını güçlendiren yapısına hâkimdir. Bu durum onu, ittifaklarıyla kurduğu ilişkileri ve dayandığı siyasî değerleri gözden geçirmeye itmektedir. Örneğin ABD emperyalizmi Pasifik-Asya'da hem Hindistan hem de Pakistan ile dayanıklı ilişkiler, yeni ekonomik ve siyasî anlaşmalar ile ittifaklığını derinleştirme peşindedir. Yine Türkiye, Mısır, Yunanistan ve Körfez ülkeleriyle ilişkilerin daha köklü ve derin bir bağa kavuşmasını sağlayacak planlar içindedir. ABD bu ülkelerde şovenizmin güçlenmesini, rejimlerin daha baskıcı hat izlemesini desteklemektedir.

ABD, uşaklarının hem iç sorunlarının hem de aynı halkın parçası olan diğer güçlerle olan çelişkilerinin hafiflemesine odaklanmaktadır. Tom Barrack'ın 16-17 Nisan'da Antalya'da hem Türkiye'deki "tek adam" yönetimine övgüsü ve bunun "monarşi bile olabileceği" söylemi hem de İsrail ile yaşanan çelişkilerin sadece söylem düzeyinde olduğuna dair vurgusu, konu ettiğimiz yaklaşımın tezahürüdür.

ABD emperyalizmi, ekonomik krizin yarattığı siyasî yoğunlaşmanın daha fazla faşizan biçimlerle yönetilmesi gerektiği ve bu siyasî yoğunlaşmanın savaşa göre hazırlanmayı içeren bir niteliğe sahip olduğu planıyla hareket etmektedir.

Türk hâkim sınıfları da ağababaları ABD emperyalizminin bu siyasî gericiliğinden aldığı güçle şekillenmekte, baskı mekanizmasını sıkılaştırmakta ve şovenizmi köpürtmek için her şeyi araçsallaştırmaktadır. AKP-MHP bloku devlet mekanizmasının kas gücünü sadece emekçi sınıflara, ezilen ulus ve inançlara değil, aynı zamanda rakip klik olan CHP'ye de olabildiğince göstermektedir. CHP odaklı saldırı dalgası, AKP-MHP için küçülen pastadan payını artırma yanında, zayıflığını rakibini zayıflatarak örtme hesabındadır. CHP'ye yönelen AKP-MHP gücü; belediyeler yanında, direkt CHP Genel Başkanı'nın butlanla değiştirilmesini gündemde tutmaktadır. Bu bağlamda CHP'ye operasyonların ana aktörü Akın Gürlek'in Adalet Bakanı olmadık bir biçimde parlatılmıştır. Bir önceki kendi dönemlerini zan altında bırakan imaj çalışması dikkat çekicidir. Özellikle toplumsal duyarlılığın yüksek olduğu Gülistan Doku cinayeti ve benzer meseleleri "aydınlatan bakan" imajı oluşturulmaktadır. Bu sorunların bugün konu edilmesi iki nedene dayanmaktadır: Birincisi iç klik mücadelesi, ikincisi ise CHP başta olmak üzere tüm toplumsal kesimlere yargı eliyle geniş çaplı saldırılara zemin hazırlamaktır.

AKP-MHP bloku, tüm toplumu savaşa uygun bir nizam sokma ve muhalif olacak tüm kesimleri baskılama yaklaşımını sürdürerek inşa etme peşindedir. Bir yandan Kürt meselesinde "uzlaşma"

arayışını sürdürürken diğer yandan Kürt hareketine yargı saldırısından geri durmamaktadır. Bu noktada bölgesel hesaplara dayanan Kürt barışı arayışı, bir demokratikleşme planlamasıyla arasına uçurum örerek gerçekleşmektedir. Kürt sorunu demokratikleşme sorunu olarak tanımlanırken demokrasi güçlerine faşist saldırganlığın tırmanmasında bir engel olarak görülmemektedir.

TC, Kürt meselesi de dahil her meseleyi demokratik sorunun dışına atan bir pratik tutum içindedir. Bu şekilde sorunları çözme yaklaşımı ya da tabi hale getirme peşindedir. Burada en büyük kozu ise baskı, şiddet ve savaş tehdididir. Özellikle Orta Doğu'da esen savaş ve saldırı rüzgârı, TC için devlet sopasını en küçük hak talebine dahi en keskin şekilde kullanma olanağı vermektedir.

TC buna dayanarak tüm ilerici güçlerin örgütlenmelerini dağıtmak, tüm demokratik mevzileri korku salarak tecrit etmek, halk kitlelerini baskı ile hareketsiz kılmak gibi yöntemlere en güçlü şekilde sarılmaktadır.

1 Mayıs'ı "işçi ve emekçi bayramı ve resmî tatil" ilan eden TC, özellikle son yıllarda 1 Mayıs için yapılan miting hazırlıklarını ve çalışmalarını "terör" parantezi içine almıştır. 1 Mayıs öncesi gözaltına alınan onlarca devrimci tutuklanmıştır. "1 Mayıs'ta Taksim'deyiz" şiarı ile hareket eden binlerce insana saldırılmıştır, yüzlerce gözaltına alınmıştır.

Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da 1 Mayıs'a "Taksim iradesi" damga vurmuştur. Yine 1 Mayıs'ı Kadıköy ve Kartal'a taşıyan sarı sendikalar ve revizyonistler; işçi ve emekçilerin mücadele gücünü bölme yolunu tercih ederek faşizme dolaylı hizmette sınır tanımadıklarını göstermiştir.

Emperyalizm ve faşist TC, hem bölgede hem de içeride saldırgan bir tutum içindedir. Buna karşı daha örgütlü olmak, devrim bilinciyle donanmak zorunludur. Devrim için ilerlemekte tereddüt etmemeli, dayanışmayı ve örgütlenerek direnmeyi daha fazla önemsemeliyiz.

ŞİRKETLERE RUHSAT MADENCİYE BARİKAT

Doruk Madencilik işçileri haftalarca direnerek eylemlerini kazanımla sonlandırdı. 13 Nisan'da maden önünden yürüyüşe başlayan işçiler, 20 Nisan'da Ankara'ya ulaştı ve burada açlık grevine başladılar. İşçiler yüz kilometreden fazla yolu, ödenmeyen maaşlarını ve haklarını alabilmek için yürüdüler. Sadece şirketi değil şirket ile aralarında "hakem" olarak gördükleri ve yaşadıkları haksızlığa müdahale etmesini bekledikleri devleti, onun bir kurumu olan Enerji Bakanlığını muhap tap olarak karşılarında görmek istediler ve bu nedenle birçok kez bakanlığa yürüdüler. Yürümeleri polis tarafından engellendi. Aynı polisler haklarını alabilmek için açlık grevine giren işçilere biber gazı sıktı; günlerdir ailelerinden, evlerinden uzak olan madencilerden açlığın ve sıcak havanın da etkisiyle fenalaşanlar oldu. Sendikalılar gözaltına alındı, desteğe gelen halk da polisin saldırısına uğradı.

"MADENCİ BARIYER TANIMAZ, YAZIKLAR OLSUN BU DEVLETE"

Madencilerin eylemini TV kanallarının bilindik "otosansür" politikasından ötürü neredeyse herkes sanal medyadan takip edebildi. Madenciler hak aramak için çıktıkları yolda gözaltına alındıklarında, 14 saat boyunca gözaltında tutuldular. Başaran Aksu gözaltındaki muamelelerin işçileri daha kararlı hale getirdiğini vurguladı. Aslında olan şey; işçilerin devletin gerçek yüzüyle en çıplak haliyle karşılaşmasıydı. Açlık grevindeki işçilere tuz, şeker verilmemesi de bunun bariz örneklerinden biri oldu.

27 Nisan günü madenciler önlerine kurulan barikatları aştı. Madencilere mikrofon uzatıldığında "madenci bariyer tanımaz", "yazıklar olsun bu devlete" ve "öldürün de bizi kurtulalım" sözleri oldukça dikkat çekiciydi. Devletin sınıfsal karakterini geniş halk kitleleri madencilerin eyleminde bir kez daha görmüş oldu. "Zengine sefahat işçiye barikat" sözü tam da buraya uygundur. Haklarını arayanlar cop, gaz, tutuklama ile yıldırılmaya çalışılırken hak yiyenler ruhsatlarla ödüllendiriliyordu. İşte Türk devletin karakteri: Rant kapıları ardına kadar açılır, ücretli emeği gasbedilene ise barikat kurulur!

Madenciler barikata, biber gazına, sal-

dırıya rağmen ne kadar kararlı olduklarını eylem alanında da gösterdiler. Saldırı, taciz pratikleri madencilerin aşına olduğumuz direnciyle karşılandı. İşçiler kararlı duruşları sayesinde aynı günün akşamında Enerji Bakanlığı ile bir görüşme gerçekleştirdiler ve tüm haklarını alıncaya kadar mücadele edeceklerini duyurdular. Geline aşamada ise ücretlerin 15 günde ödeneceği bilgisi verildi.

Doruk Madencilik işçilerinin eylemleri işçiler açısından öğreticidir. Zira; hak alma mücadelesinin sokaklarda, grev alanlarında, fabrikalarda, alanlarda olacağı bilinci yeşermiştir. İşçiler gördükleri muameleye boyun eğmemiş, haklarının tam bilincinde hareket etmiştir. Dillerindeki sloganlar, konuşmaları devletin sınıfsal karakterini açığa vurmuştur. Devletin kimin devleti olduğu sorusunun cevabı netti. Bu devlet işçinin, köylünün, gencin, kadının, LG-BTİ'nin, ezilen ulusun; yani devrimin öznesi olan halkın devleti değildir. Bu devlet; emperyalistlerin, onların yerli iş birlikçilerinin, komprador şirketlerin, talancıların, rantçıların devletidir. Madenciye atılan tekmeler de bunun alelade göstergesidir. Biz bu tekmeyi Soma'dan da biliyoruz. Komünistler 100 yılı aşkın süredir devletin bu karakterini teşhir ediyorlar. Bugün yaşananlar söylenenleri doğruluyor. Devlet sadece saldırmadı, madencileri görmezden gelmedi; aynı zamanda şirketlerle iş birliği içinde olduğunu gösterdi.

"MAAŞLAR ÖDENDİ" YALANI

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 25 Nisan'da yaptığı açıklamada, şirkete toplamda 23 milyon TL'yi aşan bir idari para cezası kesildiğini kamuoyuyla paylaşmıştı. Bakanlık, işçi alacaklarının bir kısmının ise şirket tarafından hesaplara yatırıldığını bildirmişti. Ancak Bağımsız Maden İş Sendikası, madencilere yapılan bu ödemenin toplam alacakların 50'de biri bile olmadığını söyledi. Maden işçileri; en az 110 işçinin aylardır maaş alamadığını, fazla mesai ücretleri ile geçmiş tazminatlarının ödenmediğini ve sık sık ücretsiz izne çıkarıldıklarını belirterek mağduriyetlerini dile getirdi.

Sendika bakanlıkla yaptığı görüşmeler sonrasında 25 Nisan'da yaptığı açıklamada, "Kıdem tazminatlarımız,

tüm özlük haklarımız ödenene kadar direnişe devam edeceğiz" dedi.

Bağımsız Maden İş Sendikası, madenin 2016'da TMSF'ye geçtiğini, 2022 yılınıdaysa Yıldızlar SSS Holding'e devredildiğini, bu süreçten sonra hak kayıplarının arttığını belirtti. Bu süreçte ödemelerde yaşanan aksaklıklar nedeniyle çalışan sayısının bin 200'den 250-300 civarına gerilediği ifade edildi.

Doruk Madencilik işçileri, 2023 yılında, maden ocağının TMSF'den şirkete devrinden bir yıl sonra, hak kayıpları gerekçesiyle kendilerini maden ocağına kilitleyip açlık grevi başlatmıştı.

Doruk Madencilik işçileri, TMSF devri öncesine uzanan alacaklar da dahil olmak üzere tüm taleplerini şöyle sıraladı:

- Ödenmeyen maaşların, ikramiye, yıllık izin ve sendikal haklarla birlikte ödenmesi,
- TMSF öncesi ve sonrasında işten çıkarılan, dava açmış ve açmamış tüm işçilere tazminatlarının verilmesi,
- Çalışanlara rızaları dışında uygulanan ücretsiz izin uygulamasının kaldırılması,
- İş sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uygun çalışma ortamının sağlanması,
- Sendikal faaliyetler nedeniyle işten çıkarılan işçilerin işe iadesi,
- Madenin kamulaştırılması ve iş güvencesinin garanti altına alınması.

YILDIZLAR SSS HOLDİNG VE BİNLERCE RUHSAT

Yıldızlar SSS Holding, 2004 yılında Eti Gümüş Kütahya tesislerini özelleştirmeden almasıyla beraber hızla büyüdü. Yıldızlar SSS Holding'in ana işi madencilik. Özellikle kendi adına aldığı çok sayıda altın madeni ruhsatı bulunuyor. Şirketin elindeki ruhsatlar ise oldukça fazla. Toplam 2 bin 364 adet ruhsata sahip. Bunun bin 433'ü arama, 577'si işletme ruhsatı talebi, 354'ü ise işletme. Ruhsatların 497'si endüstriyel hammadde, bin 662'si metalik madenler, 205'i de enerji madenleri. Yukarıda da belirttiğimiz üzere devletin nerelere teşvikte bulunduğu; nerelerden harca-

maları kısıtıldığı açıkça görülüyor. 2 binin üzerinde maden ruhsatı verebiliyorken şirkete sadece para cezası kesiliyor, hakkını arayan madencinin önüne barikat çekiliyor. Ayrıca şirkete daha önce faaliyet durdurma kararı verildiği de ortaya çıktı. 18 Kasım 2021 günü, Yıldızlar SSS Holding'in bünyesindeki Nesko Madencilik'e ait atık havuzu göçtü. Ve ağır metalleri içeren 4 bin 500 ton zehirli atık Şebinkarahisar'ın verimli tarım arazilerine aktı. Bu madene ait atık havuzlarının yol açtığı tehlike sebebiyle 2014 yılında faaliyet durdurma kararı verilmişti. Ama elbette bu sadece göstermelikti. Yeni atık havuzları inşa edildi. 2021'deki facia sebebiyle şirkete 12 milyon lira para cezası kesildi. Ve faaliyetin süresiz durdurulduğu açıklandı. Elbette sonra hemen faaliyet yeniden başlatıldı.

Şirkete bağlı madenlerin çoğunda aynı sorunların yaşandığı kamuoyuyla paylaşıldı. Trabzon Yomra-Sürmene maden işletmesi ve Çanakale Yenice maden işletmesi ise bunlardan sadece bazıları. Ödenmeyen maaşlar, verilmeyen haklar artık bu şirket için normalleşmiş.

SINIFIN KAVGASI İÇİN ÖRGÜTLENELİM

Özetle; madenciye barikat kurulurken borcunu bile ödeyemeyen şirkete ruhsatlar "sorunsuz" ve sualsiz veriliyor. Bu da bize hangi safta yer almamız gerektiğini açıkça gösteriyor. 1 Mayıs gibi tarihsel bir günde böyle bir eylemin olması bize de görevlerimizi hatırlatıyor. "İşçinin yanında, sınıfın kavgasında" şiarıyla hareket etmeli, işçilerin eyleminde beliren devlet bilincini toplumun tüm kesimlerine yaymalıyız. Öte yandan, sendikal faaliyetin "bizim siyasetle ne işimiz olur" gibi işçi sınıfı siyasetinin dışına iten, siyasetten ayıran yaklaşımlarına karşı çıkmalıyız. Bugün bütün bu sorunları yaşamamızın sebebi tıkanmış sistemin tökezlemesi, manevra kabiliyetinin zayıflamasıdır. Dolayısıyla, sınıfın kavgasını büyütmeli, işçilerle beraber sınıf siyasetini toplumun önüne getirmeliyiz. Bunu başaramadığımızda bu tür hareketlerin devrimci yıkıcılığa evrilemeyeceğini bir kez daha görmüş oluruz.

Sınıfla beraber sınıfın kavgasını büyütelim!

FAİZ RANTI KAVGASI BÜYÜYOR

Yeni Şafak gazetesi, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'i "Şimşek'in Enflasyonla Mücadele Programı Çöktü" manşetiyle hedef aldı. İktidardaki bir kliğin sözcüsü gazete, daha önce de Şimşek'i benzer şekilde manşetlerine taşımıştı. Ancak Yeni Şafak'ın bu kez doğrudan Şimşek'in ekonomi programını hedef alması, iktidar bloku içindeki sermaye grupları arasında yaşanan gerilimi göstermesi bakımından kritiktir.

Haberde, Şimşek'in 2026 yılı için açıkladığı yüzde 8'lik enflasyon hedefinden büyük bir sapma yaşandığı ifade edilerek en iyimser tabloda dahi enflasyonun yüzde 29 seviyelerinde kalacağı vurgulandı. Orta Vadeli Program (OVP) hedeflerini tutturabilmek adına faizlerin yüzde 50 bandında tutulduğuna dikkat çekilen yazıda; yüksek faizin üretimi, yatırımı ve ihracatı baskıladığı, buna rağmen yüksek enflasyonun önüne geçilemediği belirtildi. Bu politikada ısrar edilmesinin faturasını üretici, esnaf, çiftçi ve vatandaşın ağır bir şekilde ödediği ifade edilerek Mehmet Şimşek doğrudan hedef tahtasına oturtuldu.

Eleştirilerin direkt Şimşek'in programına yönelmesi dikkate değerdir. Eleştirileri bu bağlamda, sınıfsal temelde ama iktidar bloku içindeki gerilimin izini sürerek ele almak gerekmektedir.

"ULUSLARARASI AJAN"

Öncelikle "Şimşek kimi/neyi temsil ediyor?" sorusunu sorup meseleye yaklaşmak isabetli olacaktır. Şimşek çok açık bir şekilde esasta uluslararası sermayenin ve ülkedeki hâkim sermayenin yani komprador büyük burjuvazinin bir kesiminin sözcülüğünü yapmaktadır. İlgili sermaye çevrelerinin beklentileri doğrultusunda göreve getirilmiştir. Göreve getirildiğinde ifade ettiği "rasyonel politikalara döneceğiz" açıklamasının da bağlamı budur. Hazırladığı ekonomi programı dolaysızca bu çevrelerin çıkarlarını esas almakta, sıklıkla vurguladığı "fırsat penceresi" ise esasta ülkenin uluslararası sermaye ve komprador büyük burjuvazinin insafına bırakılmasının her türden olanağıdır.

Şimşek'in programında geniş emekçi kesimler için yalnızca temenni ifadeleri ve onun ifade etmekten çekinmediği

"ücretlerin baskılanması" düsturu vardır. Bununla birlikte temsilcisi olduğu sermaye kesimlerinin çıkarlarını ifade eden kemer sıkma politikaları geniş halk kesimleri için sermaye lehine tedbirler amacıyla sıralanmış; ilgili program adeta bir IMF programı gibi iktidarın önüne yol haritası olarak konulmuştu.

Şimşek yüksek faiz, sıkı para politikası ile enflasyonu dizginleyip fiyat istikrarını sağlamayı hedefleyerek ihtiyaç duyulan uluslararası sermayeye kapı açmaktadır. Bu eğilim ülkeyi uluslararası sermayenin insafına bırakmakta, bağımlılık ilişkisine istikrar sağlamakta ve sürdürülebilir bir ekonomi düzeni kazandırmaktadır.

UŞAKLARIN AJANSI

O halde Şimşek'in karşısında konumlanan Yeni Şafak gazetesi kimin sözcülüğünü yapmakta, hangi kesimlerin tepkisini ya da öfkesini dillendirmektedir?

Yeni Şafak gazetesi iktidar bloku içinde yaşanan gerilimin direkt tarafıdır. Yayımlanan yazıdan hareketle, yani dile getirilen eleştirileri referans alarak meselenin özü kavranabilir. İlgili yazı iktidar blokunun yaslandığı toplumsal ve ekonomik zeminin önemli bir ayağı olan küçük ve orta ölçekli sermaye gruplarının tepkisini dile getirmektedir.

Yüksek faiz eğilimi, bu "ajansın" temsilciliğine soyunduğu çevrelerin ucuz krediye ulaşımını engellemektedir. Bir taraftan yüksek kur riski, diğer taraftan ucuz krediye erişim imkânının ortadan kalkması bu iş birlikçi kesimlerin üretim maliyetlerini artırmaktadır. İthalata dayalı üretim rejimi halihazırda en çok bu kesimleri etkilemektedir. Bağımlılık ilişkisine rağmen kendi imkânları ile üretim sürecini örgütlemeleri mümkün değildir. Haliyle o ilişkilenişin belirlediği sınırlar dahilinde paylarının artırılmasını talep etmekte ama dahası mevcut koşullarda üretimi sürdüremez duruma geldiklerinden dert yanmaktadırlar.

İlgili sermaye gruplarının dert yandığı konulardan bir diğeri de yüksek kur riskidir. Tam da burada üretim kapasitesinin çoğunlukla ithalata dayalı olmasının getirdiği risklere dikkat çekmekte fayda var. Olası bir kur artışında maliyetler direkt etkilenecektir. Milyarlarca liralık

artışlar bu kesimleri vuracaktır. Kuru baskılamak için faizleri enflasyonun üstünde tutmaktan başka seçenekleri yoktur. Haliyle izlenen politikalar ilgili sermaye grupları açısından büyük oranda yıkımla sonuçlanmaktadır.

İş Bankası Genel Müdürü Hakan Aran, Türkiye'nin mevcut ekonomi politikalarından vazgeçip yeni bir yola girmesi gerektiğini ifade etmiştir. Her ne kadar daha sonra ekonomi yönetiminden özür dileyerek sözlerinin yanlış anlaşıldığını söylese de "uyarısı" kayıtlara düşmüştür.

Yüksek faiz politikasından en çok beslenenlerin finansı yöneten, uluslararası sermaye ile doğrudan ilişkili bu kesimler olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte Aran'ın mevcut politikalara itiraz etmesi süreçte en çok kazanan sermaye kesimlerinden olan banka sermayesinin huzursuzluğunun nedenini haliyle tartışma konusu etmiştir. Aran özür dilediği açıklamasında mevcut politikaların başarısından söz etmiş, bu politikaları desteklediğini beyan etmiştir. Haklıdır da. Mevcut politikalar finans sermayenin palazlanmasının koşullarını fazlasıyla sunmaktadır. Bu bağlamda Aran'ın itirazı ekonomi yönetiminde olası değişikliklerde finans sermayenin çıkarlarını koruma niyetine dönük irade beyanı olabilir.

KIRILGANLIK SÜREKLİ, DALAŞ KAÇINILMAZ

Türkiye ekonomisinin handikaplarından biri de borçlanmak zorunda kalmasına neden olan zayıf karakteridir. Borçluluk ilişkisi bağımlılık ilişkisinin sonucudur. Dahası ekonomiye "kırılganlık" kazandıran özelliklerden biri de bu ilişkileniştir. Merkez Bankası 2025 sonu itibarıyla Türkiye'nin dış borcunu yaklaşık 520 milyar dolar olarak açıklamıştır. Dolar kurunda yaşanacak yukarı yönlü hareketler dış borçta milyarlarca liralık artışla sonuçlanacaktır. Bu durum Türkiye ekonomisi açısından ciddi riskler anlamına gelmektedir. Sadece 2026 yılı için faiz ödemelerinin 65 milyar doları geçeceği tahmin ediliyor.

Türkiye gibi ülkeler döviz ihtiyacı duyarlar. Döviz açığını kapatmak için yüksek faiz politikasına başvurulmaktadır. Yüksek faiz politikası yabancı sermayeyi ülkeye çekerek döviz açığı kapatılmak

istenmektedir. Bununla birlikte ekonomistlerin dikkat çektiği diğer bir nokta da "carry trade" yoluyla giren dövizde dolar bazında yüzde 20'nin üzerinde faiz ödenmesidir. Hatırlanacaktır Şimşek ve Karahan uluslararası sermaye temsilcilerine yaptığı sunumda ABD ve İsrail'in, İran'a yönelik başlattıkları savaşın etkilerinin Türkiye açısından "yönetilebilir" olduğunu iddia etmişlerdi. Ama savaşın ilk ayında Merkez Bankası savaşın etkisini "yönetilebilir" kılmak için rezervlerinden 50 milyar doları eritmek zorunda kalmıştı. Merkez Bankası bu eğilimi sıklıkla sergilemektedir. Merkez Bankası rezervlerinin kapasitesi göz önünde bulundurulursa bu eğilimin taşıdığı riskler de anlaşılacaktır.

Türkiye ekonomisinin zayıf, dahası bağımlı karakteri uluslararası sermayenin çıkarları doğrultusunda üretim rejimlerinin benimsenmesini zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda ithalata dayalı üretim rejimi üretimin bağımlı karakterini pekiştirmekle kalmamakta üretim kapasitesinin arttığı dönemlerde cari açığın büyümesinde önemli bir etken olmaktadır. Türkiye enflasyonla mücadele ettiğini iddia etmektedir. Bu bağlamda yüksek faiz politikası kararlılıkla sürdürülmektedir. Bu yöntem özünde sermaye transferi anlamına gelmektedir. Buna rağmen ürün fiyatları artmaktadır. Bunun temel nedeni Türkiye ekonomisinin bağımlı karakteridir. Bu özellik Türkiye ekonomisine birçok kronik sorun kazandırmıştır. Üretimin dışa bağımlı karakteri ekonominin kırılganlığını pekiştirmektedir. Sorunun muhatabı olan Erdoğan ise mevcut tablonun yarattığı yıkımın sonuçlarını kendisi dışında birilerinin sırtına yıkarak sorumluluk almaktan kaçmaya devam edecektir. Diğer taraftan mevcut ekonomi politikasının seçim ekonomisine uygun olmaması dahası Yeni Şafak'ın dile getirdiği tepkinin muhatabı olan ilgili kesimlerin desteğini almak için önümüzdeki süreçte ekonomi politikalarında değişikliğe gidilmesi olasıdır.

Toparlayacak olursak, itirazın hali hazırda yüksek perdeden dile getirilmesi siyaset alanının yeniden dizayn edilmesi ile ilgilidir. İktidar ilişkiler yeniden belirlenmekte, egemen sınıfların siyasî klikleri "ajansları" aracılığıyla konumlarını belirleyip bu dalaşta yer kapmak telaşıyla hareket etmektedirler.

SUÇ-SUÇLULUK-CEZA KAVRAMLARI SUÇU ÜRETEEN SİSTEMİN KENDİSİ SUÇ BATAKLIĞIDIR

“Suçlar fiziksel olgularda rastlanan bir düzenlilik gösteriyorsa, o zaman yenilerinin gelebilmesi için yer açmak üzere bir sürü suçluyu asan celladı göklere çıkaracak yerde, bu suçları üreten sistemin değiştirilmesi üzerine derin derin düşünmek gerekmez mi?”
Karl Marks

Suç ve ceza, insanlığın tarihi boyunca birbiriyle olan ilişkisi ve öncelikle toplum düzeni açılarından üzerinde tartışmaların hiç bitmediği kavramlardır. Suç nedir, suçlu kimdir, işlenen suç nasıl cezalandırılmalıdır? Bu sorular antik filozoflardan günümüze kadar bitmek bilmeyen tartışma alanıdır. Değişen çağlar ve koşullar getirdikleri farklı yaklaşımlarla suç ve ceza kavramlarının farklı anlaşılmasına yol açmıştır. Aynı şekilde cezanın mahiyeti, cezanın nasıl infaz edilmesi gerektiği, içeriği ve özelliği, üzerinde tartışılan konular olmaya devam etmektedir.

Hukuk sisteminin sınıfsal bir olgu ve devlet aygıtlarından biri olmasından yola çıkarsak suç ve cezanın sadece hukuk bilimi çerçevesinde ele alınması yeterli olmayacaktır. Toplumbilim, siyaset bilimi, antropoloji ve temel bilimlerde suç ve ceza konularında tartışmaların daima tarafı olmuşlardır. Bu alanlardaki tartışmalar hukukun içinden çıktığı felsefe için de çağlar boyunca vazgeçilemez bir ilgi alanı olmuştur ve olmaya devam etmektedir.

Kapitalizm, yarattığı yoksul kitlelerin sağlık, eğitim ve güvenlik gibi en temel haklara erişiminde eşitsizlik yaratmaktadır. Yaşamın her alanında olduğu gibi adalet arayışında da sosyoekonomik koşulların doğrudan etkisi tartışmasızdır. Bu durumun bir sonucu olarak 20. yüzyılın başından itibaren bazı kriminologlar (suç bilimciler) suç ve suçluluk olgusunu Marksist bir perspektifle incelemeye almışlardır. Varılan temel sonuç hukuk, suç olgusuna bakış ve ceza sisteminin üretim ilişkilerinin getirdiği kontrol gücünün pekiştirilmesinde önemli bir işlev üstlendiği yönündedir.

Bu durumun bir getirisi olarak ceza-landırma sürecinin yoksul kitleler ve genellikle yoksulluğun pençesinde bulunan azınlıklar üzerindeki etkisinin daha şiddetli olduğu açıktır. Öyle ki ceza hukukunun birincil fonksiyonunun “tehlikeli” olarak addedilen bu tür grupları kontrol etmek olduğudur. Ceza adaleti sistemi sömürücü sınıfın bireylerine yasal olanaklar sağlamak-tadır; vergi kaçakçılığı, rüşvet ya da yolsuzluk gibi eylemler yerine yoğun şekilde sokak suçluluğuna yöneltilmesi egemen sınıfın yararınadır. Her ne kadar hırsızlık, yağma gibi tipik sokak suçları toplumsal bakımdan görece daha az zarar yaratsa da ceza adaletinin odak açısından çok daha ciddi kayıplara yol açan belirli eylemler ceza hukukuna konu edilmez. Fakat sistemin ideolojisini yaydığı ve halkı manipüle etmek için kullandığı medya ve diğer araçlar egemen sınıfların değil de genelde yoksul yığınların işlediği suçları konu ederek, paranoyak bir toplum yaratmaya yönelik bilindik tutumlarını pervasızca sergileyerek kaygıları alabildiğine körüklenen halkı en ağır cezaları isteme noktasına getirmektedir. Bu tür cezalarla da bir yandan kabaran öfkeler dindirilirken diğer yandan da bu cezalardan ibret alınarak bu suçların ortadan kalkması, en azından azalması umulur. Çünkü toplumun geniş kesimlerinde suçlulara verilecek bu ağır cezalarla sorunların çözülebileceğine dair bir kanı hâkimdir.

Suçluluk ise alt sınıfları gözeterek ele alınır; sistem yoksulun açgözlülüğünü cezalandırırken zenginlerin hesap verme korkusu olmaksızın bencil isteklerini gidermelerinin yolunu açar. Ezilen sınıflardan bireylerin gerçekleştirdiği eylemlerin suç olarak etiketlenmesi ihtimali yüksektir. İkinci olarak, aynı suçu işlemelerine karşın, ceza adaleti sisteminin üst sınıfa mensup bireylere kıyasla yoksul bireyleri soruşturması, yargılaması ve cezalandırması daha muhtemeldir. Böylesi bir çıkarımdan hareket etmenin doğal neticesi, ceza adaleti sisteminin güçlü ve varlıklı sınıfın pek çok eylemini suç olarak dü-

zenlemeyeceği, suç saysa dahi takibe almaktan sakınacağı olgusudur.

TC gibi, faşizmle yönetilen ülkelerde şüpheli veya sanığın “etnik, inanç, toplumsal cinsiyet kimliğinin”, “zengin ya da yoksul oluşunun”, “siyasî görüşünün”, şikâyetçinin bir “kamu görevlisi”, “hükûmet veya devlet yetkilisi” olmasının, polis-asker uygulamalarını, savcıların soruşturmayı yürütüş ve iddianame hazırlayış şekillerini ve nihayet hâkimlerin kararlarını etkilediği sık karşılaşılan bir durumdur.

Suç olgusu, sınıflı toplumlarda yani geleneksel hukuk-ceza odaklı yaklaşımlarda çoğu zaman bireysel bir sapma, genetik yatkınlık, bireysel zaaf olarak ele alınır. Buna göre suçun çözümü, engellenmesi için “cezaların sertleştirilmesi” ve “kolluk kuvvetlerinin güçlendirilmesi” gerekmektedir!

Ancak Marksist kriminoloji, suçu bireysel davranıştan önce sınıflı toplumun ürünü olarak kavrar. Suçun ortaya çıkış nedenleri sınıf çelişkileri, ekonomik eşitsizlik ve sosyal yabancılaşma ile ilişkilidir; bu nedenle çözüm de bu alanlarda aranmalıdır.

İçinde bulunduğumuz sistem üretim araçlarının özel mülkiyeti üzerine kuruludur ve bu durum, sadece ekonomik eşitsizlik yaratmakla kalmaz; bireyleri yabancılaştırır, rekabete zorlar ve toplumsal bağları zayıflatır, bireylerin yalnızlaşmalarına sebep olur. Sistem, bireyleri diğer insanların iyiliğini göz ardı ederek ihtiyaçlarını tatmin etmek için açgözlü ve bencilce hareket etmeye iter.

Suç, toplumsal ilişkilerin somut bir yansımasıdır. Yani toplumda gelir ve servet eşitsizliği, işsizlik, güvencesiz çalışma, çarpık kentleşme, parçalanmış toplumsal ilişkiler ve yok olmuş kolektif yaşam, tüketim kültürü ve toplumsal dışlanma yaygınlaştıkça, suç davranışı ortaya çıkan toplumsal dinamiklerle açıklanabilir. Bundan dolayı bireylerin suça eğilimi ve suç işlemesi bireysel bozukluktan çok toplumsal koşulların

sonucu olarak ele alınmalıdır.

Ceza hukukunun ve polis-askerin rolü önleyici değil tepkiseldir, suç gerçekleş-tikten sonra devreye girmesidir, suçu durdurmak yerine yalnızca semptomları gidermesidir, ceza odaklı politikaların etkisi yoktur ya da sınırlı kalır. Ayrıca cezalar suçun maddi nedenlerini ortadan kaldırmaz. Hapishaneler çoğu zaman yeniden toplumsallaştırma değil, dışlanma üreten durumlar yaratır; bazı mahallelerde veya ortamlarda polislerin yoğunluğu ve görünür olması denetim ve baskı algısını artırarak yabancılaşmayı derinleştirir. Kısacası bu durumda suçu üreten toplumsal düzen korunurken suçun sonuçları cezalandırılmaktadır. Suç oranlarının kalıcı biçimde azaltılması cezaların artırılmasıyla değil, bireylerin suça yönelme motivasyonlarını azaltan bir toplumsal düzenle mümkündür. Doğru olan toplum yapılarının ve sosyal süreçlerin önleyici rolünü yani sistemin ve toplum yapısının kendisinin suç oluşturma dinamiklerini değiştirmek için araçlar taşıdığının ortaya konulmasıdır.

Suçun önlenmesi için uygulanacak metot ekonomik eşitsizliklerin azaltılmasıdır. Bilimsel araştırmalar gelir dağılımındaki eşitsizlik ile suç oranlarında güçlü bir ilişki olduğunu göstermektedir. İşsizlik, barınma sorunu, eğitime erişim zorluğu ve güvencesiz çalışma koşulları bireyi suça iten temel faktörlerdir. Bunun ortadan kalkması da ancak istihdam ve iş güvencesinin, gelir eşitsizliğinin dengelendiği, eğitim, sağlık, konut ve kültür hizmetlerine erişimin yaygınlaştırıldığı bireylerin kolektif yaşam içinde olduğu, dışlanma hissinin olmadığı bir toplum düzeni ile mümkündür. Bireylerin özgürce gelişmesini sağlayacak yeni bir toplum yaratılmadan bireylerin maddi yaşam koşullarının yarattığı çelişkiyle baş etmesi mümkün değildir. “Suç”un asıl suçlusu da sömürü ve baskıya dayanan bu düzendir. Sistemin ve onun yarattığı toplumsal yaşamın neden olduğu ve varlığıyla ona kan veren “suç”u ortadan kaldırmak ancak sistemin yıkılması ile mümkündür.

"GENÇLER UMUT VERMİYOR" ANLAYIŞINA KARŞI GELECEĞİN SESİ OLALIM

Emperyalist saldırganlığın yol açtığı, derinleşen ve emekçiler için bir “kriz” olmaktan öte “olağan/sıradan” insanlık durumu olarak tanımlanacak yoksulluğun sonuçları her kesimde olduğu gibi genç kitleler üzerinde de geleceğe dair yoğun bir toplumsal, psikolojik hasara neden olmaktadır. “Kurtuluş umudu”, “kendi ayakları üzerinde durma hedefi” günümüzün gençlerinde silikleşmiş; bunların yerini kaygılarla iç içe bir kayıtsızlık, hayata dair güvensizlik, topluma yönelik öfke almaya başlamıştır.

Geçtiğimiz haftalarda iki okulda yaşanan katliamlarda da görüldüğü gibi gençlik daha çok “akranlarından, eğitimcilerinden intikam alan”, “bireysel suça meyleden”, “çeteleşen, uyuşturucuya yönelen” bir gerçeklikle yüz yüzedir. Egemen sınıflar ve onların sözcüleri, gençliğin yozlaşmasını münferit olaylar gibi değerlendirerek aslında meselenin özünü karartmakta, toplum nezdinde toplumsal sorunların göz ardı edilmesine vesile olmaktadır. Meselenin özünü düzenin kendi eseri olan, gençliğin kendisini içerisinde bulunduğu yoksulluğa, “yabancılaşmaya” değil; birkaç ailenin özensizliğine, egemen kültürden uzaklaşılmasına, hatta kimi zaman şahısların ulusuna yahut milliyetine dayandırmaktadırlar. Buna “çözüm” olarak ise, çocukların da yetişkinler gibi yargılanmasının önünü açacak yasal düzenlemeler yaparak, gerici ve şovenist söylemleri ve siyaseti artırarak gençlik üzerinde uzunca bir süredir yoğunlaştırılmış bir şekilde devam eden baskıyı daha da artırmaktadırlar.

Gençliğin suça ve yozlaşmaya sürüklenmesinin sebebine inmek için, her şeyden önce bunları yaratan koşulları incelememiz gerekmektedir.

İnsanın doğasını maddi koşulları şekillendirir, dolayısıyla bu durumların hiçbirisi gençlerin tesadüfen “kötü yola sürüklenmesi” ile açıklanamaz ya da

bu düzeydeki hiçbir açıklama çözüm olamayacaktır. Sefalet her geçen gün daha da derinleşmektedir ve bu krizin en ağır faturası yoksul, emekçi genç kitlelere kesilmektedir. Gençliğin sigortasız ve ucuz iş gücü olarak çalıştırılması MESEM gibi projelerle meşrulaştırılmakta, gençler çalıştıkları güvensiz iş ortamlarında iş cinayetlerine kurban gitmektedir. Devletin TÜİK verileriyle “işsizliğin düştüğüne” dair verdiği müjdelerin aksine, işsiz gençlerin sayısı her geçen sene daha da artmakta, milyonlarca genç ne eğitim alabilmekte ne de çalışabilmektedir. Öğrenci gençlik ise yoksulluğun yanında rekabetçi ve ezberci eğitim sistemiyle giderek kendi benliğine, öğrenme tutkusuna, bilimsel merak duygusuna yabancılaşmaktadır. Bununla birlikte artan eğitim ve barınma masraflarını karşılayabilmek için emeğinin karşılığını alamadığı işlerde çalışmak zorunda bırakılıyorlar. Artan yaşam pahalılığı ile gençler en temel ihtiyaçlarının dahi yeterince karşılanamaması gerçekliği ile yüz yüze bırakılıyor. Bütün bunların sonucu olarak gençlik, geleceği belirsiz bir hayatı yaşamaya mahkûm ediliyor.

Bütün bunlar değerlendirildiğinde toplumsal yozlaşma, sadece bireylerin birtakım kötü seçimleriyle meydana gelen değil, bir bütün olarak sistemin kendisinin yarattığı bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. En temel ihtiyaçlarını bile zar zor karşılayan gençlik için “yoz yaşam biçimleri” onların genel gerçeklerden ve özelde kendi gerçekliklerinden hızlı ve “kolay” biçimlerde “kopmaları için” bir seçenek olmaktadır. Bu yaşam biçimlerinin her türden araçla meşrulaştırıldığı, özendirildiği, hatta teşvik edildiği durumlarda genç beyinlerin “kendilerini kaybetmeleri” çok daha mümkün hale gelmektedir.

Çeteler özellikle Kürtlerin, Alevilerin, diğer ezilen milliyetlerin yani toplumun en ötekileştirilen kesimlerinden halkın yaşadığı mahallelerde yoğunlaşmakta-

dır. Çeteler, gençleri kendine çekmek için “güce dayalı güvenli, bol olanaklı ve ihtişamlı bir yaşam” imajını kullanmaktadır. Böylelikle, gençliğin gözünde bu seçenek hem kendilerini korumaya hem de zenginlikten yararlanmaya fırsat veren bir ortam olarak belirmektedir.

Madde kullanımının halk gençliği arasında artışı da benzer sebeplere dayanmaktadır. Madde kullanımının sağladığı anlık haz, kişinin gerçekliğinden en azından belli bir süreliğine “kaçabilmesini” sağlamaktadır. Derinleşen ekonomik krizin ve sosyal baskıların altında ezilen ve kendini topluma yabancılaştırılan gençlik, şiddet karşısında duyarsızlaştırıldığı gibi şiddeti bir kaçış yolu olarak görmeye sürüklenmektedir.

Her türden yoz kültürün bu süreçlerdeki etkisini göz ardı etmemekle birlikte, onu belirleyici unsur olarak belirlemek de yanlış olacaktır. Kültürü yaratan da somut koşulların kendisidir. Yoz kültürün özendirici bir tarafı vardır; ancak bu özendirimin karşılık bulmasının temelinde yine gençliğin yaşadığı sefalet yatmaktadır. Halihazırda yoksulluk, yoğun emek sömürüsü ve işsizlik ile yüzleşen gençlere, zenginlik ve “lüks hayat” bir “alternatif” sunulmaktadır.

Genç nüfusun maruz bırakıldığı sömürü, genç kadınlar ve LGBTİ+lar tarafından çok daha keskin, çok daha yoğun bir şekilde hissedilmektedir. Ataerkil düzenin şiddetli baskısı altında ezilen halkın bu kesimlerinin bütün varlığı, bir bütün olarak sistem tarafından denetim altında tutulmaktadır. Kadınlar toplumsal üretimden soyutlanmakta, ev içi üretime sıkıştırılmaktadırlar. LG-BTİ+lar için ise bu denetimin amacı, onları toplumda tamamen görünmez kılmaya ya da yok etmeye dönüktür. Kadın emeğinin değersiz kılınmasının bir sonucu olarak, genç kadın işçiler büyük oranda ucuz emek iş gücü olarak aşırı güvensiz koşullarda çalıştırılmaktadır. Kadın nüfusunun işsizlik oranı, erkek

nüfusa kıyasla daha yüksektir. Özellikle çetelerin kıskacındaki mahallelerde işsiz genç kadınların fuhşa sürüklenmesi gerçeği ile karşılaşmaktayız. Kadınlara yönelik baskı ve şiddet sarmalı işsizlikle beraber çok daha ciddi bir düzeye gelmektedir. İşsiz ve yoksul kadınların çeteler için “kolay” ava dönüşmeleri kaçınılmaz olmaktadır.

Çeteler ve uyuşturucu örneklerinde olduğu gibi, birçok durumda yozlaşmanın bizzat devlet eliyle teşvik edildiğini görmekteyiz. Devlet, her ne kadar kendini bununla mücadele ediyor gibi göstermeye çalışsa da asıl amacı onu kendi denetimi altında yürütebilmektir. Mafyaların devlet bürokrasisine sırtını dayamasıyla birlikte, uyuşturucu ticaretinin ve çeteleşmenin önü açılmaktadır. Egemen sınıflar, gençliğin politik bir bilinçle örgütlenmesinin önüne geçebilmek adına halkın arasında düşmanlığı körüklemek için, onu sorgulamayacak, düşünemeyecek, kendisine zarar veremeyecek biçime sokmak için elinden geleni yapmaktadır. Yozlaşmanın bu kadar hızlı derinleşebilmesinin altında, kuşkusuz gençliğin toplumsal hareketliliğinin büyük oranda zayıf bir konumda bulunmasının da etkisi büyüktür. Devrimciler olarak genç kitleler ile bağlarımızı güçlendiremedikçe, bizi rezil bir hayata mahkûm eden bu düzene karşı mücadeleyi büyütemediğimiz sürece bu boşluk devlet tarafından doldurulacaktır.

Düzenin gözünde biz gençlerin hayatının hiçbir anlamı yoktur. Düzenin bizden tek istediği sistemin çarkı olmamızdır. Bütün bu süreci bu koşullardan hareketle düşünemeyen, sorgulamayan, mücadele edemeyen edilgen bir yığın olmamızı istemektedir. Devlet toplumdaki çelişkileri, gençliği yozlaşmaya sürükleyerek örtbas etmek istemektedir.

Devletin sindirme politikalarına karşı mücadeleyi büyütelim, geleceğimiz için örgütlenelim!

İSRAİL İDAM YASASI İLE NEYİ HEDEFLİYOR?

Siyonist İsrail Knesset'i, askerî mahkemelerde İsraillilere karşı ölümcül saldırılarda bulunmaktan mahkûm edilen Filistinliler için idam cezasını öngören bir yasayı kabul etti. Bu yasa özel olarak, Filistinlilerin İsrail işgalciliğine karşı geliştirdikleri eylemleri hedef alan ve bunu açıkça dile getiren bir yasa olarak "soykırımcı" bir karaktere sahiptir. Bu, söz konusu yasayı özel önemde yapan niteliktir. Geçmişte Nazilerin "insanlık suçu" olarak nitelendirilen tutumu bugün İsrail Siyonizm'inin Filistin'in direnişine karşı "çözüm yolu" görülmektedir. Bir ulusal gruba uygulanıp diğerine uygulanmayan bir idam cezası sistemi Siyonist İsrail'in Nazilerin yolunda olduğunu tüm dünyaya bir kez daha göstermiş oldu.

Yasanın kabulü ardından tezahüratlar, coşkulu alkışlar eşliğinde şampanyalar patlatıldı. Knesset Başkan Yardımcısı, yasayı şöyle ilan etti: "İster enjeksiyonla ister zehirle ya da iple olsun; önemli olan teröristler için bir idam cezası yasının olmasıdır. 'Yahudiler düşmanları üzerinde egemenlik kuracak (Ester 9:1)'. İsrail Güvenlik Bakanı Itamar Ben-Gvir ise hapisanelerin, şimdiden kırmızı üniformalar sipariş etmeye başladığını duyurdu. Filistin direnişi özelinde insanlığa duyulan nefretin bu raddede olması bu büyük direnişin haklılığını bir kez daha en güçlü biçimde hissettirdi.

Bu idam yasının dün değil de bugün yürürlüğe girmiş olması ne anlama geliyor? Dünyanın gözü önünde, hesap

verme ihtiyacı bile duymadan binlerce Filistinliyi katleden, esirleri kurşuna dizen, bir çuval un almak için sırada bekleyen çocukları ezen, zindanlardaki Filistinlilerin organlarını çalan bu alçak rejim bu yasaya neden bugün ihtiyaç duyuyor? Zaten binlerce Filistinliyi hesap vermeden katletmiyor mu?

Bu yazı ile Siyonist İsrail'in bu yasayı nasıl bir dönemde yürürlüğe soktuğuna ve bu yasa ile neyi hedeflediğine bakacağız.

NEDEN BUGÜN?

İdam yasasıyla birlikte yeni uygulamaların gündemde olduğunu tahmin etmek zor değil. Birincisi, artık kasıtlı öldürme yerine kasıt içermeyen, "dikkatsiz" olarak

nitelendirilen vakalar da dahil olmak üzere, herhangi bir İsraillinin ölümüne neden olmak yaştan bağımsız biçimde herhangi bir Filistinli için varsayılan ceza idam cezası olacak.

İkincisi, idam cezası yasası, bu cezanın Yahudilere uygulanmaması için iki güvence içeriyor. Bunlardan biri yasanın, herhangi bir öldürmenin "İsrail devletinin varlığını ortadan kaldırma niyetiyle" gerçekleştirilmiş olmasını şart koşması ve diğeri idam cezası verme yetkisinin bugüne kadar hiçbir Yahudi'nin yargılanmadığı İsrail askerî mahkemelerinde olmasıdır.

Bu yasa ile —Mustafa Barghouti'nin ifadesi ile— İsrail, Güney Afrika'daki "ırk" ayrımcı rejimden daha karanlık

bir noktaya yerleşiyor; zira Apartheid rejimi döneminde dahi "bir siyah bir beyazı öldürürse idam edilir, ama bir beyaz bir siyahı öldürürse idam edilmez" demeye cesaret edememişti.

Üçüncüsü, İsrail askerî mahkemelerindeki Filistinlilerin mahkûmiyet oranı yüzde 99,74 ile dünyadaki en yüksek orandır; buna karşın İsraili yerleşimcilerin Filistinlilere yönelik saldırılarına dair bilinen sınırlı sayıda vakada da mahkûmiyet oranı yüzde 1,8'in altındadır. İsraili askerlerin Filistinlilere yönelik saldırıları, işkenceleri nedeniyle iddianameye konu edilme oranları ise yaklaşık yüzde 0,87'dir. Geçtiğimiz haftalarda Batı Şeria'da 7 Filistinli genç, yerleşimciler tarafından katledilmiş; ancak bu yerleşimcilerden hiçbirinde bir işlem gerçekleştirilmemiştir.

Üstelik İsrail'deki askerî mahkemeler Filistinlilere temyiz yolunu kapatmakta pek cesurdurlar. Bu mahkemeler "idarî tutukluluk" olarak bilinen uygulama kapsamında herhangi bir Filistinliyi ister "şüpheli fail" ister "gelecekte şüpheli fail" ya da "şüpheli faille iletişimi var" denerek hiçbir somut tespit olmadan süresiz olarak tutsak edebilirler. Bugün Filistin'de 3 bin 500'ü aşkın "idarî tutuklu" var ve bu idarî tutukluların en az 352'si çocuk.

Dördüncüsü, İsrail'in idam cezası yasası, mahkeme kararından yalnızca 90 gün sonra Filistinlilerin infaz edilmesinin yolunu açacak ve hukukî danışmanlığa ya da aile ziyaretlerine erişimi kısıtlayacaktır. Karşılaştırma yapmak gerekirse, İran'da idam cezasına mahkûm edilmiş tutsaklar için tutuklama ile infaz arasındaki ortalama süre bir ila yedi yıl arasındadır.

Beşincisi, yeni yasa yalnızca "fail" tanımının ötesine geçerek "herhangi bir planlayıcı veya göndereni" de kapsıyor. Bu, Filistinlileri İsrail'e karşı silahlı saldırılar gerçekleştirmeleri için "göndermekle" ilgili zayıf iddialar üzerinden bir dizi kişinin suçlanması anlamına geliyor.

Siyonist İsrail bu argümanı daha önce Marwan Barghouti için kullanarak onu 500 yılı aşkın hapis cezasına çarptırmıştı. İsrail, Barghouti'yi doğrudan şiddet kullanmakla hiçbir zaman suçlamamış, bunun yerine Filistinlilerin İsrail'e karşı 37 saldırı veya saldırı girişimini planlamasına ya da gerçekleştirmesine "gönderilmesine" dahil olduğunu iddia etmiştir. Dolayısıyla bu yasa Barghouti gibi Filistinlilerin, yalnızca iddia edilen bir şiddet eylemini gerçekleştiren birini

"planlamak veya göndermekle" ilişkilendirildikleri öne sürülerek özet şekilde infaz edilmelerine olanak tanıyacaktı.

YASANIN YAZARLARININ SİCİLİNDE KATLİAM VAR

Teröristleri hedef aldığı söylenen ve Siyonistlerce kutlanan bu yasanın kimler tarafından hazırlandığına bakalım.

Filistinlilere yönelik şiddeti yüceltme konusunda uzun bir geçmişi olan Limor Son Har-Melech, Gazze'de yalnızca Yahudilere ait yerleşimlerin yeniden inş edilmesi hareketinin önde gelen liderlerinden biridir. 2023 yılında paylaşılan bir görüntüde, küçük yaştaki oğluna "Büyüyünce ne yapmak istiyorsun?" diye sorar; oğlu "ciple gidip Arapları öldüren bir asker" diye yanıt verdiğinde, onu kucaklayarak "mükemmel" der.

Har-Melech, 2015 yılında gerçekleştirdiği kundaklama saldırısında bir Filistinli bebeği ve ebeveynlerini öldüren hüküm giymiş İsraili Amiram Ben Uliel için 2023 yılında 120 bin dolar bağış toplamıştır.

Bir diğer kişi, Har-Melech ile çalışan, bir camiye yakma şüphesiyle kendisi de tutuklanmış olan "Milletvekili" Zvi Sukkot'tur. Sukkot, bir Filistinli esire tecavüz ettikleri için kısa süreliğine gözaltına alınan altı askere destek amacıyla bir İsrail askerî üssünün basılmasına öncülük etmiştir.

Bu yasanın uygulanmasından sorumlu olan İsrail Güvenlik Bakanı Itamar Ben-Gvir, kendisi de bir terör örgütünü desteklemek ve "ırkçılığa teşvik" dahil olmak üzere en az sekiz suçtan hüküm giymiştir.

Peki, tüm bunların bir anlamı var mı? İsrail, zaten Gazze'de ailesiyle bir araçta mahsur kalan ve ateş açılması sonucu tüm ailesini kaybeden, 12 gün boyunca yardım bekleyen altı yaşındaki Hind Rajab'ı onlarca Amerikan kurşunu ile katletmedi mi? 2020 yılında kız kardeşinin düğününe giden Ahmed Erekat'ı altı kurşunla vurup, alacağı tüm tıbbi yardımları engelleyerek katletmedi mi?

Geçtiğimiz günlerde 17 Nisan Filistinli Esirlerle Dayanışma Günü kapsamında Filistin Evi'nin (Beyt Filastin) konuğu olan, 27 yıllık esaretin ardından Özgürlüklerin Tufanı ile özgürleştirilen Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'ne (FHKC) bağlı Abu Ali Mustafa Tugayları'nın Nablus Komutanı Mahmud İsa (Ebu Marsel) idam yasasının bugün yürürlüğe so-

kulmasını şöyle ifade ediyordu:

"Soykırım sonrasında zindanlarda Siyonist baskı araçlarının arttığını görüyoruz. Son iki yılda köpeklerle hapisane hücrelerine saldırılan bir dönem oldu. Kimi esirleri ölüme sürükleyen işkenceler gerçekleşti. Zindanlarda şehit düşen Filistinli sayısı 80'i aştı. Elbette hapisane, esirler hareketine dair birçok şey söyleyebiliriz ancak bugün itibarıyla yeni çıkmış olan idam yasasına değinmek gerekir.

"Bu, esirlere karşı cezalandırma yönteminin değişmesi demektir. Filistin halkının tarihsel hakları için mücadele edenlere karşı bir yasa. İsrail'in terörist olarak nitelendirdiği kişiler Filistinliler. Sadece Filistinlilere yönelik tanımlanmış bir yasa. Özellikle de öte tarafta yerleşimcilerin öldürme, yağmalama, evleri yakma suçlarını işlediği ve hiçbir yargılama olmadığı bir formül icat ediyorlar.

"Bu yasayla birlikte askerî mahkemelere geniş bir yetki veriliyor. Genel Savcılığa uğramadan basit bir çoğunlukla idam cezası çıkartabilecekler. Aynı zamanda idam kararları, affedilme, hafifleştirme ya da yeniden bakılma sürecine tabi bir süreç olmayacak. Bu anlamıyla Siyonist oluşum aslında kanunlara, uluslararası kurallara tabi olan bir oluşum değil bir güvenlik devleti olduğunu gösteriyor.

"Bu yasa aynı zamanda ideolojik bir yasadır. Yasayı okuduğumuzda önemli bir soru ortaya çıkıyor: bu yeni bir durumu yoksa işgalcinin politikalarını sürdürdüğü bir tanımlama mı? İyi bir gözle bakarsak aslında, bunun yeni bir formül olmadığını, sömürgecinin kontrolü elde tutmak amacıyla bulduğu yeni bir yöntem olduğunu görürüz. İşgal devletinin aslında buna ihtiyacı yoktu: Batı Şeria'da da rahatlıkla Filistinlileri zaten katlediyor. Sadece bu öldürme süreçlerine biraz daha meşruiyet kazandırmak istiyorlar."

Ebu Marsel'in tarifiyle, Siyonist İsrail onlarca yıl zindanlarda tuttuğu, işkence tezgahlarından geçirdiği, aç ve susuz bıraktığı Filistinli esirleri ve onları göz bebeği gibi sahiplenilen Filistin halkını da teslim alamamış, ömür boyu hapis cezasına çarptırdığı esirler hapisanelerde mücadeleyi bir gün olsun bırakmamış, örgütlemiş ve örgütlenmiştir. Filistin Ulusal Mücadelesinde önemli rol oynayan Filistinli Esirler Hareketini salt bir insanî durum değil, bilinç ve irade yaratan bir mücadele alanı olarak kavramak gerekiyor. Bu bilincin tüm

tutsaklar tarafından sahiplenilmesini örgütleyen, tüm kısıtlama ve tecride rağmen hapisanede eğitimini sürdüren ve ileri düzey eğitimle özgürleşen kadroların yoğunluğu işgalci Siyonistlerin hedeflerine ulaşamadığının en açık kanıtı niteliğindedir.

Egemenler, tüm bu uygulamalar ve düzenlemeler ile tutsakların içeriden "yenilmiş halde" çıkmasını hedefliyor, bugüne kadar başaramadığı sonuca bu düzenlemeyle ulaşmayı umuyor. Fakat Filistinli esirler direniş iradesinden vazgeçmeyerek, teslim olmayarak hem kendi hem Filistin halkının iradesinin sembolü olmaya devam edecekler. Şimdi işkenceyle, katletmekle teslim alamadıkları iradeyi idamla yok etmeyi hedefliyorlar. Filistinli olmayı idama mahkûm edilmenin tek yeterli gerekçesi haline getirmeyi hedefliyorlar.

Filistin halkının iradesi düşman için öyle korkutucu ki 315'ten fazla Filistinlinin cenazesi bugün hâlâ zindanlarda tutuluyor. Bu cansız bedenleri takas kozu olarak kullanıyorlar. 2008'de İsrail-Hizbullah esir takası kapsamında, Lübnan'a teslim edilmesi üzerine anlaşıp, içinde sadece taşlar olan bir tabut gönderdikleri, 1978'de şehit düşen Filistinli militan Delal el-Muğrabi'nin cenazesini bugün hâlâ pazarlık kozu olarak kullanıyor.

Eğer durum buysa, düşman bugün teslim alamadığı direniş iradesini böylesi hukuksuz araçlarla kırmaya, infaz tezgahlarıyla teslim almaya muhtaçsa; o halde kim askerî üstünlüğün çatışmanın sonucunu belirlediğini iddia edebilir?

Bu, egemenlerin, "tarihin akışına direnen halkları nafile bir çaba içinde olduklarına" inandırmak için kurdukları bir illüzyondur. Ancak tarih, cellatların değil, cellatlarına karşı başı dik duranların yazdığı bir destandır. İşgalcinin bugün yasalaştırdığı bu infaz fermanı, aslında onun kendi sonunu hızlandıran bir panik halinin ilanıdır.

Zindanlara hapsedilmek, işkence görmek, hatta darağacına gönderilmek; bir halkın iradesini kırmak için yeterli değildir, hiçbir zaman olmamıştır. Aksine, her bir idam sehpası, zulmün meşruiyetini yitirdiği ve direnişin daha da bilenerken büyüdüğü birer mihenk taşıdır. Unutulmamalıdır ki teslimiyeti reddedenler, zafere yürüyenlerdir. Ve bu yürüyüşü durduracak hiçbir askerî güç yoktur.

TEŞHİR OLAN DEVLETTİR

6 yıl sonra yeniden açılan Gülistan Doku dosyası devlet-yargı ilişkisini, devlet olanaklarıyla bir cinayetin nasıl örtüldüğünü gözler önüne sermiştir. Yaşanan, devlet içindeki hesaplaşmalardan, klik dalaşından ya da imaj yenileme kaygısından kaynaklanan devlet suçu deşifrasyonudur.

Kadın cinayetleri kadar devletin suçlular üzerindeki korumacı hareketine de aşinayız. Gülistan Doku katledildiğinde de bu durum bizim için şaşırtıcı değildi, bugün de. Unutulmamalı ki Türkiye yalnızca olağanlaştırılan, yer yer de meşrulaştırılan kadın cinayetleriyle değil aynı zamanda ve daha çok da “faili meçhul cinayetleriyle” en kötü üne sahip devletlerden biridir. Cumartesi Anneleri’nin akıbetini sordukları, kemiklerini aradıkları çocukları bu ülkenin unutmadığı, devletin unutturma çabasına rağmen hep hatırlanan tarihsel hafızasıdır; Cumartesi Anneleri kavramı da bu “faili meçhul” cinayetlerin hesap soruculuğudur.

GÜLISTAN VE “DİĞER” KADINLAR

Gülistan Doku dosyasının, yeni adalet bakanının düzeltilmesi gereken imajı nedeniyle ve kamuoyunun bu bakana ikna edilebilmesi için açılmasından bu yana devletin “bağırsak temizliğine” başladığı görüşü yayılıyor. “Tunceli Valisi”nin de içinde olduğu bu cinayet olayı bir savcının “cüret etmesiyle” birlikte şimdiye kadar açığa çıkmış tüm ayrıntılarıyla ifşa edilmeye başlandı. “Medya” asli görevlerinden birini yerine getirebilir olduğuna ikna oldu ki devletin bulduğu bu cinayette Gülistan Doku ve ailesine özel bir yer vermeye başladı. İzleyenlere “haklının” yanında olmak gerektiği duygusu başarıyla verildi. “Devlet de olsa” haksız olan deşifre edilip değersizleştirildi.

Bu noktada iki açık soru varlığını koruyor. Biri cinayetin nihayet “bir cinayet eylemi” olarak yargılanmaya konu olup olmayacağı ve ikinci olarak devletin imajı konusunda özelde tanık olduğumuz “sonuna kadar gidilecek” yargısının vadesinin ne olduğu. Bu iki soru sorulmadan ve tekrarlanmadan sürecin takip edilmesi “çıkana razı gelmek”le sonuçlanacaktır. Şimdiden diyebiliriz ki bütün alametler iki sorunun

da boşlukta kalıp cevaplanmayacağıdır.

Uzun sayılabilecek bir zaman diliminde gündeme oturan ve hâlâ yaşanan gelişmelerle gündemde kalmaya devam eden Gülistan Doku dosyası, benzer kadın cinayeti dosyalarının yeniden gündeme getirilmesine de vesile olmuş durumda. Üzerinde iki erkek DNA’sı bulunan daha cenazesi adli tıpa gitmeden intihar denilerek kapatılan Rojin Kabaış dosyası başta olmak üzere, Rabia Naz, Rojwelat Kızmaz, Nadira Kadirova gibi daha bir dizi “şüpheli” kadın ölümünün aydınlatılması, dosyalarının yeniden açılması talebi kadın örgütleri tarafından gündeme getirildi.

BAKANA UZANAN CİNAYET KORUMACILIĞI

Gülistan Doku cinayetinde açığa çıkan ilişki ağı dönemin valisi Tuncay Sonel’de sembolleştirilse de meselenin dönemin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’ya uzanıyor olmasına da şaşırmadık. Vali’nin ifadeleriyle ifşa edilen bu koruma zırhı, bu ilişki ağlarının devletten bağımsız olmadığını göstermektedir. Devletin tüm olanaklarının kullanılması da başka türlü mümkün değildir. Bu ilişkinin gizlenmesi, cinayette devlet desteğinin görülmemesi için ne gerekiyorsa o yapılmıştır. 6 yıl önce işlenen cinayette bugün açığa çıkanlar o gün de mevcuttu ve savcı, polis, vali ve tüm yetkili yetkisiz kuruluşlar harekete geçirilerek cinayet örtbas edilmiştir.

El birliği ile kapatılmasına gayret edilen dosya ne oldu da açıldı sorusuna verilen “kahraman” bir savcının dosyayı incelediği yanıtı kimseyi ikna etmemiştir, etmeyecektir.

Devletin Tuncay Sonel’i “gözden çıkarılmasının” asıl nedenini belki bir süre sonra öğreneceğiz ama yeni Adalet Bakanı Akın Gürlek’in yıldızının parlatılmak istendiği anlaşılmaktadır. İBB operasyonlarının yanı sıra başsavcı olduğu dönemde devrimci kurumlara yönelik yaptığı sayısız operasyonun mükafatı olarak oturtulduğu bakanlık koltuğuna halkın gösterdiği tepkinin yumuşatılmasına, muhalefetin sakinleştirilmesine ihtiyaç vardı. Bir diğer nokta halkın adalete olan güveninde yaşanan ciddi kırılmadır. Herkesin

kendi adaletini sağlamaya çalıştığı, yine yarattığı çürümeyi gizlemek için “suça sürüklenen çocuklar” gibi “suçlu” kitlesi yaratma uğraşları halkta yaşanan bir dizi hukuksuz yargılamayı unutturmaya yetmemiştir. Bu tabloyu gören devletin duruma müdahalesi gecikmemiş ve Gülistan Doku dosyası yeniden açılmıştır.

Cinayet sürecinde yaşananların TV kanallarında, burjuva-feodal basında magazin el anlatımlarla deşifre edildiği haberleri bir kenara bırakırsak tam da yukarıda ifade ettiğimiz tablonun kendisini görürüz. Devlet bir yandan savcının bir yandan Adalet Bakanı’nın yıldızını parlatan yayınlar yaptırırken Doku ailesini de bu koronun bir parçası haline getirmeye çalışmıştır. Gülistan’ın katledildiği dönemde devrimci-demokrat kurumlarla ilişki kurmamaları konusunda uyarılan aile, o dönemde, çocuklarının bulunabileceği umudu ile bu baskıya boyun eğmişti. Zamanla bu umut kayboldu ve aile bu kez de “kaderine rıza gösteren” bir sessizliğe gömülmek istendi.

DEVLET İŞLEDİĞİ CİNAYETLERİ AKLAYACAK!

Gülistan Doku cinayeti ile ilgili yaşanan gelişmelerin ardından benzer biçimde katledilen kadınların aileleri, kapatılan dosyaların açılması, yeniden incelenmesi talebinde bulundular. Kısa bir süre sonra Akın Gürlek açıklama yaparak bakanlığa bağlı “Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonu” kurulacağını duyurdu. Devlet önce katledecek ve akabinde işlediği cinayetleri aklamının yollarını arayacak. Kurulan komisyon devleti temize çıkaracak, işlenen cinayetler için fail araştırarak ve belirlenen failer sayesinde toplumsal vicdan rahatlayacak, “gerçek suçlu” toplumsal güvenle mükafatlandırılacak; gerektiği ölçüde bazı isimler feda da edilebilecektir.

Yıllardır çocuklarının kemiklerini arayan annelerin talepleri karşılanmayacak örneğin. Gözaltına alınıp kaçırılan, işkence de katledilen, beyaz Toroslara bindirilip götürülen ve bir daha geri gelmeyen “faili meçhul” kayıpların ne olduğu bu komisyonun görev sahası olmayacak. Olsa dahi bir sonuç çıkmayacağı bugüne kadar yaşananlardan bilinmektedir.

Devletin halka karşı işlediği suçları ancak halkın mücadelesi aydınlatacaktır. Kurulan göstermelik komisyonlara havale edilecek “faili meçhul” cinayetlerin hiçbirini aydınlanmayacak.

DEVLET DESTEKLİ FUHUŞ-UYUŞTURUCU AĞI!

Başta T. Kürdistan’ı olmak üzere devlet, gerilla mücadelesinin yürütüldüğü, halkın bu mücadeleyi desteklediği bölgelerde uyuşturucu ve fuhuş ağını örmektedir. Halkın örgütlü gücünü kırmak, yozlaştırarak çürütmek, birliğini parçalamak için tüm mekanizmalarıyla bu saldırı yöntemlerini devreye sokmaktadır. Halka karşı uygulanan bu yöntemler devletin yürüttüğü haksız savaşın önemli parçalarından biridir. Tüm diğer kirli savaş yöntemleri gibi kadın bedeni üzerinden de yürüttüğü haksız savaşı sürdürmektedir.

Dersim’de Gülistan Doku’nun cenazesi için arandığı dönemde boşaltılan baraj gölünde Ema Kılıçarslan’ın cesedi bulundu. 11 Mart 2020 yılında Hozat’ta evinden çıktıktan sonra bir daha haber alınamayan Ema Kılıçarslan’ın ailesi olayın üzerine gitmemeleri için baskıya maruz kalıyor ve tehdit ediliyorlar. Çelişkili otopsi raporlarına ek olarak Ema’nın cesedi üzerinde birden fazla erkek DNA’sı tespit ediliyor. Ema’nın dosyası da aydınlanmak üzere “yürekli bir savcı” bekliyor! Kurulan komisyon bu “özel” dosyaların hiçbirine el sürmeyeceğini öngörmek zor değil. Çünkü açılacak dosyaların tümü “kontragerilla” devlete uzanacaktır; dolayısıyla bu suçlar zamanaşımına tabi suçlar arasına girecektir.

Onların el sürmekten imtina edeceği bu dosyalar devrimci hareketin, ezilen kadınların ve genel olarak halkın bilincinde zamanaşımına uğramayacak, unutulmayacak, unutturulmayacak. İnsanlığın kurtuluş mücadelesi uğruna nice değerlerin yaratıldığı coğrafyalarda, halkın hafızasındaki değerlerin yozlaştırılmasına, uyuşturulmasına izin vermeyeceğiz. Bunun tek yolunun örgütlenmekten, dününe ve yarınına sahip çıkmaktan geçtiğini bilerek, devletin bu politikalarını teşhir etmeye devam edeceğiz.

HÜRMÜZ'E ALTERNATİF ARAYIŞI SURİYE'DE YANKILANIYOR

1 4 yıllık iç savaşın ardından BAAS rejiminin yerine ikâme edilen “geçiş hükûmeti” (HTŞ) meşruiyet sağlamak için hem içeride hem de uluslararası arenada çırpınmaya devam etmektedir. Bu bağlamda “geçiş süreci” ve uluslararası ilişkiler açısından Suriye’de son günlerde kritik gelişmeler yaşandı. Bu gelişmeleri kısaca şöyle özetlemek mümkün:

BAAS rejimi döneminde istihbarat subayı olan Amjad Yousef, 16 Nisan 2013’te Şam’ın Tadamun Mahallesinde gerçekleştirilen, 288’den fazla kişinin katledildiği “Tadamun Katliamı”nın baş şüpheli olarak bu yılın 24 Nisan’ında Hama kırsalındaki Gab Ovasında geçiş hükûmeti güçleri tarafından yakalandı. Hemen ardından 26 Nisan’da Şam Adalet Sarayında Esad’ın kuzeni ve eski siyasî güvenlik şefi olan Atef Necib, 2011 ayaklanması sırasında protestocuları bastırmak ve “Suriye halkına karşı suç işlemek” suçlamalarıyla halka açık ilk duruşmasına çıktı. Yousef’in yakalanması halk nezdinde itibar kazanmak zorunda olan geçiş hükûmeti için sembolik bir anlam taşıırken, Necib’in halka açık yargılanması Suriye tarihinde bir rejim yetkilisinin “insanlığa karşı suçlar” kapsamında, kendi ülkesinde yargılandığı ilk dava olarak kayıtlara geçmiş oldu.

Öte yandan, HTŞ’nin yönetimi devralmasıyla birlikte, kökleri 1978 yılına dayanan fakat 2011’de, iç savaşın patlak vermesiyle askıya alınan “AB-Suriye İş Birliği Anlaşması” tekrar yürürlüğe konulmak üzere gündeme alınmıştır. AB, geçtiğimiz yılın başında Avrupa Yatırım Bankası’nı Suriye’deki faaliyetlerine dönmeye çağırmıştı. Komisyon Başkanı Ursula von der Leyen’in ocak ayındaki Şam ziyareti sırasında teyit edilen bu gelişme, ekonomi temelli bir “yeni iş birliği” teklifini de beraberinde getirdi.

Son olarak Avrupa Komisyonu, 20 Nisan’da söz konusu anlaşmanın tam kapsamlı olarak yeniden başlatılmasını resmen önerdi. Bu adım, 2011’den beri askıya alınmış olan siyasî ve ekonomik bağların yeniden tesisi anlamına gelmektedir.

Bütün bunların belli bir kurgu içinde, zaten Batı destekli inşa edilmekte olan “geçiş hükûmetinin” meşruiyeti açısından kayıtlara geçen gelişmeler olduğu aşîkâr. Hiç kimsenin halkta gelen ve halk tarafından belirlenmekte olan bir yönetim olduğuna inanmayacağı bu hükûmetin hiç olmazsa meşruiyeti sağlanmaktadır. Önce “güç” konsolide edildi ki buna en açık ve net biçimde Kürt Ulusal Hareketi karşısından tanık olduk, şimdi de “yönetebilir” kudrette bir siyasî-ekonomik yapı “inşa” edilmektedir.

ABD ASKERLERİNİN SURİYE’DEN ÇEKİLMESİ

Bu gelişmeleri teyit eden bir başka önemli gelişme de ABD askerlerinin Suriye’den çekilmesi oldu. 16 Nisan’da ABD, Suriye’deki son büyük üssünü teslim ederek geçici hükûmetin ülke genelinde kontrolü sağlama çabasına stratejik bir destek sundu. Böylece ABD, kuvvetlerini ilk kez 2015 yılında “İŞİD ile savaşmak” amacıyla konuşlandırdığı Suriye’den, on yılı aşkın bir süre sonra çekilmiş oldu: ülkedeki askerî varlığını “sonlandırdı.” ABD Merkez Komutanlığı Sözcüsü, bu çekilmenin “koşullara dayalı” olduğunu vurgularken geçici hükûmetin İŞİD tehdidiyle tek başına mücadele edebileceğine dair güven mesajları verdi. Merkez Komutanlığı sözcüsü, ayrıca ABD’nin “terörle mücadele çabaları” kapsamında eğitim, istihbarat ve lojistik destek yoluyla operasyonlara dahil olmayı sürdüreceğini ifade etti. Suriye geçici hükûmeti ise terörle mücadelenin tüm sorumluluğunu üstleneceğini duyurarak ABD’nin bu hamlesini, Suriye toprakları üzerindeki “geçici hükûmet egemenliğinin” bir tescili olarak karşıladı.

ABD kaynakları, askerlerin çekilmesini SDG ile geçici hükûmet arasındaki entegrasyon anlaşmasının başarısının bir kanıtı olarak sunmaktadır. “30 Ocak 2026’dan bu yana azınlıklara yönelik herhangi bir kitlesel zulmün kaydedilmediğini” iddia eden kaynaklar, bu geri çekilmenin hem El-Şara hem de Trump yönetiminin açık bir kazanımı, bir zaferi

olarak değerlendirmektedir. Bununla birlikte, İŞİD’in Suriye’nin Doğu çölündeki bazı bölgelerde varlığını sürdürdüğü ve güvenlik boşluklarından yararlanarak yeniden toparlanabileceği uyarısı da yapılmaktadır. Bu riske bağlı olarak ve ABD’nin bölgedeki “dengeleyici rolünün” söz konusu çekilmeyle birlikte zayıflamasının, Lübnan ve Irak’taki istikrarsızlığın da bir sonucu olarak Suriye sınırlarında zorluklar yaratabileceği öngörülmekte, bu durumun Suriyeli Kürtler için önemli bir tehdit oluşturduğu vurgulanmaktadır.

ABD askerlerinin geri çekilmesiyle birlikte geçici hükûmetin otoritesini pekiştirme süreci hız kazanırken, ABD güçlerinin bölgedeki fiziksel yokluğu, Kürt ulusal güçleri konusunda geçici hükûmeti daha stratejik ve kısıtlayıcı bir pozisyona sürüklemektedir. Öte yandan ABD askerlerinin çekilmesi, Suriye’deki diğer bölgesel gerici güçler ve emperyalistler için de yeni fırsat alanları yaratmaktadır. Türkiye ile Suriye arasındaki askerî ortaklığın bu süreçte tahkim edileceği öngörüldükçe Rusya’nın, İsrail’in Suriye’nin güneyindeki varlığına karşı daha baskılayıcı bir pozisyon alması muhtemeldir.

Alınan önlemler, sözünü ettiğimiz gelişmelerle birlikte bu süreçte ABD’nin Suriye ile olan ilişkisinin ekseninin “terörle mücadele”den ekonomik yatırımlara kaymakta olduğu ileri sürülebilir. İran’da yaşanan gelişmelerin ardından patlak vermesi olası bir savaş senaryosunda, Suriye’nin Körfez’i Avrupa’ya bağlayan kritik bir ekonomik ve enerji koridoru olarak rol oynaması beklenmektedir. İran’ın asimetrik savaş tehditleri karşısında “Hürmüz Boğazı’nın alternatifi” olarak ABD Suriye Özel Temsilcisi Tom Barrack’ın, Suriye’yi yeni bir enerji merkezi olarak konumlandırarak bir plan geliştirdiği iddiaları gündemi meşgul eden bir konu oldu. Bu anlamda ABD’nin “potansiyel olarak büyükelçilik operasyonlarına devam etmeyi” hedeflediği ve Şam’daki büyükelçiliğini yeniden açma hazırlıklarını hızlandırabileceği söylenmektedir.

SURİYE’DE ABD, İSRAİL VE TÜRKİYE’NİN ROLÜ

ABD askerlerinin Suriye’den geri çekilmesi, ABD’nin Suriye üzerindeki hegemonik hedeflerinden feragat ettiği anlamına gelmemektedir. Aksine, taktiksel olan bu geri çekilme hamlesiyle “ABD’nin işgali altındaki Suriye” imajı kırılmakta ve ABD “demokrasi taşıyan”, “meşru hükûmeti destekleyen”, “ülkenin kendisini yönetmesine katkı veren bir dost ülke” olarak kayıtlara geçmektedir. Bununla birlikte İran, Çin ve Rusya eksenli rakip güçlerin etkisine karşı Suriye’nin Kuzey hatlarında Türkiye’nin, Güney kesimlerinde ise İsrail’in bölgesel birer ileri karakol olarak konumlanması da başarılıdır.

Büyükelçiliğin yeniden işlevsel hale getirilmesi çabası, ABD’nin bölgedeki varlığının diplomatik düzlemde tahkim edildiğinin göstergesidir. Geçici hükûmetin Türkiye ve İsrail ile derinleşen iş birliği, ABD’nin sahadaki stratejik yükümlülüklerini bu aktörlere devredererek geçici hükûmeti uzun vadede bu eksene eklemlenme niyetini açığa çıkarmaktadır. Orta Doğu’da olası bir savaş senaryosunda Hürmüz’de tökezleyen ABD’nin, rakip emperyalist bloka karşı doğrudan askerî güç kullanmak yerine Türkiye, İsrail ve Suriye’nin rol aldığı vekalet savaşlarını tercih edeceğinin sinyalleri şimdiden verilmektedir.

Öte yandan Çin’in pazar alanındaki yükselişi ve Kıbrıs ile imzaladığı stratejik anlaşmalar karşısında ABD, Suriye ile ekonomik ortaklıklar kurarak ve yeni projeler geliştirerek konumunu Çin’e karşı yeniden güçlendirme çabasıdır. Önümüzdeki süreçte, emperyalistlerin Suriye üzerindeki hegemonya mücadelesinin daha çetin ve çetrefilli bir boyuta evrilmesi kuvvetle muhtemel. Zira sönmek bilmez sömürü hırsı ve savaş çığırtkanlığı, Batı ve Doğu emperyalistlerinin karşılıklı hamlelerde çitayı her seferinde daha da zorlayacaktır. Bu durum, Suriye’nin parçalı ve gelişmelerle dolu gerçekliğinde gerilimi daha da tırmandıracaktır.

Umut Ayağa Kalkmaya Cüre

Emperyalist sistemdeki tıkanmanın sonuçlarını yaşadığımız şu süreçte her türden gerici saldırının koşullarının da olgunlaştığını ve bu saldırılara dünyanın birçok noktasında tanıklık ettiğimizi anlatıyoruz bir süredir. Bu tıkanmanın ve saldırıların yapısını ve içeriğini doğru kavramak her zaman olduğu gibi bugün de önemlidir.

Tarihimiz bu gibi koşullar için özellikle öğreticidir. Aynı zamanda doğru ve yetkin önderliğin önemini kavramamız bakımından da kritik bir ders niteliği taşır. Uluslararası tekeli sermayenin en gerici kanadının kapitalist dünya ekonomisinin büyük bunalımı sırasında gerçekleştirdiği yoğun saldırı süreci bu bakımdan çok değerli bilgiler içerir.

ÇÜRÜMÜŞLÜK GİZLENEMEZ

Bu yazımızda özel olarak bu süreçlerdeki manipülasyonlar üzerinde duracağız.

Bilindiği üzere manipülasyon burjuva yönetim anlayışının en güçlü ve yaygın araçlarından biri olagelmıştır. Örneğin burjuvazi hiçbir zaman “sınıfsal” davranışını söylemez ya da sınıf farklarını inkâr eden hatta bu farkların ifşasını yasaklayan bir tutum sergiler. Kitleleri kendi yönetimine ikna etmesinin ancak bu yolla mümkün olduğunu bilerek hareket eder. Kitleler de burjuvazinin yönetimine ancak manipülasyona maruz kaldıkları oranda katlanır veya tabi olurlar. Bu nedenle manipülasyonlarla baş etmek özel bir önemdedir. Ajitasyon propaganda çalışmalarımızda esas unsurlardan birinin yönetenlerin manipülasyonlarını deşifre etmek olmasının nedeni de budur. Ayrıca, bu yazımızda gene manipülasyonlarla bağlantılı olarak ağır koşullarda umudun ve cüretin sürdürülebilir olduğunu savunacağız. Devrimler tarihinin tamamı bunun sayısız örneğiyle doludur. Bu konudaki en çarpıcı örneklerden biri, 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın sonlarında yaşananlardır. Nazilerin Sovyetlere yönelik saldırısı başladığında, bu saldırı büyük bir yıkımın ve yok oluşun işareti olarak görülmüştü. Oysa gerçekleşen bunun tam aksi oldu: Nazi Almanyası yenilmiş, sosyalizmin bayrağı Avrupa'nın geniş bir coğrafyasında dalgalanmaya başlamıştı. Sovyet halkının zaferi kesinleştiğinde Alman halkına Naziler “zafer nutukları” atmaya devam ediyordu. Diğer ülkelerde, elbette Türkiye’de de Sovyetlerin zaferi haberi “beklenmedik bir sonuç” olarak yayıldı. Devletlerin bu sonuçtan çok daha önce haberdar olmadığı söylenebilir miydi? Kuşkusuz

hayır. Buna rağmen hemen hepsi Sovyetler Birliği'nin yenilgisini umuyordu.

Bu mutlak yok edişi amaçlayan saldırının alt edilmesi gerçek bir halk iradesine dayanmakla mümkün olabildi. Ama bu kez manipülasyonla değil, doğrudan halkın çıkarlarının gerçekleştirilmesini hedefleyen keskin bir cüretle gerçekleşti bu irade.

2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda, Stalin önderliğinde komünistler esas amacın tarihin ilk işçi devletinin ve dolayısıyla sosyalizmin yıkılması olduğunu bilerek hareket ettiler. Stalin, henüz inşa olmakta olan, büyük bir savaşa ise henüz hazır olmayan Sovyet halkının gelişkin Alman kapitalizminin ürünü olan Nazi ordularına karşı zafer kazanabilmesinin —kuşkusuz net bir irade ile birlikte kapsamlı bir hazırlık gerektirdiğini biliyordu. O, diğer gelişkin kapitalist devletlerin, her ne kadar Alman militarizmi ile çelişkileri olsa da sosyalizmin tek ülkedeki zaferine yönelik saldırısına esasen sevindiklerinin farkındaydı. Alman militarizmi aynı zamanda onların gözü önünde ve hatta göz yummasıyla serpilip gelişti. Onlar Sovyetler Birliği'ne yönelik bir saldırının çıkarlarına uygun olduğunu bilerek hareket ettiler. Alman Nazilerinin sonunu getiren mücadele bu nedenle esas olarak Sovyet halkının omuzlarında gelişti. Korkunç sonuçları olan bir fedakârlıkla savaşan çeşitli milletlerden Sovyet halkı işçi devrimiyle edindiklerini (toprak reformu, sanayileşme, eğitim hakları vb.) sonuna kadar savunmaya kararlı bir mücadele sergiledi. Bugün bu kazanımların unutturulduğunu görüyoruz, sadece kazanımların unutturulması değil bu mücadeledeki korkunç fedakârlık ayrıca pay da ediliyor. İngiltere'nin, ABD'nin tekeli sınıfları hiç kuşkusuz Nazilerin zaferine set oldular; ne var ki bunu son tahlilde yaptılar. Sovyetler Birliği'nin gördüğü büyük hasardan sonra... Ardından da yükselen sosyalist dalganın Avrupa'nın geri kalanına taşmasını engellemek ve yeni dünya düzenindeki paylarını sağlama almak için harekete geçtiler.

Emperyalist sistemin bu özelliği onun bir karakteridir. O, sonu geldiğinde de büyük bir karabasan gibi hareket eder. Her zaman “yenilmez güç” imajına sahiptir. Bu nedenle ona “kâğıttan kaplan” “ayakları kilden dev” denmiştir. İmajı ile gerçekliği zıttır. Gerçeklik, yönetenler burjuva olduğu sürece imajın altında görünmezdir. Bu imaj sözle, anlatımla

değil; ancak gerçekliğe dayanan bir mücadele ile, karşıt halde geliştirilecek bir güç ile ortadan kaldırılabılır.

Bugün yaşadıklarımız tam da böyle değil midir? Her gün yoksullukla, ekonomik krizlerle, kararmış bir gelecek algısıyla, savaş olasılıklarıyla ve hatta savaşlarla iç içe yaşadığımız halde yöneten devletlerin “yenilmez” alt edilemez” güçler gibi görüldüğüne tanıklık etmiyor muyuz? Gerçeklik bize aksini gösterdiği halde biz gösterileni gerçeğin yerine koyuyoruz. Zira emperyalizm, sömürdüğü kitlelerin zihninde kendini bir doğa yasası gibi vazgeçilmez kıldığı ölçüde ayakta kalır. Orta Doğu'da devam eden savaş hali bize ABD'nin saldırgan, halk ve hatta insanlık düşmanı bir devlet olduğunu ispatladığı halde çok geniş bir kesim onun hegemonyasına tabi olmayı reddetme cüretini aklından geçiremiyor. Neden? Çünkü öğretilen şey onun yenilmez olduğudur, cürete veya umuda yer olmadığıdır. Sistem her bakımdan tıkanmalar yaşarken bunun anlaşılmasını sağlamak umudun ve cüretin de kaynağıdır.

PETRO-DOLAR DÜZENİ SARSILIYOR

ABD'nin İran'a saldırısının arkasında yatan neden “emperyalist sistemdeki tıkanmadır” dediğimizde emperyalizmin bir gerçeği gizleme ya da görmezden gelmesine de dikkat çekiyoruz. Kapitalist ekonominin, yaygın kullanılan adıyla piyasanın ölümcül hastalıklarını gizlemek için devletlerin aldığı önlemlerin esas gerçekleri inkâr etmektir. Mevcut dünya düzeninde de ekonomik koşulların, bütün merkezî yapıları zorlamakta olduğu gerçeği bunlardan biri ve en önemlisidir. NATO ve BM'nin bu süreçte işlevlerini kaybetmekte oldukları gözlemlendi. OPEC (Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü) bu ekonomi düzeninde bir düzenleyici güç olarak (petro-dolar mekanizmasının kontrol organı olarak bir düzenleyici) çatırdamaktadır. Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) OPEC'ten ayrılması İran ile savaşın ya da Orta Doğu'daki gerginliğin ötesinde bir gelişmeye işaret eder. İran'a saldırı hem bu gerçeği başka yöne manipüle etmenin bir aracıdır hem de emperyalistler arasındaki gerginliğin bir sonucudur.

BAE'nin OPEC'ten ayrılmasıyla petrol üretiminin ve dolayısıyla fiyatının bundan ne derecede etkileneceği ayrı bir konu; ama bu gelişme, ABD'nin bu süreci nasıl ve hangi yönde yönettiğini anlamak bakımından önemlidir. Dünya ekonomi piyasasında petrol üretimi ve fiyatları doların dünya piyasalarındaki konumu bakımından belirleyicidir. Her ne kadar BAE'nin Sanayi ve İleri Teknoloji Bakanı Sultan bin Ahmed el-Cabir, "Küresel ekonomideki konumumuzu güvenle, istikrarlı, olgun ve net bir şekilde yeniden şekillendirdiğimiz yeni bir aşamanın başındayız. BAE'nin küresel enerji sistemindeki konumunu yeniden belirleme ve OPEC ve OPEC+dan (Petrol İhraç Eden Arap Ülkeleri Örgütü) çekilme yönündeki kararı kimseye karşı yöneltilmiş değildir; stratejik ve iyi düşünülmüş bir karardır" dese de petro-dolar dengesi üzerine kurulu dolar hegemonyasının korunmasına yarayacak bu gelişme ABD'nin stratejisini anlamak bakımından dikkate değerdir. El-Cabir'in “stratejik karar” vurgusu, emperyalist merkezler arasındaki yeni bölüşüm ve mevzilenme ihtiyacının diplomatik bir kılıfıdır. Zira petro-dolar zincirindeki her gevşeme, ABD için sadece ekonomik bir kayıp değil, “yenilmezlik” imajına indirilen somut bir darbedir. “Petrol fiyatlarının şişirildiği” iddiasını tekrarlayıp duran Trump OPEC'in zayıflamasıyla fiyatların da düşeceği beklentisinde.

BAE'nin OPEC'ten ayrılmasının etkilerinin şimdilik, Hürmüz Boğazı'nda devam eden gerginlik ve abluka nedeniyle sınırlı kalacağı, ancak uzun vadede zayıflamış bir OPEC'in ABD çıkarlarına hizmet edeceği ön görülüyor. Dünya çapında meydana gelen hiperenflasyon koşullarında petrol arzının BAE aracılığıyla ABD'nin

kontrolünde olmasının mevcut başkan için iyi yönde bir gelişmedir. ABD Başkanı Trump, BAE'nin OPEC'ten ayrılmasının petrol fiyatlarını

Cüret Edenlerin Cesaretindedir

düşüreceğini söylerken şu ifadeleri kullanıyor: "Bence bu harika bir şey. (BAE Devlet Başkanı) Muhammed'i (bin Zayid) çok iyi tanıyorum, çok zeki biridir ve muhtemelen kendi yolunda ilerlemek istiyor. Bu iyi bir şey. Sonuçta bunun petrol fiyatlarını düşürmek açısından iyi bir şey olduğunu düşünüyorum." Bu yolla hiperenflasyon koşullarının engellenebileceğini varsayıyor olmalı. Belki "piyasaların, para kontrolüyle" bir süre rahatlayacağı bu gelişme emperyalist düzenin yaşayacağı çok daha sarsıntılı dönemi engelleyemeyecektir. Çünkü ekonomik düzendeki kapsamlı bozulma "düzenleyici" unsurlarla onarılamayacak nedenlere, aşırı üretim krizine dayanıyor. Paranın işlev kaybı ya da hiperenflasyon koşulları bunun bir sonucu olmaktan ibarettir. Piyasaya daha fazla para sokmak da petrol fiyatlarına endeksli düzenlemeler de aşırı üretim krizini çözmekle ilgisi olmayan, sonuçları manipüle etmekle sınırlı müdahaleler olacaktır.

EMPERYALİST SALDIRININ İTİCİ GÜCÜ

ABD dünya ekonomisindeki kapsamlı ve derin bozulmanın etkilerini açık ve doğrudan müdahalelerle gidermek çabasıdadır. Saldırganlığının nedeni kesinlikle antiABD'ci politikayla Orta Doğu'ya yön vermek isteyen İran Mol-la rejimi değildir, bu rejimle yaşamak konusunda ABD'nin ve diğer emperyalistlerin esasa dayalı hiçbir problemi yoktur. Nükleer silah endişesinin ya da riskinin dahi bir karşılığı yoktur. Temel problem Orta Doğu üzerinden ABD hegemonyasının korunması ve yeniden biçimlendirilmesidir. Görüldüğü kadarıyla ABD bu süreci yönetmekte zorlanmaktadır.

Hegemonyasını rıza veya ekonomik düzenlemelerle sürdüremeyen bir güç, kaçınılmaz olarak açık teröre ve savaş aygıtlarına sığınır. Bu zorlanma —daha çok Trump'ın kişiliğinin bir sonucu olarak değerlendirilen— diplomatik alanda yaşandığı ileri sürülen başarısızlığın ortaya çıkardığı bir sonuç değildir. Bu, sonuçlardan ve hatta görünür olan durumlardan biridir sadece. Bu zorlanmanın uluslararası siyasette ürettiği çok daha büyük ve önemli sonuçlar vardır ve devrimci hareket asıl olarak bunun üzerinde durmalıdır. Çünkü bu

zorlanma, hem içte hem dışta ABD'nin başat unsur olduğu sistemin iç çelişkilerinin bir sonucu olarak yükselen faşizan eğilimlerin yükselmesindeki asıl itici güçtür. Bu, Komintern tartışmalarından, değerlendirmelerinden ve kararlarından öğrendiğimiz faşizmin dinamiğidir. Savaş olasılığının da kaynağıdır.

Emperyalizm için kriz, artık "piyasa em-trümanlarıyla" yönetilebilir olmaktan çıktığında; geriye çıplak bir biçimde tek bir araç kalır: Zor aygıtı. Aşırı üretim krizinin yarattığı tıkanıklık, sermayenin kendini imha ederek yeniden var etme döngüsünü (savaşı) zorunlu kılar. Bu noktada savaş bir seçenek olmaktan fazlasıdır. Sistemin yaşadığı derin tıkanıklık, sadece bir kriz değildir, aynı zamanda egemenlerin oyun alanının daralmasıyla oluşan gerginliktir. Gerginlik savaş koşullarına işaret eder. Savaş, tekeli sermaye gruplarının birbirleri üzerinde üstünlük kurmak zorunda olmalarının bir sonucu olarak olgunlaşan siyasettir. Tıpkı sermayesini yeniden üretmek zorunda olan kapitalistin kâr marjını artırmak üzere ücretleri baskılaması ya da sömürü zamanını artırması veya işçi üretkenliğini artırmak üzere değişmeyen sermayeye daha fazla yatırım yapması gibi. Bunların hepsinin bir arada ya da ayrı ayrı gerçekleşmesi özü değiştirmez. Sonuç her seferinde sömürünün yoğunlaşmasıdır. Sistemdeki tıkanmanın niteliği buna benzerdir, hatta bu işleyişin çok daha yüksek düzlemde tekrarlanmasıdır. Daha çok sömürmek, daha çok sermaye elde etmek savaşı zorlayan esas etmendir. Bugün Orta Doğu'daki hareketlilik, sadece petrol fiyatları için değil, bu büyük tıkanıklığın yarattığı basıncı boşaltmak, belli tekeli sermaye gruplarının diğerlerini sürecin dışına itmesi zorunluluğudur.

İSYANLARA GEBE "YENİ" BİR DÜNYA

Tüm temel kurumlarda yaşanan çatırdama bu zorunluluğun gerçekleştiğine işaret ediyor. Sistemin temsilî kimliğini oluşturan kurumlarda (BM, OPEC, NATO) belli başlı ittifaklar stratejik düzeyde ortaklık üretmiyor. Bu kurumların yönetici siyaset belirlemede de başarısızdır. Bu kurumlar yönetme eylemlerinin dışında itiliyorlar. Bu yönetememe hali, tarihsel birikimin de öğrettiği gibi halklar için boşluklar ve imkânlar yaratır. Bu boşluklar halklar için isyan nedenidir.

Umut dediğimiz şey ise, komünist bakış açısından ve deneyimlerden hareketle

diyebiliriz ki: Bu daralan alanda halkın iradesinin sızacağı çatlaklardan yararlanmakla bu çatlakları patlatacak yıkıcı gücü ayırt edebilme ferasetinde gizlidir...

Cüret de buna uygun olarak, bugün için çok daha belirleyici hale gelen "emperyalist belirlenmişliğin dışına çıkma" cesaretidir. Yani ABD hegemonyasına tabi olmayı tek seçenek olarak sunan o "kararmış gelecek algısına" hayır diyebilmektir.

Dün Nazi ordularına karşı duran o "keskin cüret", bugün petro-doların ve savaş aygıtlarının yarattığı korku iklimini dağıtacak olan yegâne güçtür. Tarih bir kez daha göstermektedir ki emperyalizm ne kadar azgınlaşırsa, kendi sonunu hazırlayan diyalektik çelişkileri de o kadar keskinleştirir. Gerçeklik oradadır, tıkanma aşıkardır; eksik olan tek şey, o gerçekliği eyleme dönüştürecek halk iradesidir.

Önümüzdeki süreçte bir kez daha seçimlerle elde edilen zaferler gündeme gelebilir. Faşist yönetimlerin ve faşist eğilimlerin seçim yoluyla alt edilebilir olduğuna dair fikirlerin yayılmak istendiğine tanıklık edebiliriz. Şimdiden bu fikirlerin eskisi gibi rağbet görme-yeceğini savunabiliriz. Çünkü bu fikir kısa dönem içinde birçok kez denendi. Sonuçları her seferinde hüsrana oldu. Neden peki? Çünkü bu fikir "burjuva klikler arasında seçim" yapmakla sınırlı bir alan için üretilmiştir. Yukarıda değindiğimiz "çatlaklardan yararlanma siyaset" halkın iradesinin devrimcileşmesini değil çaresizliğe sürüklenmesini getiriyor. Elbette halkın eylemi, iradesinin gerçekleşmesi halinde bunların birer deneyim olduğunu savunuruz ve bu ölçekte sahiplenebiliriz de. Ne var ki bunun daha güçlü ve ileri bir sonuca vardırılması gerekir. Halk kitlelerinin "bir sonuca ulaştırmayan yoldan" öğrenmesi daha ileri bir fikrin onlarla buluşmasını/buluşturulmasını içerir. Cüret etmek dediğimiz şey bu anlayışta olmakla ilgilidir.

Halk iradesinin sızabileceği çatlaklardan yararlanma siyaseti dün "üçüncü yol" adı altında gündeme gelmişti, ardından anarşist görüşlerden beslenen "yerelcilikle/otonomcilik" yenilendi, bireysel ya da grupsal sivil itaatsizlik eylem çeşitlerine kadar varan biçimlerde hayata geçirildi. Her seferinde belirli bir kesimi etkisi altına alan bu akımın hedef kitlesi küçük burjuvalardır. Akımın etkin ve başarılı olduğu

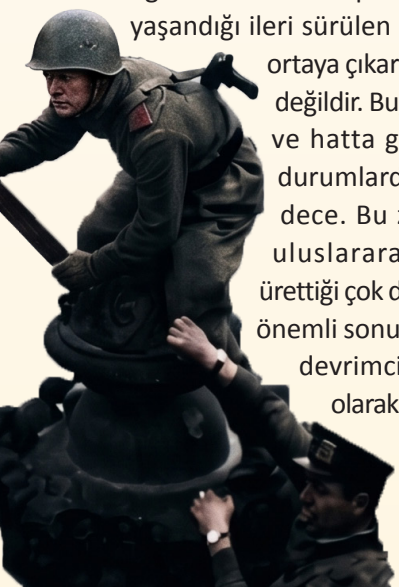
düşüncesi siyaseti bu sınıfın çıkarları içinden değerlendirmekle ilgili bir yanılsamadır. Bu sınıfa dayanmayan ama küçük burjuvazinin de esaretine, geleceksizliğine son verecek bir akımla buluşmak, çatlakları patlatacak eylem gücüne sahip sınıfla hareket etmek önündeki bir yanılsamadır bu.

SEÇENEK TEKTİR: HALKIN ÇIKARLARINA DAYALI DEVRİMCİ İRADE

Önümüzdeki günlerde, halkların isyana sürüklendiği koşullarda bu akımın yeniden hareketleneceğine tanıklık edeceğimiz açıktır. Macaristan'da "Orban faşizminin yenilgisiyle" sonuçlanan seçim bunun habercisidir. Ne var ki bu seçim zaferlerinin etkileri bir önceki dönem gibi olmayacaktır. Çünkü çatlaklardan yararlanmakla sınırlı siyasetin günümüzün daralmış ekonomi sahasında ciddi bir karşılığı yoktur. İspanya'da Pedro Sanchez'in popülerlik kazanan siyaseti, Siyonist İsrail'in açıkça sergilediği soykırımına, ABD'nin kazanma şansı verilmeyen İran'a saldırısına karşıydı. O çökmekte olan hegemonyanın sarstığı burjuva değerlere bağlı kalmak gerektiğini ileri sürerek popülerlik sağladı. Antiemperyalist her söylemin halk nezdinde itibarlı olması günümüzün isyanlara gebe koşullarının bir dışa vurumudur. Bu nedenle cüret etmek büyük önemdedir. Bu nedenle sınıfa dayanan umut olmazsa olmazdır. Bu nedenle Partizan geleneğini bayraklaştırmak ciddi bir sorumluluktur.

Onlar manipülasyonlarla sınıfa dayalı hareket edenin, haklının, umut taşıyanın, cüret edenin "marjinal" ve "yenilmeye mahkûm" olduğu bilgisini yaymaya çalışıyorlar. ABD'den çirkin saldırganlığında tanık olduğumuz gibi "askerî güce dayalı" bir yenilmezlik zırhı içindeymiş gibi hareket ediyorlar. Oysa bütün bir sistem gözümüzün önünde: yoksulluk yaygın, hiperenflasyon koşulları her tarafta, faşizan saldırganlık olağanlaşmış ve sistemin kurumları çatırıyor. Türkiye de bunların parçası olarak aynı özellikleri gösteriyor.

1 Mayıs vesilesiyle Partizan fikrine ve kitlesine yönelen saldırı ilerleyeceğimiz yolun sadece zorlu olduğunu göstermiştir. Halkın çıkarlarını savunmak ve gerçekleştirmek üzere cüret etmeye, umut yaymaya, egemen sistemdeki çatlakları patlatacak güçle buluşmaya devam etmeliyiz...

KRİZDEN MESRUIYETE: EMPERYALİST SÖMÜRÜNÜN DEĞİŞEN BİÇİMİ

Hürmüz Boğazı merkezli gerilim tırmanırken; ABD ve İran arasında gerçekleşen, ancak özünde ABD'nin hegemonyasını korumayı amaçlayan bu çatışma, tarafların kendi çıkarlarını tahkim etmek adına geliştirdikleri yeni manevralarla devam ediyor. 28 Şubat'tan bu yana yürürlükte olan iki haftalık ilk ateşkes süreci de bu manevraların bir sonucu olarak 22 Nisan itibarıyla resmen sona erdi.

Bu kritik eşikte ABD ve İran heyetlerinin Pakistan'da bir araya gelmesi anlaşma olasılığını gündeme getirse de henüz bir uzlaşının söz konusu olmadığı görüldü. Ateşkesin son günlerine girilirken, taraflar arasında resmî bir barış müzakeresinin başlayıp başlamayacağı tartışılmaya başlandı. Ancak İran devlet televizyonu, İslamabad'a herhangi bir heyet gönderilmediğini duyurarak beklentilerin ve ABD propagandasının boş olduğunu ilan etti.

TEK TARAFLI ATEŞKES VE ABLUKA

Takvimler 22 Nisan'ı gösterdiğinde Trump, Pakistanlı arabulucuların talebi üzerine ateşkesi tek taraflı olarak uzattığını duyurdu. Trump bu kararın, Tahran somut bir teklif sunana ve görüşmeler neticelenene kadar geçerli olacağını belirtse de eş zamanlı olarak İran limanlarına yönelik deniz ablukasının süreceğini açıkladı. Bu hamle, İran

ordusu tarafından doğrudan bir "savaş ilanı" (casus belli) olarak değerlendirilirken, İran'ın ablukayı askerî güçle kırma ihtimalini de gündeme getirdi.

Trump'ın süreçteki dalgalı stratejisi; İran'ın direnç kapasitesi ve Hürmüz Boğazı üzerindeki kontrolünün kırılmaması gibi saha gerçeklikleriyle açıklanabilir. Kısa süre öncesine kadar altyapı tesislerini hedef alma tehditleriyle "savaş çığırkanlığı" yapan Trump'ın, ordunun müdahaleye hazır olduğunu belirttikten hemen sonra söylem değiştirerek ateşkesi uzatması, bölgedeki krizin geleceğine dair belirsizliği körüklemeye devam ediyor.

Tahran yönetimi olası müzakerelere dair spekülasyonları kesin bir dille reddederken, sahada tansiyonu yükselten gelişmeler de hız kesmiyor. Özellikle ABD donanmasının İran'a ait bir konteyner gemisine el koyması, zaten tıkanma noktasında olan diplomasi kanallarını daha da çıkmaza sokuyor.

Diplomatik kanallardaki belirsizlik, taraflardan gelen farklı ve çelişkili açıklamalarla daha da derinleşmiştir. İran tarafı Pakistan'da herhangi bir temasın olmadığını savunurken Trump kendi heyetinin yola çıktığını ve 20 Nisan'da İslamabad'da olacağını duyurmuştur. ABD heyetine başkan yardımcısı JD Vance'in liderlik edeceği belirtilirken

İran'ın olası bir müzakere masasında kiminle temsil edileceği henüz netlik kazanmamıştır. Daha önceki görüşmelerde İran heyetinin başında Meclis Başkanı Muhammed Bakır Kalibaf yer aldığı Trump tarafından gerçekleştirilen spekülasyona rağmen Tahran heyetinde görülen "çetin ceviz" yaklaşımı, yelkenleri suya indirmeye hazır bir İran olmadığını göstermiştir. Nitekim Trump tarafından "naif ve uyumlu lider" olarak gösterilen Kalibaf, 21 Nisan'da yaptığı açıklamada ABD'nin tehditlerinin gölgesi altında hiçbir müzakereyi kabul etmeyeceklerini vurgulayarak savaşın dayatıldığı koşullarda İslam Cumhuriyeti'nin yeni savaş kozlarını açığa çıkarmaya hazırlandığını duyurdu.

ABLUKAYA KARŞI ABLUKA

ABD Hazine Bakanlığına bağlı Yabancı Varlıklar Kontrol Ofisi (OFAC), "Ekonomik Öfke" operasyonu çerçevesinde 21 Nisan'da İran'a yönelik yeni ve kapsamlı yaptırım paketini devreye soktuğunu açıkladı. Özellikle İran'ın İHA ve füze tedarik ağlarını hedef alan bu hamle, OFAC'ın "2 Numaralı Ulusal Güvenlik Başkanlık Muhtırası"nı tam kapasiteyle uygulama stratejisine dayanıyor. Söz konusu muhtıra; Tahran'ın balistik füze programını kısıtlamayı, nükleer silah kapasitesine ulaşmasını engellemeyi ve İran Devrim Muhafızları Ordusu'nun (İDM) bölgesel faaliyetleri için kullandığı

finansal kaynakları kurutmayı amaçlıyor.

"Ekonomik Öfke", özünde BM yaptırımlarının ve diğer uluslararası kısıtlamaların yeniden canlandırılmasını öngören sert bir "nükleer silahların yayılmasını önleme" doktrinini temsil ediyor. Bu yaptırımlarla doğrudan İran'ın uranyum zenginleştirme faaliyetleri ve bölgesel nüfuz alanı hedef alınırken; Tahran yönetimi, askerî ve ekonomik baskılara karşı geri adım atmayacağını kararlı bir dille teyit ediyor.

Ancak Washington ve BM'nin "yeni dönemin ruhuna" uygun olarak kurguladığı bu operasyon, Hürmüz Boğazı'nın jeopolitik gerçeklerine çarparak ivme kaybediyor. ABD'nin 13 Nisan'da başlattığı deniz ablukası, boğazın kontrolünün İran'dan alınması amacının gerçekleşmekten uzak olduğunu ispatladı. İran'ın geniş coğrafyası ablukanın aşılmasını sağlayan temel unsur ve İran yönetimi bu coğrafyayı kullanma yeteneğine, tecrübesine sahip olduğunu ispatlamış durumda. Dolayısıyla ABD abluka ile diz çöktürme amacına ulaşacak bir durumda değil... Bölgede tam hâkimiyetin sağlanamaması, ablukaya karşı alınan önlemler Hürmüz sularında kaotik bir "ikili abluka" sürecini tetikledi.

ABD abluka ile ilk elden sağladığı görece üstünlüğü kısa sürede yeniden yitirdi. İDM 18-25 Nisan tarihleri arasında peş

peşe yaptığı açıklamalarla boğazdaki hâkimiyetin yeniden tesis edildiğini duyurdu. İDM'nin gemi geçişlerinin doğrudan İran'ın onayına tabi olduğunu duyurması, bölgedeki gerilimi "sıcak çatışma" eşliğine taşırken, ABD'nin deniz gücü ile İran'ın kıyı savunma stratejileri arasındaki bilek güreşinin yeni bir faza geçtiğini gösteriyor.

24 Nisan'da İDM donanmasının Panama ve Liberya'ya ait olan "MSC-Francesca" ile "Epaminodas" isimli ticari kargo gemilere "İsrail ile bağlantılı olduğu"nu iddia ederek el koyması, İran'ın Hürmüz'de kapsamlı bir hâkimiyet kurduğunun somut göstergesi olmuştur. ABD'nin 13 Nisan'da başlattığı deniz ablukası ise her ne kadar Asya'daki küresel enerji arzını vursa da Hürmüz Boğazı İran'ın elinden alınamamış, uygulanan abluka ABD'nin tüm imkânlarına rağmen sonuç vermemiştir. Bu durum, ABD'nin Orta Doğu'daki stratejik hedeflerini önemli ölçüde sekteye uğratan bir tabloya işaret etmektedir.

Elbette ABD Orta Doğu'daki bu hamlesiyle umduklarından vazgeçmiş değildir. Üstelik vazgeçmesi de pek mümkün gözükmemektedir. Sorunun İran'ı dize getirmek olmadığını gördüğümüzde bu saldırı dalgasına son vermenin de mümkün bir şey olmadığı anlaşılabacaktır. Orta Doğu'da kendisinin belirlediği statükoyu yaratamadıkça ABD sonuç almak üzere yeni saldırı arayışlarında olacaktır. Petro-dolar düzeni mevcut ABD hegemonyasının motoru olduğuna göre ABD bölgedeki yeni statüko arayışını petrol üretiminin kontrolü

üzerinden sürdürecektir.

TRUMP'IN AÇIKLAMALARIYLA DALGALANAN PIYASA

Trump'ın mart sonu ve nisan başındaki "İran'ı Taş Devri'ne döndüreceğiz." şeklindeki söylemlerinin ardından gelen uzlaşma arayışı aslında yüksek petrol fiyatlarının ABD'nin iç siyasetine; bundan daha da fazla uluslararası tekelleci sermayenin çıkarlarına verdiği zararı dengeleme çabasından ibaretti. Bu durum, petrol fiyatlarının 120 dolar seviyelerine çıkıp ardından hızla gerilemesine yol açarken, Trump'ın tutarsız söylemleri piyasayı öngörülemez bir volatilité sarmalına (fiyat istikrarsızlığı) sürüklemiştir. Trump'ın retorik ile piyasa tepkileri arasındaki ilişki, tarihin en çarpıcı volatilité örneklerinden birini teşkil etmektedir. Trump'ın sanal medya ve basın açıklamaları üzerinden yürüttüğü süreç, yalnızca petrol fiyatlarını değil, küresel tedarik zincirinin güvenlik algısını da temelden sarsmıştır.

"Drill, Baby, Drill" (Kaz, Bebeğim, Kaz) sloganıyla ABD içindeki petrol üretimini artırmayı hedefleyen Trump, 6 binden fazla yeni sondaj izni vererek üretimi teşvik etmiş ve ABD'nin günlük petrol üretiminde rekor seviyelere ulaşmasını sağlamıştır. Ancak İran'ın Hürmüz Boğazı üzerindeki stratejik hamleleri arz güvenliğini tehdit ettiği için piyasalar bu üretim artışını fiyatlandıramamış, bu da petrolün 100 dolar bandının altına düşmesini engellemiştir.

Bu retorik piyasa üzerindeki etkisi,

Hürmüz kriziyle birlikte somut bir olgu haline gelmiştir. 15 Mart'ta dile getirilen "İran'ı askerî olarak yok ettik, sahil şeridini bombalayacağız" söylemi, Brent petrolünü bir günde yüzde 13 artırarak 120 dolar seviyesinin üzerine taşımış, 15 Nisan'daki "Savaşın sonu görünüyor, iki güne barış görüşmeleri başlayabilir" şeklindeki geri dönüşü ise enerji fiyatlarında anlık bir durgunluk yaratmıştır. Trump'ın bu keskin dönüşleri, piyasada milyarlarca doların el değiştirmesine ve volatilitenin son yılların zirvesine çıkmasına neden olmuştur.

Piyasadaki dalgalanmalara dair, dikkat çekilmesi gereken en önemli hususlardan birisi şudur; her ne kadar piyasadaki dalgalanmalar Trump'ın söylemleriyle şekillense de Trump, emperyalizmden bağımsız, tek kişilik bir sömürge sistemi temsil etmemektedir. Aksine o, emperyalist kapitalizmin sömürgeci politikalarını kürsüde kendine özgü retorikleriyle diplomatik alana taşıyan bir sözcüdür. Dolayısıyla emperyalizmin, Trump'ın şahsından çok daha derin ve yapısal bütünlüğe sahip olduğunu unutmamak gerekir.

BOZULAN EKONOMİYLE GELEN "YENİ EKONOMİK DÜZEN"

Hürmüz krizi, sadece askerî bir gerilim olarak değil, IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası finans denetim sistemlerinin ebesi olan, dünya ekonomisinin "altın çağı" olarak görülen Bretton Woods döneminin fiilen sona erdiği ve yerine emperyalistlerin tabiriyle "Yeni Ekonomik Düzen" in inşa edildiği bir dönüm

noktası olarak kayıtlara geçmiştir. Hürmüz krizinin yarattığı kaosu "çözüm" olarak kabul edilmesi, bu "yeni düzen"i meşrulaştırma gayretini beraberinde getirmiştir.

Hürmüz krizi ve beraberinde gelen piyasa istikrarsızlığı, II. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrasında kurulan serbest ticaret odaklı ekonomik modelin raf ömrünü tamamladığını kanıtlamak amacıyla kullanılan stratejik bir araç haline gelmiştir. Bu süreçte arz güvenliği, enerji bağımsızlığı ve yüksek volatilité gibi kriz saikleri, devletlerin ekonomiye daha kapsamlı müdahalelerde bulunmasını, korumacı bölgesel ittifakların oluşmasını ve dijital merkez bankası paraları gibi merkezî kontrol mekanizmalarını "kaosu durduracak tek çözüm" olarak kitlelere sunmasını meşrulaştırmıştır.

Ne var ki "Yeni Ekonomik Düzen", emperyalist sömürünün bir tezahürü ve emperyalist güçlerin kendi yarattıkları bataklıkta boğulmamak için sergiledikleri beyhûde bir çırpınıdır. Sömürgeciliğin niteliği baki kalmakla birlikte, bu süreç emperyalizmin kendini tahkim etme çabasından ibarettir. Zira emperyalist sistem için asıl tehdit, dünyanın dört bir yanında antiemperyalist mücadeleyi büyüten kitlelerin yükselttiği isyan bayrağıdır. Geniş halk kitleleri ile emperyalizm arasındaki uzlaşmaz çelişki var oldukça, ismi ne olursa olsun, hiçbir "Yeni Ekonomik Düzen", sistemin kaçınılmaz tarihsel sonunu engelleyemeyecektir.

İbrahim Kaypakkaya'nın katledilişinin 53. yılında anma etkinlikleri düzenlenecek

Partizan Almanya, Avusturya ve İsviçre'de gerçekleştirilecek olan anma etkinliklerine çağırıyor.

Partizan, Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya'nın katledilmesinin 53. yılında Avrupa'da anmalar düzenliyor. Partizan 9-17-24 Mayıs tarihlerinde gerçekleştirecek anmalara yerli ve göçmen tüm halkı davet ediyor.

"Tasfiyeciliğe Karşı, Kurtuluş Yolunda – Kaypakkaya İzinde!" şiarıyla gerçekleştirilecek etkinliklere için şu açıklama yapıldı:

"TKP/ML'nin kurucusu ve 18 Mayıs 1973'te Diyarbakır Zindanlarında katledilmesine kadar Türkiye devriminin komünist önderi olan İbrahim Kaypakkaya yoldaşı, ölümsüzlüğünün 53. yılında büyük bir saygıyla ve onun gösterdiği yolda yürüme kararlılığıyla anıyoruz.

"Her yıl başta Türkiye ve Avrupa olmak üzere dünyanın çeşitli ülkelerinde MLM'ler tarafından anılan Kaypakkaya yoldaşın, bu yıl daha güçlü sahiplenilmesi; fikirlerinin kavranması ve geniş halk yığınlarına ulaştırılması büyük önem taşımaktadır.

"Emperyalist-kapitalist sömürü sisteminin savaş ve yağma düzenini sürdürdüğü

günümüzde; antiemperyalist ruhla kurulan AIL'i daha da güçlendirmek, Hindistan'da her türlü ihanet ve faşist saldırılara karşı Halk Savaşını sürdüren Hindistan Komünist Partisi (Maoist) ile enternasyonal dayanışmayı büyütmek ve ezilen işçi-emekçi kitlelere yol gösteren MLM biliminin kararlı öncülerinden olan Kaypakkaya yoldaşı Türkiye'de faşizme ve gericiliğe karşı bir meşale olarak

yaşatmak tarihsel bir sorumluluktur.

"Tasfiyeci, reformist ve uzlaşmacı çizgilerin öne çıktığı bu süreçte; Kaypakkaya'nın devrimci fikirleri ve teorik hattının yol göstericiliğinde devrimci mücadeleyi yükseltme bilinciyle, yapılacak anma etkinliklerine tüm yoldaşları ve devrimcileri katılmaya çağırıyoruz!

"Partizan ve Roter Bund, Almanya'da yaşayan her milliyetten sınıf bilinçli işçileri, emekçileri, antiemperyalist ve antifaşist devrimci kurum ve kesimleri;

"09 Mayıs 2026 Cumartesi günü Frankfurt am Main – Rathenauplatz adresinde gerçekleştirilecek etkinliğe katılmaya davet ediyor. Yerli ve göçmen tüm halkımızı, Partizan'ın Almanya, İsviçre ve Avusturya'da düzenlediği Kaypakkaya yoldaşı anma etkinliklerine ve gecelelerine katılmaya çağırıyoruz."

SANATIN DEPOLİTİZASYONU

Bilindiği gibi devlet bir sınıf aparatıdır. “Herkesin devleti” ya da “toplumsal uzlaşmaya dayalı devlet” gibi argümanlar bir sınıf aparatı olan devletin gerçek işlevini gizlemeye yarar. Devlet, ekonominin merkezîleşmesine paralel toplum üzerinde tam bir tahakküm kurmak üzere, etkin denetim mekanizmaları yaratarak gelişir. Kapitalizmin gelişmişlik düzeyine uygun olarak kapitalist devlet -ki uluslaşma süreci içinde bu devlet ulus-devlet olarak inşa olur- en yoğun tahakküm gücüne, bireye varan bir şekillendirme gücüne sahip olur. Kuşkusuz bu “mükemmel” bir süreç olarak ilerlemez, ekonomik sistemin defolarına paralel kendi içinde çürür ve çatlar. Burada tartışacağımız “sanat üzerindeki tahakküm” konusu bu kapitalist devlet mekanizmasının feodal niteliklerini koruyan toplumlardaki devletlerin de özelliklerini belirlediği anlayışı içinde ele alınacaktır.

Özetle TC gibi devletlerin de kapitalist devletlerde gelişmiş anlayış ve yöntemleri kendinde taşımaya devam ettiği feodal niteliklere uyarladığını bilmeliyiz.

Kapitalist devlet, kapitalizmin gelişimine paralel toplumu biçimlendirme yetisinde uzmanlaşmış bir sınıf aparatıdır. Buna göre yalnızca üretim araçlarını değil, düşünsel ve kültürel üretim alanlarını da denetim altında tutmaya çalışır. Egemenler iktidar olanaklarını, yalnızca ekonomik zor yoluyla değil, ideolojik hegemonya aracılığıyla da yeniden üretirler. Bu nedenle sanat, estetik bir faaliyet olmanın ötesinde, sınıf mücadelesinin en önemli ideolojik cephelerinden biridir. Sermaye düzeni, kendisini doğrudan eleştiren ve toplumsal dönüşümü zorlayan sanatsal üretilere sansür, soruşturma, yasak ve kriminalizasyon yoluyla saldırırken; örgütlü muhalefetin geri çekildiği dönemlerde müdahalesini kültürel alanın tamamına yayar. Başlangıçta politik sanatçılar hedef alınır; ancak direnç zayıfladıkça ana akım müzikten festivalere, konser alanlarından sanatçıların yaşam tarzlarına kadar uzanan geniş bir denetim mekanizması inşa edilir. Çünkü kapitalist devlet, yalnızca mevcut muhalefeti bastırmakla yetinmez; gelecekte doğabilecek her türlü itiraz ihtimalini de daha ortaya çıkmadan kontrol altına almak ister.

Kapitalist düzeni oturtamamış, sermaye birikimi gelişmemiş ve bağımlı ekono-

miyle Türk devleti de kapitalist devlet reflekslerine sahiptir.

SANATIN “SINIRLARI”

Türkiye’de son yıllarda yaşanan gelişmeler, bu teorik çerçevenin son derece somut bir karşılığını sunmaktadır. Siyasal iktidarın kültürel alana müdahalesi, başlangıçta doğrudan politik içerikli sanatçılar üzerinden şekillendi. Özellikle açık biçimde antiemperyalist, sosyalist ve devrimci bir çizgide üretim yapan müzik grupları uzun yıllar boyunca yasaklarla, gözaltılarla, konser iptalleriyle ve üyelerine yönelik sistematik baskılarla karşı karşıya kaldılar. Buradaki amaç yalnızca belirli bir müzik grubunu susturmak değildi; sanatın örgütlü muhalefetle kurduğu bağı koparmaktı. Çünkü MLM açısından sanat, sınıf mücadelesinin kültürel düzlemdeki etkili araçlarından biridir. Bu nedenle, devlet baskısı esas olarak emekçi sınıfların, kendilerine dair hikâyeleri, güncel yaşantılarını anlatma kapasitelerinin zayıflaması sonucunu doğurur. Açıktır ki bu, sadece “açıktan politik” tavır içinde olanların engellenmesiyle sonuçlanmaz, emekçi kitlelerin hikâyelerinin, güncel yaşamlarının içerdiği her “itiraz” her “öfke” her devrimci-demokratik talep bu baskıdan etkilenir. Hatta devlet, baskılama cüretini politik olanı geriletikçe kitlelere yaymaya devam da eder. Devleti temsil eden siyasal iktidar, en sert direniş odaklarını bastırdıktan sonra müdahale alanını giderek genişletir.

Türkiye’de bugün tanık olduğumuz tablo tam da budur. Bir zamanlar yalnızca devrimci sanatçılara yönelen sansür ve kriminalizasyon mekanizmaları, artık ana akım müzik piyasasının en popüler isimlerine kadar uzanmaktadır. Konser iptalleri, “genel ahlak”, “kamu güvenliği” ya da kimi zaman daha da muğlak iddialarla meşrulaştırılmaya çalışılmaktadır. Son dönemde uyuşturucu gerekçesiyle yürütülen operasyonlarda, iddialarla ilgili son derece tartışmalı isimlerin dahi gözaltına alınabilmesi, kültürel alanın tamamına verilen bir gözdağı niteliği taşımaktadır. Hukukî süreçten bağımsız olarak yaratılan bu korku atmosferi, sanatçılara açık bir mesaj vermektedir: Siyasal iktidarın belirlediği sınırların dışına çıkmayın. Bu baskıya ya da gözdağına maruz kalanların niteliğinden ayrı olarak gerçekleşen şey devletin tam tahakkümüdür, muktedir olanın devlet olduğunun ispatlanmasıdır.

Bu noktada devletin kullandığı yöntem, klasik baskı aygıtları ile ideolojik aygıtların iç içe geçmesidir. Polis operasyonları, savcılık soruşturmaları ve idarî yasaklar fiziksel baskıyı temsil ederken; iktidara yakın medya organları sanatçıları hedef göstererek toplumsal meşruiyet üretmektedir. Böylece sanatçı henüz mahkeme önüne çıkmadan halk nezdinde suçlu ilan edilmektedir. Marksist devlet kuramının işaret ettiği gibi, hukuk burada tarafsız bir mekanizma değil, sınıf egemenliğinin araçlarından biridir.

SANSÜR, SÜREKLİ GENİŞLEMeye EĞİLİMLİDİR

Müdahalenin kapsamı yalnızca sanatçının kendisiyle de sınırlı kalmamaktadır. Konser alanlarında alkol satışına yönelik kısıtlamalar, etkinlik saatlerine getirilen sınırlamalar, izleyicilerin kıyafetleri üzerinden yürütülen ahlakçı tartışmalar kültürel yaşamın bütününe dönük disiplin mekanizmalarının parçalarıdır. Burada amaç yalnızca belirli bir davranışı engellemek değildir, sanatla ilintili her şeyin tamamını denetim altına almaktır. Eğlence alanı bile iktidarın ahlakî ve siyasal normlarına tabi kılınmak istenmektedir. Burjuva-feodal devleti, boş zamanı dahi kendi ideolojik kalıplarına göre biçimlendirmeye çalışmaktadır.

Bu sürecin tehlikesi tam da burada yatmaktadır. Eğer politik sanatçılara yönelik baskılar karşısında sessiz kalınırsa, sıra kaçınılmaz olarak daha geniş kesimlere gelir. Dün sistem karşıtı gruplar hedefteydi; bugün pop sanatçıları, festival organizatörleri, stand-up gösterileri ve bağımsız tiyatrolar aynı kuşatmanın içindedir. Yarın ise yalnızca sahnede söylenenler değil, yazılan şarkı sözleri, çekilen klipler, kullanılan metaforlar dahi denetim altına alınabilir. Sansür, doğası gereği kendi sınırında durmaz; sürekli genişlemeye eğilimlidir.

Nitekim Türkiye’nin yakın tarihi bu genişlemenin sayısız örneğini barındırmaktadır. Festival yasakları, üniversite şenliklerinin iptali, belediyelerin konserleri keyfî biçimde engellemesi, sanatçıların sanal medya paylaşımları nedeniyle soruşturulması, hepsi aynı zincirin halkalarıdır. Bir konserin iptali, tek başına yalnızca bir etkinliğin engellenmesi değildir; kültürel-sanatsal alanın daraltılmasıdır. Bu alan daraldıkça, emekçi sınıfların ortak deneyim üretme kapasitesi de zayıflar.

KÜLTÜREL MUHAFAZAKÂRLIK MI, SINIFSA BİR İHTİYAÇ MI?

MLM perspektifinden bakıldığında, bu müdahalelerin arkasında yalnızca kültürel muhafazakârlık değil, aynı zamanda sınıfsal bir ihtiyaç bulunmaktadır. Ekonomik krizlerin derinleştiği, gelir eşitsizliğinin arttığı, emekçi kitlelerin hoşnutsuzluğunun büyüdüğü dönemlerde iktidar, kültürel alan üzerindeki denetimini sıkılaştırır. Çünkü sanat, hoşnutsuzluğun estetik bir dile kavuştuğu yerdir. Bir şarkı, bir tiyatro oyunu ya da bir festival, yalnızca eğlence değil; kolektif hafızanın ve ortak duyguların üretim alanıdır.

Dolayısıyla bugün popüler kültür alanında yaşanan her müdahale, geçmişte devrimci sanat üzerinde uygulanan baskının mantıksal devamıdır. Bir kalenin düşmesi, bir sonrakinin kuşatılmasını kolaylaştırır. Eğer sanatın en politik mevzileri savunulamazsa, en apolitik görünen alanlar dahi kısa sürede aynı tahakkümün nesnesi haline gelir ve bir kez bu eşik aşıldığında, artık sansür yalnızca neyin söylenemeyeceğini değil, neyin düşünülemeyeceğini de belirlemeye başlar.

Sonuç olarak, devletin sanata yönelik müdahalesi tesadüfî ya da dönemsel bir sapma değil, sınıf egemenliğinin mantıksal bir uzantısıdır. Politik sanatçılara yönelen baskılarla tanınan süreç, toplumsal direncin zayıfladığı ölçüde kültürel alanın tamamına yayılır; bugün Türkiye’de konser yasaklarından festival iptallerine, sanatçıların yaşam tarzlarının hedef alınmasından muğlak suçlamalarla yürütülen gözaltı operasyonlarına kadar uzanan tablo bunun açık göstergesidir.

Sanata yönelik her saldırı, yalnızca sanatçılara değil, toplumun kolektif düşünme ve ifade etme hakkına yöneltilmiş bir saldırdır. Eğer bu kuşatma karşısında politik olanla apolitik olan arasında yapay ayrımlar kurulursa, sonunda savunulacak hiçbir alan kalmaz. Sanatın özgürlüğünü savunmak, yalnızca estetik bir alanı korumak değil; emekçi sınıfların kendi sesini, hafızasını ve geleceğini savunmaktır. Çünkü sanat sustuğunda, toplum yalnızca şarkılarını değil, itiraz etme yeteneğini de kaybetmeye başlar.

ABD EMPERYALİZMİ VE ORBAN MACARİSTAN'DA KAN KAYBETTİ

Macaristan'da 12 Nisan'da gerçekleşen seçimler, sadece 16 yıllık Viktor Orbán iktidarı ile Péter Magyar arasında bir yarış değil, aynı zamanda emperyalist Batı ittifakı içinde bir bilek güreşi mücadelesi oldu. Orbán'a ABD, Siyonist İsrail ve Arjantin açıktan ve aktif destek verirken Magyar'ı AB, Kanada ve İngiltere desteklemiştir.

Emperyalist saldırganlığın Orta Doğu'yu kan gölüne çevirdiği bir dönemde, Macaristan seçimi, Macaristan'ın Batı emperyalistleri arasındaki saflaşmanın sahası olmasından kaynaklı gündemde özel bir yer edinmiştir. Özelde ABD ve diğer Batılı güçler arasındaki çelişkileri içeren bu saflaşmada ABD'nin Macaristan'da "yara" aldığı görülüyor.

ABD emperyalizminin ve Siyonist İsrail'in İran'ı hedef alan, Lübnan ve Irak'ı da kapsayan barbar saldırganlığı tüm dünyayı daha büyük bir ekonomik ve siyasî krizin içine sürüklediği bir dönemde yaşanmaktadır. Emperyalist saldırganlığa karşı İran'ın gösterdiği direnç, ABD emperyalizmiyle çelişkisi olan tüm güçleri ABD'ye karşı daha fazla cesaretlendirmekte, emperyalistler arası çelişkiler ABD aleyhine derinleşmektedir. ABD için Çin ve Rusya gibi esas rakipleriyle çelişkisinin derinleştiği koşullarda yanında yer alacağını hesapladığı güçlerin de onunla arasına mesafe koymaları bu sürecin atmosferini karartmaktadır. İran'a saldırı için "bu savaş bizim değil" diyen Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya ve Kanada gibi tarihsel ittifaklarıyla ABD'nin uzaklaşmaya başlamasının sonuçlarını görmeye başladığımız bu süreç benzer olgulara gebe.

Macaristan seçimleri de ABD için, özellikle Almanya, Fransa, İtalya ve İngiltere ile karşıtlığı büyüten bir süreç olmuştur. Macaristan seçimlerinin önemini artıran temel politik karakter bu olmuştur. Seçimler, sistemin tüm olanaklarını kazanmak üzere organize eden ve kullanan, iktidarına süreklilik kazan-

dırmayı amaçlayan; bizzat seçimden hemen önce ABD Başkan Yardımcısı JD Vance'in destek için Macaristan'a gelmesine rağmen Viktor Orbán hezimete uğramıştır.

2008 ekonomik krizinden sonra iktidara gelen Orbán, Avrupa Birliği ile Rusya politikasında, iç politikada ve güvenlik politikalarında ciddi çelişkiler yaşamıştır. Orbán, AB ile çelişkileri, şoven çizgisini inşa etme ve sürdürmede bir kaldıraç dönüştürmüştür. Özellikle Suriye'de yaşanan uzun süreli kaos, iç çatışma ve emperyalist müdahaleyle oluşan göçmen akınında "duvarları yükseltme" siyaseti ile göçmen düşmanlığını tırmandıran bir yönelim izlemiştir. Macaristan'da politik gericiliği neoliberalizmin krizine dayanarak güçlü şekilde inşa eden Orbán, emperyalistler arasındaki çelişkilerle yaslanarak iktidarını sürdürmüş, Macar burjuvazisinin en gericisi kliğinin temsilcisi olmuştur.

Orbán, özellikle Trump'ın ABD'de iktidara gelmesinden sonra, ABD ve AB arasındaki çelişkide ABD çizgisine daha güçlü bir politik angajman içinde olmuştur. Şoven çizgisiyle kitleleri uyutan, saflaştıran ve burjuvazinin tatlı vurgunlar yapmasını sağlayan bir yönelim oluşturmuştur. Rüşvet, irtikâp, ekonomik kayırmacılık ve vurgunculuk, Orbán hükümetini karakterize eden yönlerden biridir. Geniş kitlelerin öfkesi ve nefretini 16 yıl boyunca kazanan Orbán, klik mücadelesinde devletin olanaklarını en etkili şekilde kullanmanın yol ve yöntemlerinde yaratıcı bir liderlik sergilemiştir. Özellikle Netanyahu ve Erdoğan ile kurduğu sıkı ilişkiler ile Orbán, dünyada en gericisi güçlerin ittifakı olarak dünya halklarının hafızasına kazınmıştır. Orbán, Erdoğan liderliğinde TC'nin Kürt ulusuna yönelik katliamlarda Erdoğan'ın en iyi dostu, Filistin'e yönelik Siyonizm'in soykırımcı saldırılarında ise Netanyahu'nun en güçlü destekçisi olmuştur.

MAGYAR; BİR OTURMA DÜZENİ PLANLAYICISI

Orbán'a karşı zafer kazanan Péter Magyar, Orbán iktidarında 2020'ye kadar AB işlerinde yoğunlaşan bir teknokrat olarak çalışmıştır. Genel siyasî çizgisi Orbán ile birçok açıdan uyumludur. Ancak Orbán'ın AB siyasetine, tek yanlı güç oluşturmaya ve bunun yarattığı sonuçlara karşı bir konumlanış içindedir. Magyar, Orbán'ın dış siyasetine AB'ye daha yakın bir konumlanma içinde yeni bir biçim verme iddiasındadır. Ancak ABD ve Rusya ile olan ilişkileri koruma yaklaşımını seçim çalışmaları boyunca ve kazandığı zafer sonrasında "örtülü" şekilde korumuştur.

Magyar, Macaristan'ın göçmen politikası, ekonomik yönelimi, enerji politikaları ve bölgede izlediği siyasî çizgi noktasında ciddi bir değişimin değil, "evin içindeki eşyaların değiştirilmesi ve oturma düzeninin yeniden planlanması" tutumuna sahiptir. Bunun bir örneğini Magyar "medya düzeninin, siyasal rejimin ve bürokrasinin Orbán çizgisiyle en yozlaşmış biçimini yaşadığını" savunarak tüm bunları düzeltereğini ifade edip hemen devamında; "ancak göçmen politikasında bir değişiklik yapmayacağını, hatta sınır duvarlarını daha da yükselteceklerini" söyleyerek vermiştir. AB politikalarına daha güçlü şekilde yöneleceklerini ifade ederken Rusya ile enerji anlaşmaları ve Rusya politikasında "dengeyi" gözetmek gerektiğini savunmaktadır. Magyar, Orbán'ı ülkeyi yoksullaştırdığı ve "400 bin Macar çocuğu yoksulluk koşullarına ittiği" iddiasıyla eleştirirken sorunu nepotizm, kayırmacılık, rüşvet ve yolsuzlukta bulmaktadır. Oysa bunların sadece kaynakların hangi kliğe aktırıldığı meselesi olduğu söylenmelidir. Çünkü emperyalist-kapitalist sistem büyük bir krizin içindedir; tüm dünyayı ve Avrupa'yı saran bir kriz söz konusudur. Bu krizin faturası ise işçi sınıfı ve emekçilere kesilmektedir. "Refah devleti

sonlandı" söylemi ile tüm kazanılmış ekonomik ve sosyal haklar saldırı dalgası altındadır. AB yanlısı Magyar'ın açıktan bu politikaları savunduğunun kanıtı ise seçim çalışmalarının kendisidir. Orbán'ın politik despotluğu, klik mücadelesindeki tek yanlı güç kullanımı, geniş kitleleri baskılayan devlet mekanizması ve halkı aşağılayan siyasal tutumu, Magyar'ın seçim çalışmalarında karşıtlık kurduğu şeylerdir. Oysa politik gericiliğin tırmanmasının kaynağı, bizzat emperyalist-kapitalist sistemin krizidir. Magyar'ın sadece politik olarak aşırı sıkılmış kemeri bir miktar gevşetmeye, yozlaşmış 16 yıllık iktidarın yarattığı tüm sorunları kendi sınıfsal niteliği için maske yapmaya çalıştığı ifade edilmelidir.

Nihayetinde Macaristan'da rejim değişmemiş, çıkan sonuçlar ABD'nin politik hegemonyasını darbelemiştir. Ancak Macaristan'ı "güzel günler", "genişleyen politik özgürlük", "şovenizmden arınmış bir sistem" beklememektedir. ABD'nin liderlik ettiği ve günbegün gericileşen, savaş ikliminin yarattığı bağnazlığın ve saldırganlığın devam edeceği bir dünya sistemi söz konusudur. Macaristan bu sistemin bir parçasıdır. Magyar kliği, bu sistemin en güçlü savunucusu durumundadır. Bu gelişme, Macaristan'da klik mücadelesini daha da artıracaktır. Burjuva klikler arasındaki mücadele ve emperyalistler arasındaki keskinlik, işçi ve emekçi sınıflar için mücadeleyi büyütme imkânı anlamına gelmektedir.

Tüm dünyada emperyalistler ile ezilen halklar arasındaki başat çelişki daha da artmaktadır. Emperyalistler arasındaki çelişkinin de güçlenmesine paralel olarak hiçbir ülkede seçimlerle yer değiştiren kliklerin bu çelişkileri daha da körüklemekten başka yapabileceği bir şey yoktur. Macaristan'da sınıf savaşımının daha da artacağını şimdiden söylemek erken olmayacaktır.

PROLETARYA PARTİSİNDEN

54. YIL DÖNÜMÜ AÇIKLAMASI

Komünist Önder İbrahim Kaypak-
kaya'nın önderliğinde 24 Nisan
1972 tarihinde kurulan Proletarya
Partisi, kuruluşunun 54. yılında açık-
lama yayımladı.

tkpml6.net internet sitesi üzerinden yayımlanan açıklamada yarım asrı aşkın süredir devrim mücadelesinde şehit düşenler selamlanırken "Komünist Önder İbrahim Kaypak-
kaya yoldaşın öğrencileri ve ardılları olarak onun çizdiği kıvılcık güzergâha sınıksız sarılıyoruz. Onun düşünsel ve eylemsel hattıyla yarattığı Partimizi kitlelerle bütünleştirmeye, savaş çizgisini geliştirmeye, her türlü saldırılara karşı onu koruyup, güçlendirmeye ve büyütme devam edeceğiz" denildi.

"TKP/ML 54. Mücadele Yılında, İbrahim'in Yolunda ve Çizgisinde İlerlemeye Devam Ediyor!" başlıklı TKP/ML Merkez Komite Siyasî Büro imzalı açıklamanın tamamı şu şekilde:

"Türk, Kürt ulusu ve çeşitli milliyetlerden emekçi halkımız,

"Enternasyonal proletaryanın Türkiye topraklarındaki temsilcisi, Demokratik Halk Devrimi, sosyalizm ve komünizm mücadelesinin isyan ateşi Partimiz TKP/ML 54 yaşında.

"Bundan 54 yıl önce, 24 Nisan 1972'de Komünist Önder İbrahim Kaypak-
kaya önderliğindeki bir avuç insan, Mustafa Suphi TKP'si sonras 50 yıllık suskunluğu parçalayarak umudu küllerinden yeniden yarattı. Küllerinden yeniden doğan Umut, 54 yıldır büyük bir mücadele geleneği yaratarak bugünlere taşındı. Yenilgiler de yaşadı, zaferler de elde etti; bir an olsun kıvılcık bayrak ellerden düşmedi. Karanlığa alışmayarak, diz çökmeyerek, her koşulda mücadele ederek yüründü.

"Bu Umut, eylemle büyüdü.

"Bu Umut, emeği değersizleştirilen, sömürülen ve sesi bastırılanların devrimci iradesine dönüştü.

"Bu Umut, işçi sınıfının önderliğinde halkın kurtuluş umududur.

"Halkın devrimci gücünü örgütlü bir güce dönüştürme ihtiyacı kendisini tüm yakıcılığıyla hissettiriyor. Emperyalistler arası hegemonya mücadelesi derinleştikçe, işçi sınıfı ve dünyanın ezilen emekçi halkları daha büyük bir karanlığa sürükleniyor. Sosyalizmin geçici yenilgisinden sonra oluşan kısmi uzlaşma dönemi sona erdi. Yerini uzun süredir devam eden bir kriz ve çatışma süreci aldı. Bu durum, yeni paylaşım savaşlarını daha da yakınlaştırıyor. Bugün bölgesel manevralarla ama bitmek bilmez çatışmalarla ilerleyen emperyalistler arası hegemonya mücadelesi bir 'rüyanın' da iflası anlamına gelmektedir.

"1990'larda 'küreselleşme' adıyla sunulan uzlaşma söylemi bugün çökmüştür. Emperyalistler arası rekabet, artık ekonomik ve politik olduğu kadar askerî bir karşıtlığa da dönüşmüştür. Emperyalist kapitalist sistemin doğasında olan kriz, sadece emperyalistler arasındaki keskinleşen rekabetle değil aynı zamanda dünya halklarına ağır yaşamsal sorunlar olarak fatura edilmektedir. Bir yandan Ukrayna'dan Orta Doğu'ya, Orta Doğu'dan Körfez'e krizin ürünü olarak ortaya çıkan emperyalist rekabetin savaş ayağı, diğer yandan sömürünün derinleşmesi, halkların sosyal, ulusal ve siyasal kazanımlarının pervasız şekilde gasbedilmesi yaşanmaktadır. Ekonomik kriz, yoğunlaşan politik çelişkiler ve tırmanan askerî saldırganlık, faşizan baskıları daha büyük bir ihtiyaç olarak ortaya çıkarmaktadır.

"Bu sadece emperyalistler arası çelişkilerin keskin bir mücadeleye dönüşmesini değil, aynı zamanda ve esas olarak emperyalistlerle dünya halkları arasındaki çelişmelerin de keskinleşmesini tanımlamaktadır. Bu nedenle emperyalistler yalnızca kendi aralarındaki rekabeti sertleştirmiyor; esas olarak işçi sınıfının ve halkların devrimci gücünü bastırmaya odaklanıyor. Kendi aralarındaki keskin çelişki içinde dahi uzlaştıkları esas mesele burası

olmaktadır. Çünkü emperyalistler ve uşakları bilmektedir ki her keskinleşen çelişki halkların yaşamlarına direkt etkisi boyutuyla devrimci durumu da geliştirmektedir.

"Şu bir gerçek ki emperyalistler arası çelişkilerin keskinleşmesi, henüz esas akımın devrim olduğu gerçeğini değiştirememiştir. Bu nedenle bir yandan geniş halk yığınları emperyalistlerin içinde bulunduğu hegemonya mücadelesinde taraf olmaya zorlanırken, diğer yandan mücadele dinamikleri de saldırıların hedefi konumundadır. Yükselen her ses bastırılmaya, kurulan her barikat yıkılmaya, yakılan her isyan ateşi söndürülmeye, halkın değiştirici dönüştürücü gücü dizginlenmeye çalışılmaktadır.

"Bu saldırıların hedefinde örgütlü mücadele ve mücadelenin en ileri biçimi olan silahlı mücadeleler yer almaktadır. Bir yandan imha saldırıları, diğer yandan tasfiyeci saldırılarla halkın silahlı iradesi törpülenmeye çalışılmaktadır. Emperyalist hegemonya planlarında dikensiz gül bahçesi isteyen egemenler, dört bir yandan örgütlü mücadeleyi ve silahlı mücadeleleri çembere almakta, onu yok etmeyi hedeflemektedir. Bu aynı zamanda kitlelerin kurtuluş umudunu yok etmeyi, bilinçleri köreltmeyi, kitleleri kendi hegemonya mücadelelerinde birer köle haline getirmeyi hedeflemektedir.

"Emperyalistler, örgütsüz olan halkın çaresiz olduğunu bildiği kadar silahlı direniş hattındaki örgütlü mücadelesinin kendi egemenlikleri için esas tehlike olduğunu da farkındadır. Bu tarihsel bilinç, onları bugün karşı karşıya gelirken dahi 'halkı örgütsüz ve silahsız bırakma' yöneliminde birleştirmektedir.

"HALKA CEHENNEMİ YAŞATANLAR DEVİRİMİLE YIKILACAKTIR!"

"Yoldaşlar, dostlar, emekçi halkımız;

"Kuruluşu bir manifesto olan Partimiz TKP/ML, emperyalizmin sadık bir uşağı olan Türk hâkim sınıflarının sömür-

cü düzenine son vermeyi hedefleyen öncülük misyonunu yüklenirken aynı zamanda enternasyonal proletaryanın Türkiye topraklarındaki görevini de üstlenerek mücadeleye merhaba demiştir. Sahip olduğu bilimsel ideoloji olan Marksizm-Leninizm-Maoizm, enternasyonal proletarya ve dünyanın ezilen emekçi halklarının tek ve en gerçekçi çözüm reçetesidir.

"Devrim eylemdir, yazılan her reçete eylemin içinde doğmuştur ve yeniden eyleme dökülmek üzere vardır. 54 yıllık tarihinde değiştiren, dönüştüren, yıkarken inşa eden eyleminden bir an olsun tereddüt etmeden kavganın kıvılcığı aleviyle örselenmiş ve çelikleşmiştir. Komprador büyük burjuvazi ve toprak ağalarına vurulan her darbenin, insanlığı yok oluşturan sürükleyen emperyalist-kapitalist sisteme bir darbe olduğunun bilinciyle hareket etmiştir, etmeye de devam etmektedir. Denizde bir dalga olduğumuzun bilincindeyiz. Emperyalistleri ve uşaklarını boğacak olan bu denizin halk olduğunu biliyoruz.

"Türkiye'deki hâkim sınıflar, uşağı olduğu emperyalistlere daha fazla bağımlı hale gelmekte, krizin tüm faturasını işçi sınıfına ve ezilen halka yüklemektedir. Zaten kırılan ve zayıf bir ekonomik yapıya sahip olan Türkiye, krizin bu yüküne de ortak olunca halkın yaşamı daha fazla karanlığa itilmeye başlanmıştır. Kâr oranında bitmek bilmeyen iştah, sömürüyü derinleştirmiş, doğa daha fazla talana açılmıştır. Yozlaşan ve çürüyen emperyalizm ve uşakları bunu kitlelere dayatmış ve her türlü araçla yaygınlaştırmıştır. Faşist diktatörlük, yalınkat hale gelen saldırılarıyla kitlelerin nefes almasını dahi zorlaştırırken, onları kör bir şiddetin girdabına doğru sürüklemiştir. Bu süreç, kitlelerde derin bir öfke biriktirmiş, toplum adeta patlamaya hazır bir volkana dönüşmüştür. Bu patlamanın yakıcı, kül edici özelliği törpülenmeye çalışılmakta, kitlelerin örgütlü gücü hedefe konulmaktadır. Tasfiyeci saldırılar dünden daha kapsamlı politikalarla hayata geçirilirken devrimci dinamik yok edilmeye çalışılmaktadır. Partimiz böylesi süreçlerin

yabancıdır değildir. Kuruluşu sadece mevcut egemen sistemle mücadele içinde olgunlaşmamış, aynı zamanda tasfiyecilikle hesaplaşma ve kopuş temelinde ortaya çıkmıştır.

“Kuruluş manifestosu silahlı mücadele, devrim stratejisi Uzun Süreli Halk Savaşı ile parça parça iktidarı ele geçirmek olan Partimiz, bugüne kadar bütün tasfiyeci saldırganlıkla mücadele ettiği oranda çelikleşmiş, sınıf mücadelesinde kalıcı bir yer edinmiştir. Savaşının uzun süreli karakterinin bilincinde olan Partimiz, umutsuzluk ve yılgınlık üreten tüm teorilere, yaklaşımlara karşı da net ve kararlı bir bilince sahiptir.

“Eksiklerimizin, yetmezliklerimizin farkındayız. Ancak bunu değiştirecek iradeye, bilince ve eyleme sahibiz. Görevlerimiz dünden daha karmaşık,

daha zor ama yerine getirilmesi imkânsız değildir. Devrimci mücadeleye ve sadece devrimin silahlı hattına yönelik fiili saldırılara karşı değil, ‘olmazlık’ teorilerini yayan tasfiyeci saldırılara karşı da konumlanmamız dün olduğu gibi bugün de nettir. Biliyoruz ki karanlığı parçalayacak olan, halka cehennemi yaşatanları yıkacak olan, aydınlığı ve halkın kendi iktidarını yaratacak olan devrimdir. Bu bilinçle Halk Savaşına daha sıkı sarılacak, kitleleri örgütleyip savaşa kanalize edecek olan önderlik görevimizi daha cüretle kuşanacağız.

“Demokratik Halk Devrimi mücadelemiz, aynı zamanda emperyalizme karşı bir meydan okumadır. Karanlığın esas sahiplerine devrimin fırtına merkezlerinden vurulacak her darbe, sistemin ana kodlarına vurulacaktır. Devrim hattımız emperyalist saldırganlığın gün geçtikçe

koyulaşmaya başladığı bir süreçte tutarlı bir antiemperyalist çizgiyi de tarif etmektedir. Emperyalizmin, emekçi halklara ve ezilen uluslara yönelik savaşı büyüten ve tırmandıran tutumuna karşı antiemperyalist mücadeleyi yükseltirken, tutarlılıktan yoksun kimi gerici egemen güçleri, antiemperyalizmin mevzii olarak gören bilinç bulanıklığına da müsaade etmeyeceğiz. Her ‘mağdur’ olanı ilerici gören, onun sınıfsal niteliğini göz ardı eden yaklaşımlara karşı proletaryanın ittifak politikasını güçlü şekilde savunacağız. Düşman bilincimiz berrak, taktik yaklaşımımız stratejik çizgimizle uyumlu olacaktır.

“Ama aslolan bu çizginin kitlelerin maddi yaşamlarında bir güç haline gelmesini sağlayacak eylem hattının örülmesidir. Eksik kaldığımız, bir bütün başaramadığımız budur. Ancak bunu

tersine dönüştürecek olan bilime, bize yol gösterecek ideolojiye, kitlelerle bütünleşebilecek eylemsel iradeye sahibiz. Eksiklerimizi aşacak, başarılarımızı büyüteceğiz.

“Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya yoldaşın öğrencileri ve ardılları olarak onun çizdiği kıvılcık güzergâha sınımsız sarılıyoruz. Onun düşünsel ve eylemsel hattıyla yarattığı Partimizi kitlelerle bütünleştirmeye, savaş çizgisini geliştirmeye, her türlü saldırılara karşı onu koruyup, güçlendirmeye ve büyütme devam edecektir.

“Kuruluşunun 54. yılında Marksizm-Leninizm-Maoizm bilimini rehber edinen, Halk Savaşı çizgisinde ısrar eden, emperyalizme, uşaklarına ve her türden gericiye karşı açık bir meydan okuyuş olan Partimize şan olsun!”

Tutsaklardan Proletarya Partisinin 54. yılında açıklama

TKP/ML Dava Tutsaklarının “Selam Olsun 54. Yılında Umudu ve Savaşı Büyütenlere!” başlıklı açıklaması tkpml6.net internet sitesi üzerinden yayımlandı.

Tüm hapisanelerden TKP/ML Dava Tutsakları, Proletarya Partisinin kuruluş yıl dönümünü hücrelerinde eylem yaparak kutlarken Partinin 54. yılını da gönderdikleri bir açıklamayla selamladılar.

Açıklamanın tamamı şu şekilde:

“Bin yılların ağır yükü omuzlarımızda.

İnce ve keskin bir çizgide yeni bir dünya düşünüyoruz. Meydan okuyoruz ölüme de zulme de...

‘Saklımız yok

Apaçık bir meydan okuyuştan geldik bugüne

Uzun yürüyüşlerden ve ateşten geçip,

Çok kuşatmadan

Çok kurşundan geldik...’

“Diyalektiğin devrimci yorumu ola-

rak ‘aslolan değiştirmektedir’ diyen Marks’la diyalektik tarihsel materyalizmi öğrendik. Paris’te ‘göğesaldıranların’ cüretini kuşanıp, Lenin’in öğretmenliğinde Ekim Devrimi’yle proletaryanın iktidarını deneyimledik. ‘Yangını ben başlattım’ diyen Mao’dan kitleleri saran ve onları özgürleştiren bozkırın nasıl tutuşturulduğunu öğrendik. Parçası olduğumuz proleter devrimlerin bilgi, birikim ve tecrübelerinden hız aldık, 1972 Nisan’ında yaktığımız ateşle tarihteki yerimizi aldık.

“1972 Nisan’ında önderimiz İbrahim’in büyük bir cüretle ve coşkuyla yaktığı

ateş dünya halklarının isyan dalgasına en yüksek seviyeden bir katılımdı. Onun Başkan Mao’ya, Çin Devrimi’ne ve Büyük Proleter Kültür Devrimi’ne dayanan bilgeliği bugüne dek akan büyük ırmağın kaynağı oldu.

“Bugün öyle bir yerdeyiz ki külün ateşle, ateşin buzla, buzun tuzla, aklın yalanla sınıandığı zamanlardan geçiyoruz. Ve biz MLM biliminin rehberliğinde ‘gerçeklerin devrimciliğine’ sığınarak ve kitlelerin yaratıcı gücüne inanıp güvenerek harlıyoruz o büyük ateşi.

“İçinden geçtiğimiz bu yıkım, kaos ve kriz koşullarında, gücümüz ve tek şansımız olan Partimizin önderliğindeki örgütlü ve birlikte örülen mücadele ile ancak kitleler verecektir tayin edici meydan savaşını. Ancak o zaman tarihin hükmü, emperyalist ve burjuva-feodal gerici sistemlerin idam fermanı da infaz edilecektir.

“Biliyoruz, yolumuz uzun ve yeraltı ırmaklarımız büyümeye devam ediyor. Ve biz yarım asırdan fazla olan deneyimimizle halkların deprem yaratan zorunu yaratmak için yüreğimizdeki tetiği çekip yeni savaşımlara sürüyoruz bedenlerimizi...

“Selam olsun 54. yılında umudu ve savaşı büyütenlere!”

MADDEDEN BİLİNCE BİYOLOJİK BİR SERÜVEN

Bilincin, maddenin doğrudan bir ürünü olduğunu, madde ile sürekli bir karşılıklı etkileşim içerisinde bulunduğunu biliyoruz. Bu etkileşim; bilinci taşıyan insan topluluklarına üretme, nesiller arası bilgi aktarımı yoluyla birikim edinme ve bu birikimi sistematikleştirerek toplumsal pratiği geliştirme olanağı sunar.

Milyarlarca yıl önce ortaya çıkan ilk canlıların, yani prokaryot tek hücrelilerin çevreyle olan etkileşimi, basit elektro-kimyasal etki-tepki mekanizmalarından ibaretti. Ancak evrim sürecinin bir parçası olarak, canlı ile çevre arasındaki bu ilişki zamanla daha karmaşık bir yapıya büründü. Evrimsel sürecin temel bir yönü; tabiat karşısında avantaj sağlayan mutasyonların gelecek nesillere aktarılmasıyken, çevre de bu mutasyonların şekillenmesinde belirleyici bir faktördür. Dolayısıyla burada diyalektik ve birbirine bağımlı bir ilişki söz konusudur.

Kimyasal etki-tepki mekanizmalarının gelişimi, organizmanın biyolojik evrimini de beraberinde getirir. Çevreyle etkileşimi güçlenen organizma, bu etkileşim araçlarını nesiller boyu geliştirir. Elbette evrim büyük ölçüde rastlantısallığa dayalıdır ve önceden belirlenmiş bir reçetesi yoktur; her tür için doğrusal ve sürekli bir gelişimden söz edilemez. Bazı türler çeşitli nedenlerle yok olurken bazıları ise varlıklarını milyonlarca yıl boyunca sürdürebilir.

İlk dönemlerde prokaryot hücreler yani eşeysiz üreyen canlılar, yalnızca kendi temel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir etkileşim evrimi gerçekleştirmişlerdi. Bir prokaryot bakterinin çoğalması, hücrenin ikiye bölünmesi ve genetik materyalini olduğu gibi aktarmasıyla gerçekleşir. Yani kabaca prokaryot hücre, tüm ihtiyaçları karşılandığı takdirde ölümsüz sayılabilir; çok uzun bir süre boyunca biriken ikiye, ikiden daha fazla parçaya bölünür ve her parça, başlangıçtaki organizmanın

genetik bir kopyasıdır. Dolayısıyla bu canlılar için temel ihtiyaç kendisini yok edecek sıcaklıktan ve uygunsuz pH koşullarından uzaklaşmak, besine erişmekle sınırlıdır. Bu düzeydeki organizmalar için ilkel elektrokimyasal etkileşim büyük oranda yeterlidir.

Ancak çok hücreli canlıların ortaya çıkışı ve canlı sisteminin karmaşık bir hal aldığı dönemlerde bu etkileşim biçimini köklü bir dönüşüme uğratmıştır. Hücrelerin dokulara evrilmesiyle birlikte, her doku farklı çevresel koşullardan etkilenmeye başlamış; sistem geliştikçe karşılaşılan tehditler ve ihtiyaç duyulan besin kaynakları çeşitlenmiştir. Buna göre örneğin dokuların yumuşak veya sert bölümleri oluşmuştur. Artık daha fazla etkileşime ihtiyaç vardır, sistem geliştikçe daha fazla ve daha çeşitli tehditler vardır, karmaşık sistemlerin ihtiyaçlarını karşılayacak karmaşık besinlere ihtiyaç vardır. Dolayısıyla etkileşim gelişmekte, etkileşim geliştikçe de canlı sistemi kompleks yapılara

dönüşmektedir. Bir hücre değil, daha fazla hücrenin korunması, her birinin tehdit algılaması, bu tehditleri ayrıştırması ve ona göre konumlanması yalnızca hissetme araçlarının değil bu hislerin işleneceği bir merkeze de ihtiyacı doğurmuştur.

BİLİNÇ VE MADDİ BAĞLANTILARI: ETKİLEŞİMİN EVRİMİ

Yaklaşık 600 milyon yıl önce omurgalıların ortaya çıkışı ile bu merkezî sinir sisteminin de ortaya çıkıp belirginleştiği görülmektedir. Bu etkileşimlerin toplanarak işlendiği ve bir tepkinin üretildiği merkezî yapı ilkel de olsa ilk beyin formudur. Bilinci evrimsel kökeninden koparmadan, bu şekilde sınıflandırmak hayatî önemdedir.

Bu biçimde bir sınıflandırma yapmaya ve bilinci, kökeninden ayırtmadan ele almaya şu açıdan büyük bir ihtiyaç vardır: Bilincin ve beynin evrimsel süreci anlaşılmadığı oranda, onun maddesel

niteliği ve madde ile olan ilişkisi soyut bir hal almaya oldukça elverişlidir; insanlık toplumu tarihi boyunca bu tartışma var olmuştur, olmaya da devam etmektedir.

Sinir hücreleri gibi davranan hücrelerin veya direkt olarak sinir hücrelerinin varlığı, bugün aklımıza ilk gelen haliyle “bir bilincin oluştuğu” anlamına gelmez. Ancak milyonlarca yıl önce merkezî sinir sistemine sahip bir canlının tehdidi algılaması, bu algıyı merkezî bir sistemde işleyerek tepki geliştirmesi, ilk bilinç olarak adlandırılabilir. Yani bu olgu, bilincin ilkel halidir. Bilme faaliyeti, bu süreçte anlıktır, birikime yatkın ama henüz birikim halinde değildir. Anlık olarak tehdit algılanmakta, işlenmekte ve tepki geliştirilmektedir. Bunun dışındaki tehditten kaçınma faaliyetleri ise bilinçli değildir, daha önce karşılaşılan bir olgudan daha erken süreçte kaçınmaya olanak sağlayan genetik mutasyonların çoğalması ve egemen hale gelmesi iç güdüyü ortaya çıkarır. İç güdü genetik bir miras olarak doğuştan gelir, organizmanın fiziksel bir özelliğidir. Yani iç güdü bir bilişsel faaliyet değildir. Ancak bir etkiye verilen tepki, birincil bir bilişsel faaliyettir.

Nihayetinde insan beyninin gelişimi, bugün bildiğimiz anlamda bilinci, yani öz bilinci ortaya çıkarmıştır. Bilinç insanla birlikte artık basit bir etki tepki faaliyeti değildir. Etki karşılır, beyne iletilir, beyinde işlenir ve kaydedilir, diğer etkilerle karşılaştırılır ve buna göre tepki geliştirilir. Beyin bu aşamada bir kritik yapma kabiliyeti kazanır.

Beynin, dolayısıyla zekânın gelişiminde kritik rol oynayan temel unsurlardan biri, bir arada yaşama ihtiyacı, yani türün sosyal organizasyon biçimidir. Dinozorların neslinin tükenmesinin ardından ağaç tepelerinde ve ormanların derinliklerinde varlığını sürdüren primatlar, doğaları gereği sosyalleşmeye elverişli canlılardı. Bu sosyal yapı; canlıyı sadece dış tehditler ve besin arayışıyla sınırlı bir etkileşimden çıkararak kendi türü içinde üreme dürtüsünün çok ötesinde bir iletişim ağı kurmaya zorlamıştır.

ÇEVRESEL DEĞİŞİM VE İKİ AYAK ÜZERİNE KALKIŞ

Bir arada yaşama zorunluluğu ve gelişmiş sosyal davranışlar; aynı zamanda ileri bilişsel yetenekleri, yani karmaşık iletişim araçlarını gerektirmekteydi. Grup içi hiyerarşiyi anlamak, iş birliği

yapmak ve kolektif savunma mekanizmaları geliştirmek gibi ihtiyaçlar, bu becerilere sahip bireylerin evrimsel avantaj elde etmesini sağlamıştır. Sonuç olarak, sosyal zekâsı yüksek olanların hayatta kalıp çoğalmasıyla bu bilişsel yetenekler tür içerisinde yerleşerek evrimsel bir sıçramaya zemin hazırlamıştır.

Aynı zamanda çevresel koşullar, türün evrimsel seyrini doğrudan belirlemekteydi. Bu duruma en çarpıcı örneklerden biri Doğu Afrika'daki ormanlık alanların iklimsel değişimle yerini savanlara bırakmasıdır. Bu bölgede yaşayan primatların, uzun boylu otların arasından yırtıcıları fark edebilmek ve çevreyi gözlemleyebilmek için iki ayak üzerinde durma alışkanlığı edindiği varsayılır. Bipedalizm (iki ayak üzerinde yürüme) olarak adlandırılan bu gelişim, sadece fiziksel bir değişimle sınırlı kalmamış; ellerin serbest kalması ve değişen çevresel etkileşimlerle birlikte beyindeki ilgili merkezlerin gelişimini de tetiklemiştir.

Bu tür gelişim basamakları, her aşamada daha kompleks bir sinir sistemi ve dolayısıyla daha ileri bir idrak kapasitesini beraberinde getirmiştir. Nitekim canlılığın milyarlarca yıllık serüveni göz önüne alındığında; sosyal iletişimin en sofistike biçimi olan dilin ortaya çıkışı, evrimsel takvimde oldukça yeni bir gelişmedir.

Dilin ortaya çıkışı; bilginin edinilmesi, depolanması ve nesiller arası aktarımı noktasında devrim niteliğinde bir dönüm noktasıdır. İletişimin bu denli derinleşmesi, beyin ve bilinç gelişimini karşılıklı olarak besleyen bir katalizör görevi görmüştür. Bilincin bu maddi temelini ve beynin oynadığı kritik rolü tam olarak kavrayabilmek için ise karmaşık detaylara boğulmadan, beynin temel çalışma prensiplerini anlamak elzemdir.

Hücrelerimiz, temel bir çalışma prensibi açısından makinelerle benzerlik gösterir; dışarıdan aldıkları besini enerjiye dönüştürerek hayati faaliyetlerini sürdürürler. Elbette biyolojik bir yapı olarak hücreyi makinelerden ayıran en temel farklardan biri, kendi kendini kop-yalayarak çoğalabilme yetisidir. Ancak bu genel enerji dönüşümü faaliyetinin ötesinde, bazı hücre grupları çok daha spesifik bir görev üstlenmiştir: Elektiriksel iletişimi sağlamak ve bu yolla vücudun yönetimini gerçekleştirmek.

Bu kritik sistemin ana aktörleri olan nöronlar ve onları çevreleyen glia hücreleri, sinirsel iletimin mimarlarıdır. Nöronlar, bilgiyi elektriksel ve kimyasal sinyallerle iletmekten sorumluyken; glia hücreleri bu iletimi gerçekleştiren nöronların beslenmesini, izolasyonunu ve korunmasını sağlayarak sistemin sürdürülebilirliğini garanti altına alır.

Vücut hareketlerimiz ve bu hareketlerin mimarı olan nöronların davranışı, özünde elektromanyetik kuvvetten bağımsız düşünülemez. Nefes alıp vermemizden bir nesneyi kavramamıza, göz hareketlerimizden konuşma becerimize kadar tüm fiziksel faaliyetlerimiz, hücre düzeyindeki elektromanyetik etkileşimlerin bir sonucudur.

Tarihsel olarak bu olguya dair ilk büyük farkındalık, Luigi Galvani'nin deneyleriyle ortaya çıkmıştır. Galvani, ölü bir kurbağanın bacak kaslarına elektrik akımı uyguladığında kasların kasıldığını gözlemleyerek "hayvansal elektrik" kavramını literatüre kazandırmıştır. Bu keşif, canlı organizmaların çalışma prensiplerini anlamada devrim niteliğinde bir basamak olmuş; hareketin dışarıdan bir müdahale olmaksızın gerçekleşebilmesinin, vücudun bu elektriksel sinyalleri bizzat ürettiği gerçeğine dayanmaktadır.

İşte tam bu noktada sinir sistemimiz, üretilen bu elektriksel iletilerin (aksiyon potansiyellerinin) vücudun en uç noktalarına kadar taşınmasını ve koordine edilmesini sağlayan bir ana şebeke görevi görmektedir.

Beynimiz; bu elektriksel iletileri alan, işleyen, anlamlandıran ve ardından yeni komutlar oluşturarak vücudun ilgili noktalarına ileten bir işlemci gibi çalışır. Vücudumuzun dört bir yanına yayılmış olan nöronlar ve bu nöronlar arasındaki iletişim köprüleri olan sinapslar, merkezî sistem ile çevre birimleri arasındaki kesintisiz etkileşimi sağlar.

SİNİR SİSTEMİNİN BÜTÜNLÜĞÜ

Sinir sistemimiz yapısal olarak iki ana bölüme ayrılır: Beyin ve omurilikten oluşan Merkezî Sinir Sistemi (MSS) ile bu merkezden çıkarak tüm vücuda bir ağ gibi dağılan Periferik (Çevresel) Sinir Sistemi. Bu yapı, düşünce ve davranışlarımızı kontrol eden mekanizmanın aslında sadece kafatasımızın içinde değil, tüm vücudumuzda var olduğunu gösterir. Nitekim vücudumuzdan

fiziksel olarak ayrılmamış olsa dahi, sinir ağları hasar görmüş bir organın felç olması veya kontrol edilememesi bu iletişim ağındaki kopukluğun doğrudan bir sonucudur.

Beynimizde vücudun farklı fonksiyonlarını yöneten özelleşmiş merkezler bulunsa da bu bölümler, görevlerini ancak tüm vücuda bir ağ gibi yayılan sinir hücreleri aracılığıyla icra edebilirler. Dolayısıyla beynin fiziksel bütünlüğü ve kimyasal dengesi ne kadar kritikse sinir iletim hattının korunması ve geliştirilmesi de beynin işlevsel bir bütün olarak çalışabilmesi için aynı derecede hayati öneme sahiptir. Sinir sisteminin herhangi bir noktasındaki aksama, merkezin komuta yeteneğini doğrudan kısıtlayacaktır.

Beynimizin düzenli faaliyeti ve gelişimi için elzem olan hususlardan biri sinir hücresi üretiminin süreklileştirilmesidir. Bu ise ancak beynin yeni bağlantılara ihtiyaç duyması ile yani sürekli olarak yeni kontrol becerileri edinmesi ile mümkündür. Sürekli beyin aktivitelerinin sınırlarını zorlamak, yeni şeyler öğrenmek, beynin kimyasını korumak sinir hücrelerinin yeniden üretimini sağlar, beyin yeni bağlantılara yani nöron ağlarına ihtiyaç duyar ve gelişir.

BİLİNCİ KORUMAK

Beyin anatomisi kuşkusuz oldukça karmaşıktır ve gelişimi tek bir etkene bağlı değildir. Beslenme alışkanlıklarının hücre yenilenmesini kısıtlayarak beyin dokusuna zarar vermesi gibi, uykusuzluk ve dinlenememe gibi fiziksel yorgunluk halleri de hücreler üzerindeki oksidatif stres artırarak yeni nöron üretimini (nörogenez) engeller.

Beynin ciddi hasarlar alması, sadece fiziksel kapasitede bir düşüşe yol açmaz; aynı zamanda düşünsel yetilerin de zayıflamasına neden olur. Hafıza işlevleri zayıfladıkça mevcut bilgiler arasındaki çapraz etkileşimler kurulamaz hale gelir; bu da bilgi edinme kapasitesini düşürerek fikir üretme sürecini daraltır. Özünde bir etkileşim biçimi olan bilinç, etkileşim kapasitesinin ve ihtiyacının azalmasıyla birlikte gerilemeye başlar. Bu nedenle bilinci canlı ve zinde tutmak için etkileşim kapasitesinin sürekli olarak artırılması hayati bir önem taşır.

Tutsak Partizan Ali Haydar Ateş kuyu tipi hapishaneye sürgün edildi

Tutsak Partizan Ali Haydar Ateş, Sincan 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesine sürgün sevk edildi.

Marmara 2 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesinde tutulan Ateş'in Y tipi (kuyu tipi) olarak bilinen Sincan 2 Nolu'ya sürgün sevk edildiği öğrenildi. Ateş, tekli hücreye tutuluyor.

Ali Haydar Ateş'in mektup adresi şu şekilde:

Sincan 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

Sincan/Ankara

"DAYANIŞMAYI BÜYÜTELİM"

Partizan ve Kuyu Tipleri Kapatılsın İnişiyatifi sanal medya üzerinden yaptığı paylaşımlar ile Ali Haydar Ateş ile dayanışma çağrısında bulundu.

Partizan "Saldırlar Devrimci İrademizi Teslim Alamaz", "Kuyu Tipleri Kapatılsın" diyerek Ali Haydar Ateş'in mektup adresini paylaştı.

Kuyu Tipleri Kapatılsın İnişiyatifi ise "Kuyu Tipleri insanlık suçudur. Kuyu Tipleri Kapatılsın mücadelesini büyötmeye devam edeceğiz!" diyerek kuyu tipi hapishanelere karşı mücadeleyi büyötmeye çağrısında bulundu.

"Binlerce, on binlerce şehit bizden önce halkın çıkarları için canlarını kahramanca verdiler. Onların bayrağını yukarılara kaldıralım, kanları ile çizilen yolda ilerleyelim"
Mao Zedung

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Mehmet Kocadağ (Parti Üyesi): Uluslararası proletaryanın birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ın 1976'daki kutlamalarında coşku ve zulüm aynı anda yaşandı. 1 Mayıs 1976 gösterileri sosyal faşistlerin ve revizyonistlerin etkisinde gerçekleştirilmesine rağmen, İstanbul'da Maoistler ve yurtsever halk güçleri, 1976 1 Mayıs'ını görkemli bir şekilde kutladı. Kitlenin dağılmasından sonra MİT ve kontrgerilla Mehmet Kocadağ'ı kaçırdı. Kocadağ'ın cansız bedeni bir gün sonra boğazı kesilmiş bir biçimde Kasımpaşa'da bulundu. Mehmet Kocadağ devrim şehitleri keranındaki yerini Türkiye'nin ilk 1 Mayıs şehidi olarak aldı.

Armenak Bakır (Parti Üyesi): Armenak Bakır 1953 yılında Diyarbakır'da doğdu. İlkokulu bitirdikten sonra İstanbul'a geldi. İstanbul'da Proletarya Partisi saflarında örgütlendi. Armenak Bakır bir eylem için gittiği İzmir'de düşmanın eline geçti. Ağır işkencelerin sonunda Buca Hapishanesine götürüldü. Hapishanede kaldığı iki yıl boyunca da kararlılığını, azmini, Partiye ve devrime olan inancını asla yitirmedi. Parti militanları dişini çekme bahanesiyle jandarmalar denetiminde hastaneye götürülen Armenak Bakır'ı başarılı bir şekilde hastaneden kaçırdı. Yoldaşları tarafından kaçırılışı sırasında ellerinin zincirle kelepçelenmiş olmasına rağmen jandarmalardan birisinin silahını kaparak etkisiz hale getirdi. İdam cezasıyla her yerde aranırken 13 Mayıs 1980'de İbrahim Kaypakkaya'nın ölüm yıl dönümünde Parti kararı gereği cezalandırılması gereken bir polis komiserini cezalandırmak için gittiği Karakoçan'da köyden dönüşte kurulan pusuda polisle girdiği çatışmada silah elde toprağa düştü. Köylülerin "Ali Ağa" dedikleri

Armenak Bakır halkın yüreğinde efsaneleşerek ölümsüzleşti.

Haydar Çakmak (Parti Militanı): Dersim'de "Bakıl Ağa" denilen bir

muhbirin ihbarı sonucu Pag yöresinde düşmanla girdiği çatışmada 11 Mayıs 1981 tarihinde ölümsüzleşti. Haydar Çakmak çevresinde alçakgönüllü, fedakâr ve kararlı biri olarak tanınırdı. Şehit düşmesine neden olan Bakıl Ağa, Halk Ordusu tarafından ölümle cezalandırıldı.

Ahmet Yavuz (Parti Militanı): Ailesinin ekonomik sıkıntılarının dolayısıyla ilkökolden sonra çalışmak zorunda kaldı. 1976 yılında Proletarya Partisi düşünceleri ile tanıştı. Yavuz, İstanbul'da işçi ve semt faaliyetlerinde aktif görev aldı. 1980 AFC'sinde Yavuz, aranır duruma düştüğü için kırılık alana çekildi. 12 Mayıs 1981 yılında Dersim'in Mazgirt ilçesine bağlı Goman köyü Çevlik mevkiinde Terzi Ahmet ile beraber TC ordusu tarafından pusuya düştü. Terzi Ahmet çatışma esnasında Peri Suyu'na atladı ve boğularak şehit düştü. Ahmet Yavuz ise yaralı olmasına rağmen "Teslim ol" çağrılarını son mermisine kadar yanıttı. Çatışmanın ardından Yavuz şehit düştü.

Bahar Yıldız (Parti Militanı): Dersim'in Nazimiye ilçesine bağlı Kimsor'da (Yayıkçağıllı) dünyaya geldi. Ailesiyle birlikte İstanbul Fikirtepe'ye göç etti. Fikirtepe'de Proletarya Partisinin düşünceleriyle tanışarak örgütlendi. İstanbul'un Kartal ilçesine bağlı Rahmanlar'da bir randevuya giderken polisin pususuna düştü. Polislerin takip ettiğini fark edince "Polis, kaç!" diye bağırarak bir yoldaşının alandan kaçmasını sağladı. Ancak kendisi polise tutsak düştü. Rahmanlar'daki istasyon civarında ağaçların arasında işkenceli sorguya çekildi. 9 Mayıs 1982 tarihinde işkenceli sorgunun ardından polis tarafından katledildi.

BOZAN YAYLASI ŞEHİTLERİ

9 Mayıs 1985 tarihinde Dersim'in Çemişgezek ilçesine bağlı Bozan Yaylası'nda Halk Ordusu gerillaları ile TC ordusu arasında çatışma çıktı. Halk Ordusu gerillaları **Ağa Şimşek (Parti Üyesi)** ve **Kenan Bozkurt (Parti Militanı)** çatışmada şehit düştü.

SEKERMAN ŞEHİTLERİ

Dersim'in Mazgirt ilçesinde 12 Eylül 1980 AFC döneminde TC devletiyle iş birliğine başlayan Muhtar Kemal, 12 Mayıs 1992 yılına dek bağlantısını kesmedi. İş birliği Muhtar Kemal, Halk Ordusunun almış olduğu karar doğrultusunda cezalandırıldı. Cezalandırma eyleminin ardından TC ordusu, Halk Ordusunun birliğini tespit etti. TC ordusu, gerillalarının bulunduğu alana yoğun bomba ve roket saldırısı düzenledi. Bu saldırı sonucunda Halk Ordusu gerillalarından **Parti İleri Militanı Gürsel Çelebi** yaralı olarak esir düştükten sonra katledildi. Saldırıda **Parti İleri Militanı Gülseren Ağgöl** şehit düştü.

Mehmet Yaşar (Parti Militanı): 1989 yılında Mehmet Yaşar Halk Ordusuna katıldı. 14 Mayıs 1992'de Dersim'in Nazimiye ilçesine bağlı Çakaran Deresi'nde çıkan çatışmada şehit düştü.

Eyüp Güllen (Komsomol Üyesi): 1972 yılında Elbistan'da doğdu. Eskişehir Anadolu Üniversitesinde okurken Proletarya Partisiyle tanıştı. Kısa zamanda Komsomol içinde örgütlendi. 1993 yazında Halk Ordusuna katıldı, 1994 11 Mayıs'ında Dersim'in Mazgirt ilçesinde Dinar Köprüsü'nde bir kaza sonucu şehit düştü.

Dursun Adabaş (Parti Militanı): Dursun Adabaş, İstanbul'da inşaatlarda elektrik tesisatı döşeyerek geçimini sağlıyordu. İmam hatip lisesi mezunuydu. Sürekli öğrenme isteğiyle dolu aynı zamanda da pratik yönü oldukça gelişkindi. Henüz

örgütlü değilken bile Giresun'da arkadaşları ile ölkü ocağını molotoflamışlardı. Coşku dolu ve atik özellikleriyle dikkat çekiyordu. Proletarya Partisinin düşünceleriyle şehit düşmeden kısa bir süre önce tanışmıştı.

1996 1 Mayıs'ında Söğütlüçeşme girişine kurulan polis barikatını kitlenin zorlamasıyla birlikte polis; joplariyla, eğitilmiş köpekleriyle kitleye saldırdı. Partizan kitlesinin olaya müdahale etmesiyle çatışma daha da büyüdü. Kitle toparlanıp yeni bir saldırıya karşı hazırlanmak üzereyken polis tarafından açılan ateş sonucu Dursun Adabaş şehit düştü. Dursun Adabaş şehit düştüğünde henüz 19 yaşındaydı.

İbrahim Bozkurt (Parti Militanı): 1960'larda Almanya'ya gitti. Duisburg'da temizlik işlerinde çalışmaya başlayan İbrahim Bozkurt (Çermo Dayı), 1970'lerde Türkiye'deki devrimci gelişmelerden etkilenerek ATÖF (Almanya Türkiyeli Öğrenci Federasyonu) içinde birçok yoldaşıyla birlikte faaliyet yürütmeye başladı. Kuruluşundan beri ATÖF'te hâkim olan PDA çizgisine karşı mücadele etti. 1973 yılında Hasan Saz ve Veli Hanoğlu'nun da içinde olduğu diğer yoldaşlarıyla birlikte Duisburg Türkiyeli İşçiler Derneği'nin kurucuları arasında yer aldı. Çermo Dayı yakalandığı amansız hastalıktan kurtulamayarak 5 Mayıs 1998'de yaşamını yitirdi.

GEYİKSUYU ŞEHİTLERİ

2016 yılının 6 Mayıs gecesi Dersim'de TC ordusu ile Halk Ordusu gerillaları arasında çıkan çatışmada halk savaşçıları **Parti İleri Militanı Haydar Arğal** ve **Parti Militanı Murat Tekgöz** şehit düştüler. Halk savaşçılarının şehit düştüğü çatışma Geyiksuyu Nahiyesine bağlı Bornek (Düzpelit) köyü kırsalında akşam saat 17.00'de başladı ve 22.00'ye kadar devam etti.

Avrupa'da yüz binler 1 Mayıs'ı coşkuyla kutladı

İsviçre, Avusturya, Almanya, Hollanda, Belçika ve Yunanistan'da yüz binlerce kişi 1 Mayıs'ta meydanlara aktı.

İSVİÇRE

1 Mayıs, İsviçre'nin birçok şehrinde coşkuyla kutlandı. En kitlesel etkinlik ise Zürih'te gerçekleşti. Yaklaşık 20 bin kişinin katıldığı yürüyüş, Helvetiaplatz'da saat 11.00'de başladı.

1 Mayıs etkinliğinde emperyalist-kapitalist sisteminin kriz içinde debelendiği ve krizini aşmak için savaşa başvurduğu bu süreçte; emperyalist saldırganlığa, sömürüye, artan militarizme ve ırkçılığa karşı yığınlar artan öfkesini bu 1 Mayıs'ta sokaklara taşıdı. Emperyalist sistemin krizini işçi ve emekçilerin üzerine yıktığı; zamlar, hayat pahalılığı ve artan fiyatlar üzerinden alım gücünün düştüğü, hak gasplarının arttığı vurgulandı. Bu bilinçle işçi, emekçi, mülteci, yerli ve göçmenlerden oluşan geniş kitleler 1 Mayıs'ta enternasyonal ruhla sokaklara çıkarak taleplerini haykırdı.

Türkiye ve Kürdistanlı kurumların yanı sıra sendikalar, antifaşist ve anarşist gruplar da yürüyüşte yer aldı. AIL pankartları ve Partizan flamalarının yanı sıra AGEB, Mor-Kızıl Kolektif ve İTİF bayrakları taşındı. Yürüyüş boyunca AIL 1 Mayıs açıklaması ve İsviçre Devrimci Tutsaklarla Dayanışma Platformu bildirileri dağıtıldı. Taksim direnişi selamlanırken faşizmin saldırıları protesto edildi.

Zürih'te her yıl olduğu gibi bu yıl da üç günlük festival alanı kuruldu. Festival 30 Nisan, 1 Mayıs ve 2 Mayıs günlerinde gerçekleştirildi.

Binlerce kişinin ziyaret ettiği festival alanında kitap, gazete ve yemek stantları açıldı. İTİF ve Zürih Gençlik Kültür Evi tarafından yemek standı kurulurken, Partizan da kitap ve gazete standı açtı. Üç gün boyunca, Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya'nın katledilişinin yıl dönümü nedeniyle Partizan tarafından 17 Mayıs'ta Zürih'te düzenlenecek gece için afiş ve bilet dağıtımı yapıldı. Ayrıca alana, AIL'in kuruluş kongresini selamlamak ve tanıtmak amacıyla Partizan imzalı pankart asıldı.

AVUSTURYA

1 Mayıs, Avusturya'nın birçok kentinde kitlesel eylemler ve yürüyüşlerle kutlandı. Emperyalist savaş politikalarına, artan saldırganlığa, işçi ve emekçilere yönelik hak gasplarına karşı binlerce kişi alanlara çıkarak tepkisini dile getirdi.

Innsbruck, Viyana ve Linz'de yapılan yürüyüşlerde emperyalistler arası çelişkilerin derinleştiği ve savaş tehlikesinin giderek arttığı vurgulandı. Özellikle ABD ve Siyonist İsrail'in saldırgan politikalarına dikkat çekilerek dünya halklarının direniş ve mücadelesinin büyütülmesi gerektiği ifade edildi. Ayrıca Avusturya devletinin tasarruf politikaları adı altında işçi ve emekçilere yönelik ekonomik saldırıları teşhir edildi.

Eylemlerde, emperyalizme ve kapitalizme karşı enternasyonal mücadelenin

ALMANYA

Emperyalist saldırganlığa, sömürüye ve hak gasplarına karşı yüz binlerce işçi ve emekçi Almanya'da meydanlara aktı.

Partizan bu yıl Stuttgart, Nürnberg, Münih, Ulm, Hannover, Hamburg, Duisburg ve Wuppertal kentlerinde 1 Mayıs alanlarında yerini aldı. Yürüyüşlerde AIL'in kuruluşu, taşınan döviz ve pankartlarla selamlandı.

Başını ABD emperyalizmi ve İsrail Siyonist saldırganlığının çektiği haksız savaş politikaları teşhir edildi. Filistin, Lübnan ve İran'da katledilenler öfkeyle anılırken emperyalizmin abluka ve kuşatma politikalarıyla boğmaya çalıştığı Venezuela ve Küba'ya yönelik saldırganlık lanetlendi.

Miting alanlarında yapılan konuşma-

HOLLANDA

Amsterdam'da 1 Mayıs etkinlikleri binlerce kişinin katılımıyla gerçekleştirildi. Museumplein'da saat 13.30'da toplanan kitle saat 14.30'da yürüyüşe geçti.

Hollanda'daki hak gasplarına karşı ve 1 Mayıs'ın resmî izin günü olması talebiyle atılan sloganlarla gerçekleşen yürüyüş, Martin Luther King Park'ında sona erdi. Ardından parkta düzenlenen etkinlikler saat 19.00'a kadar devam etti.

Partizan da Hollanda Komünist Komite ile birlikte hazırlanan "Kagar Operasyonu Durdurulsun" yazılı pankartın arkasında Partizan ve AIL bayraklarıyla yürüyüşte yer aldı. AIL ve Revolutionaire Actie ortak bir kortej oluşturdu. Kortejde Hollanda, Türkiye, Lübnan, Hindistan ve Çinli devrimci-komünistler de yer aldı.

Yürüyüş boyunca "Filistin'e Özgürlük", "İnkılab Zindabad", "Marks, Engels, Lenin, Stalin, Mao; Viva Viva Viva" sloganları atıldı.

BELÇİKA

Belçika'nın Liège kentinde 1 Mayıs günü Place Saint-Paul Meydanı'nda sabah saatlerinden itibaren emekçiler, gençler ve örgütler bir araya geldi.

Saint-Paul Meydanı'nda kurulan kürsülerde yapılan konuşmalarda, hükûmetin "emeklilik reformu" adı altında dayattığı düzenlemelerin açık bir hak gasbı olduğu vurgulandı. Emekçilerin yıllar boyunca yarattığı değerın budanırken milyarlarca euronun savaş politikalarına ve silahlanmaya aktarılması alanda en sert biçimde teşhir edildi. Bu tercihin teknik değil, doğrudan politik ve sınıfsal bir tercih olduğunun altı çizildi.

Meydanda biriken kitle Liège sokaklarına taşı. Yüzlerce kişi yürüyüş esnasında hükûmet politikalarına karşı sloganlar attı. Yürüyüş boyunca sık sık "Emekliliğimize Dokunma!", "Savaşa Değil Halka Bütçe!" sloganları atıldı.

Eylemde sendikaların yanı sıra çeşitli siyasî yapılar ve Partizan da yer aldı.

büyütülmesi çağrıları öne çıktı. Partizan okurları, AGEB ve ATİGF üyeleri de yürüyüşlere kitlesel ve coşkulu şekilde katıldı. Yürüyüşlerde AGEB'in "Antiemperyalist Ruhla 1 Mayıs'ta Meydanlara" başlıklı bildirisi Almanca ve Türkçe olarak dağıtıldı. AIL'in kuruluş kongresini selamlayan pankartlar taşındı.

Alanlarda "Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi", "Yaşasın 1 Mayıs", "Önderimiz İbrahim Kaypakkaya", "Hoch die internationale Solidarität" ve "Filistin'e Özgürlük" sloganları öne çıktı.

Her yıl geleneksel olarak düzenlenen 1 Mayıs şenlikleri bu yıl da Innsbruck ve Viyana'da gerçekleştirildi. AGEB ve ATİGF, açtıkları stantlarla etkinliklerde yer aldı.

larda, savaş ekonomisinin ve askerî yatırımların faturasının işçi ve emekçilere kesildiği haykırıldı. Emekçilerin alım gücünün her geçen gün düştüğü, yoksullaşmanın derinleştiği vurgulandı.

Kurumlar adına yapılan konuşmalarda, Almanya'da sendika bürokrasisi ve sarı sendikacılığın işçi haklarını savunamayan, kapitalist sömürü karşısında uzlaşmacı karakteri sert biçimde teşhir edildi.

Emperyalist-kapitalist sömürü düzenine karşı enternasyonal mücadelenin büyütülmesi gerektiği ifade edilerek savaşı bir dünyanın ve halklar arası kardeşliğin ancak devrimler ve sosyalizmle mümkün olacağı güçlü bir şekilde dile getirildi.

1 MAYIS'TA 6 PARTİZAN OKURU TUTUKLANDI

1 Mayıs operasyonları kapsamında gözaltına alınan 47 kişiden 14'ü tutuklandı.

28 Nisan'da ev baskınlarıyla 11'i Partizan okuru olmak üzere toplam 47 kişi gözaltına alındı.

4 gündür gözaltında tutulan 23 kişi 1 Mayıs günü Çağlayan Adliyesi'ne getirildi. Savcılık kimsenin ifadesini almadan dosya üzerinden "değerlendirme" yaptı. 23 kişinin tamamı tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edildi.

Partizan okurları Gülhanım Aslandoğan, Sevil Doğan, Diyar Sarıkuş, Eray Çıta, Okay Koçak ve Seyidalı Laço ile 8 kişi hakkında tutuklama kararı verilirken 9 kişiye ise ev hapsi verildi. Vatan Siyasî Şubede tutulan 24 kişi ise 1 Mayıs'ın bitmesi üzerine savcılığa dahi çıkarılmadan hastanelerden serbest bırakıldı.

EV BASKINLARINDA VE ŞUBEDE İŞKENCE

İşkenceci polislerin ev baskınları sırasında okurlara, okurların aile ve komşularına işkence yaptığı ortaya çıktı.

Partizan okuru Eray Çıta'nın maruz kaldığı işkence sonucu yüzünde ve vücudunda izlerin oluştuğunu öğrenildi. Siyasî Şube polisleri tarafından evde ve şubede işkenceye uğrayan Çıta gözaltındayken hastaneye götürüldü. Bayrampaşa Hastanesinde muayene esnasında polisin doktora; ağzı ve burnu kanayan Çıta'yı göstererek "İyi çalışmış mıyım?" diye sorduğu, doktorun da "İyi çalışmışsın" diyerek dalga geçtiği aktarıldı.

Yakalama kararı çıkarılan Partizan okurunu aradığı iddiasıyla bir evi basan polisler, evdeki bir yaşlının kafasına silah dayadı. Aranan kişinin adreste olmaması üzerine evdeki 10 ve 11 yaşlarındaki iki çocuğa kişinin fotoğrafını gösteren polisler, "Tanıyor musunuz?, Nerede?" gibi sorularla çocukları sorguya çekti.

Ev baskınları sırasında polis tarafından okurların ailelerine silah çekildiği ve tehdit edildikleri öğrenildi. Birkaç adrese yapılan baskınlarda da yalnızca arama kararı bulunan evler değil, komşuların evleri de zorla arandı.

İŞKENCE HAPİSHANEDE DE SÜRÜYOR

1 Mayıs günü tutuklanan 14 kişiden 5'i Marmara 6 Nolu L Tipi Hapishanesine sevk edildi.

Hak gasplarıyla ve kötü koşullarıyla gündemden düşmeyen Marmara 6 Nolu L Tipi Hapishanesi; idaresi, gardiyanları, "kuralları" ile skandallara imza atmaya devam ediyor.

6 Partizan okurunun da aralarında olduğu 14 kişiye yönelik işkence hapishanede de devam ediyor. 5 tutsağın kapasitesi yetersiz, çok küçük bir hücrede tutuldukları ve hücrenin temizliği için gerekli hijyen malzemelerinin de tutsaklara verilmediği öğrenildi.

Metris Hapishanesinden sevk edilen tutsakların paraları da hâlâ Marmara 6 Nolu'daki hesaplarına geçirilmedi. Tutsaklar bu nedenle kantin ihtiyaçlarını da karşılayamıyorlar.

Aileleri tarafından ziyaret edilen tutsakların kıyafetleri de "açık görüş olduğu" gerekçesiyle keyfi bir biçimde alınmadı. Gardiyanların ailelere "15 gün daha kıyafet yatıramazsınız, haftaya da açık görüş olacak" dediği öğrenildi. Tutsaklar 1 haftadır kıyafetlerini değiştiremediği gibi hijyen malzemelerine ulaşamadıkları için duş da alamıyorlar.

Normal koşullarda, tutuklananlar ilk ziyaretlerinde temiz kıyafetlere ve temel ihtiyaçlarını giderebilecekleri olanaklara sahip olma hakkını kullanabilmekteler. Marmara 6 Nolu L Tipi Hapishanesi idaresi bu hakkı engellemekte, tutsaklara kötü muamelede bulunmakta, keyfi yaklaşımlarla hastalıkların ve insanlık dışı koşulların önünü açmakta. Temiz kıyafet ve temizlik olanağı her tutsak için temel bir haktır. Tutsaklar ve aileleri bu temel hak için ne gerekiyorsa yapacaklarını söylediler.

MEKTUP ADRESLERİ

Gülhanım Aslandoğan ve Sevil Doğan Bakırköy Kadın Kapalı Hapishanesi-ne; Metris Hapishanesinde tutulan Diyar Sarıkuş, Eray Çıta, Okay Koçak ve Seyid Ali Laço ise Marmara 6 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesine sevk edildi.

Mektup adresleri şu şekilde:

Gülhanım Aslandoğan ve Sevil Doğan için;

Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi - Bakırköy/İstanbul

Diyar Sarıkuş, Eray Çıta için;

Marmara 6 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu - Silivri/İstanbul

Okay Koçak, Seyidalı Laço için;

Marmara Kapalı Ceza İnfaz Kurumu (Eski 9 Nolu) - Silivri/İstanbul

TAKSİM 1 MAYIS'I

1 Mayıs'ta Taksim'e yürümek için Mecidiyeköy'de toplanan aralarında 5 Partizan okurunun da olduğu yaklaşık 512 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar gece saatlerinde serbest bırakıldı.

Partizan'ın da bileşeni olduğu 1 Mayıs Taksim İnişiyatifi öncülüğünde çok sayıda parti ve demokratik kitle örgütünün çağrısıyla 1 Mayıs'ta Taksim Meydanı'na yürümek için Mecidiyeköy'de bir araya gelindi. Polis Mecidiyeköy'de ve diğer ilçelerde Taksim'e yürümek için toplanan her kitleye saldırıda bulundu.

Mecidiyeköy'de toplanan kitleye polis biber gazı, tazyikli su ve gaz bombalarıyla saldırdı, 1 Mayıs Taksim İnişiyatifi Komitesi abluka altına alındı. Polis yere yatırdığı bir eylemcinin boğazını sıktığı ve nefes almasını engellediği, öte yandan bir araya gelen kitlelerin kalkanlarla sıkıştırılarak biber gazı sıkıldığı görüldü. Ablukaya alınanlar yere yatırılarak işkenceyle gözaltına alındı.

Yoğun polis ablukasına rağmen Mecidiyeköy'de buluşan binlerce kişi "Yaşasın 1 Mayıs", "Bijî Yek Gulan", "Her Yer Taksim Her Yer Direniş" sloganları attı. Partizan "Halkız, Kavgadayız; Bu Düzeni Yıkacağız" şiarıyla 1 Mayıs'a katıldı.

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!
OKU, OKUT!

Özgür Gelecek için Yeni Demokrasi Gazetesi

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No: 6 Daire: 3 Beyoğlu/İstanbul

İletişim: 0212 534 54 76- yenedemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi BBlok, 1. Kat, No:349 Zeytinburnu/İst.- 0212 501 21 20

yenedemokrasi1

yeni_demokrasi5

yenedemokrasigazetesi

yenedemokrasi36.net

yeni_demokrasi

YeniDemokrasiGazetesi

yenedemokrasigazetesi@gmail.com